

Takva

Ocak - Şubat 2023
26. Özel Sayı

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

İslami Eğitim Dergisi

Hep birlikte
Allah'ın ipine
sımsıkı yapışın.
Parçalanıp
bölünmeyin

Âl-i İmrân 103

Müslümanların Kronik Problemleri | 06
Bilal Özbuğday

Cennet'te Rasulullah ile Beraber Olmak İstiyorum | 16
Muhammed Ceyhan

Batılın Hakim Olduğu Yerde Her Mümin Davetçidir | 23
Ayşe Ebrar

Kardeşlerinizin Arasını Düzeltin | 35
Mustafa Kahveci

Yetersiz İlim | 42
Hüseyin Oral

Allah (cc) Temizdir Ve Temiz Olanı Sever | 50
Cundullah Bilal Ozalp

Rabbani Yöntemi Unuttuk | 64
Muhammed Talha

İlimsizce Konuşma | 73
Ramazan Işık

İslami Hareketi Başarıya Götüren Etkenler | 98
Salih Bağırhan

www.takvadergisi.org

Takva

Aralık 2023 | Recep 1444

İçindekiler

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Ramazan Işıltak

Yayın Türü
Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır.

Dergi İçerisinde Yer Alan Yazılardan
İlgili Yazar Mesuldür.
Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

05

**Müslümanların
Kronik Problemleri**

Bilal Özbuğday

16

**Cennet'te
Rasulullah (sav)
İle Beraber Olmak
İstiyorum**

Muhammed Ceyhan

35

**Kardeşlerinizin
Arasını Düzeltin**

Mustafa Kahveci

23

**Batılın Hâkim Olduğu
Yerde Her Mü'min
Davetçidir**

Ayşe Ebrar

42

Yetersiz İlim

Hüseyin Oral

50

**Allah (cc) Temizdir
Ve Temiz Olanı Sever**

Cundullah Bilal, Özalp

64

**Rabbani Yöntemi
Unuttuk**

Muhammed Talha

98

**İslamî Hareketi
Başarıya Götüren
Etkenler**

Salih Bağırçan

73

İlimsizce Konuşma

Ramazan Işıltak

Editör

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

Değerli okuyucularımız basılı materyallerin azaldığı ortamda bizlerde sizlere web sitemiz üzerinden yayım yapmaya devam edeceğiz.

Bu ay sizlere özel bir sayı ile başlangıç yapmak istedik, bu sayımızda İslam'a hizmet eden ve Allah'ın dinini yüceltmek adına çalışmalar yürüten değerli hocalarımızdan yazılar hazırladık.

Müslümanların kronik problemlerine değinerek bir Müslümanın nasıl olması gerektiği ve nasıl bir metotla yol izlemesi gerektiğine değindik.

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

MÜSLÜMANLARIN KRONİK PROBLEMLERİ

Bilal Özbuğday

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selam olsun.

Bu ayki özel sayımızda farklı bir usul ve farklı yazarlar ile Müslümanların genel problemlerini ele almaya çalışacağız. Allah Teâlâ'dan okuyanlara ve müminlerin geneline bu yazıların fayda vermesini niyaz ederim. Ayrıca bu özel sayı için yazı kaleme alan diğer ilim talebesi ve davetçi kardeşlere de yaptıkları bu hayrın ve aracılık ettikleri bu işin karşılığını eksiksiz olarak mizanlarında görmelerini Rabbimden dilerim. Rabbim bizleri ve onları her türlü hayra muvaffak kılsın. Allahumme Amin...

Müslümanlar genel itibariyle günümüzde İslami hareketi ve kendi camialarını düşünüp gözlemlediklerinde birtakım problemleri gördüklerinden Müslümanlar adına ümitsizliğe kapılmaktadırlar.

Müslümanların ihtilaf etmeleri, birbirlerinden ayrılmaları, sürekli aynı gündemlerin tekrar etmesi ve yapılan çalışmaların neticesinin alınamaması Müslümanların ümitsizliğe sevk olmalarında önemli etkenlerdir. Bu ümitsizlik, beraberinde bıkkınlığı ve dolayısıyla da İslami hareket için Müslümanların bir katkı sunmamasını da beraberinde getirmektedir.

Müslümanların genel halini düşünen birisi şunun farkına varır; Müslümanları ilerletmeyen, davaya daha etkili bir katkı sunamamanın sebebinin bazı kronik problemler olduğu, bu kronik problemlerin ise birkaç maddeden ibaret olduğu gerçeğidir.

Aslında yazılmaya, anlatılmaya çalışılan meselelerin geneli birkaç başlıkta toplanmaktadır. Müslümanların problemlerinin tamamını bir kâğıda dökelim. Sonrasında ise bunların hepsini kategorize edelim. Ortaya çıkacak kategorilerin sayısının üç-beş maddeden ibaret olduğunun farkına varırız.

Müslümanların bazı vasıfları kazanmak için çaba sarf edip bazı vasıflardan da kurtulmak için gayret ortaya koymaları halinde kendi içlerinde vuku bulan problemlerin çoğu kökten halledilmiş olacaktır.

Dikkatle bakılacak olursa tevhid ehli camianın ilim talebelerinin, davetçilerinin üzerinde akıl yorduğu, emek sarf ettiği, gündem etmeye çalıştıkları, videolarla, yazılarla ortaya koymaya çalıştıkları hususların birbirine benzer konular olduğu ilk bakışta anlaşılacaktır.

Bu iddiayı kuvvetlendirmek için birkaç örnek verelim...

Örneğin ihtilaf etmemeyi, Allah ile olan bağları güçlendirmeyi, sosyal medya kullanımını azaltmayı ifade ettiğimizde meselenin ana konusu aslında daha az konuşmayı öğütlemek, kişinin kendisini ilgilendirmeyen hususlardan uzak kalmasıdır. Az konuşan insan ihtilaflardan uzak durabilir. Az konuşan insan Allah ile daha fazla bağ kurabilir. Az konuşan insan kendisini sanalda da, reelde de daha az ifade etmek için zorlar. Susmayı öğrenmek, daha fazla amel etmek suretiyle susmayı tercih etmek Müslümanın sahip olması gereken en önemli vazifelerden birisidir.

Yine örneğin; Müslümanların konuştuklarının, savunduklarının farklı farklı olması, dolayısıyla da faaliyetlerinin, metod ve menheçlerinin farklılaşması gibi durumlar da hedefsizlikten ya da hedefteki sapmalardan kaynaklanmaktadır. Hedefi aynı olan, hedefini bilen ve ona durmadan hareket eden insanların yönleri birbirlerinden farklı olmayacaktır. Dertleri, ortamları, konuşmaları ellerini açtıkları zaman dillerinden dökülen dualar dahi benzeyecek ve benzeşecektir.

İşte bu ve benzeri örnekler zikrederek Müslümanların aslında çok problemi olmadığını birkaç problemi olduğu tezini kuvvetlendirebiliriz. Bu problemler aşıldığında birden fazla problem de aşılabilmektedir, aşılacaktır da Allah'ın izniyle...

Vurgulamamız gereken konulardan biri de; Müslümanların topluluklarındaki problemler her bir ferdin kendindeki problemlerden kaynaklanmaktadır. Müslümanlar tek tek kendilerini ele alıp kulluklarını kaliteli bir hale getirdiklerinde fertleri kaliteli Müslümanlar kaliteli bir toplumu ve topluluğu meydana getirecektir.

Müslümanların kronik genel problemlerinin en büyük çözümü her bir ferдин kendi içine dönüp kendisi ile alakalı problemleri ortadan kaldırmak gayretinde olmasından geçmektedir.

Bundan dolayı örneğin 'Müslümanların genel problemi kendilerini ilgilendirmeyen konulara dalmaları ve olmadık konulardan ihtilaf üreten bir topluluk olmalarıdır' diyor isek bu takdirde çözüm, fertlerinin kendi işlerine bakan, ihtilafları terk eden kimseler olmasından geçmektedir. Her bir fert kendisini düzelttiğinde toplumu aslında ıslah etmiş olacağız.

Huyalar, mizaçlar karakterler ve ahlâklar hırsızdır. İnsanlar birbirlerinden karakter ve huy çalarlar. İyi insanlar iyi insanları, kötü insanlar ise aslında kötü insanları meydana getiren birer fabrikadır.

Bunu daha hikmetli bir söz ile ifade edecek olursak lisanı hâl, lisanı kâlden entaktır.

Kişinin hâl dili, söz dilinden daha fazla konuşkandır. Yani daha fazla hususu ihtiva eder. Kişinin muhatapları için iyilikler ile örneklik teşkil etmesi birçok cümle kurmasından daha etkilidir. İnsanlar birbirlerine örneklik ile iyilikleri gösterdiklerinde iyilikler elbette çoğalacaktır.

Birliğin sağlanması aynı çatı altında bulunmak değildir. Müslümanların kalplerinin aynı şey için atması, aynı yöne dönmeleri, ellerini açınca aynı şeyler için dua etmeleri, aynı dertleri paylaşıyor olmaları onların zaten birlikleridir. Böyle bir topluluk aynı çatı altında bulunmasa da bir ve beraberdir. Aynı çatı altında Müslümanların bulunması birlik ve beraberliğin kemalindendir. Bu söylediğimiz hakikat, bu bulunduğumuz küfür diyarlarındaki müminlerin durumları için böyledir. Elbette birlik ve beraberlik Müslümanlar için Allah'ın şeriatının tatbik edildiği topraklarda aynı çatı altında yaşamalarıdır.

Bu aşamada Müslümanların problemlerin aslında en başında gelen hususu zikredebiliriz. Müslümanlar İslam'a bir bütün halinde ne yazık ki girmemektedirler. Bu kurmuş olduğumuz cümlelerin yanlış anlaşılması mümkündür. Onun için cümlemizi şöyle revize edebiliriz. Müslümanlar İslama girdikten sonra bir nizam olan İslam'ın kendilerini değiştirmesine izin vermemektedirler. Müslümanlar yaşamış oldukları küfür topraklarında tevhide icabet ettiklerinde sahip oldukları tevhid akidesi, İslam nizamı onları baştan aşağı değiştirmemektedir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

“Ey iman edenler! Hepiniz topluca barış ve güvenliğe (İslâm'a) girin. Şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır.”¹

İslam insanı baştan aşağı değiştiren, ahlâkını, ibadetlerini, ticaretini ve tüm yaşamına ışık tutan ya da tutması gereken bir nizamdır, hayat şeklidir. Ancak cahiliyeyi terk etmek suretiyle tevhidi öğrenen insanlar öncesinde zaten oturmuş olan bir takım ahlaki vasıflar ya da yaşam standartlarını değiştirmeksizin sadece dünya görüşleri ya da siyasi görüşleri değişmiş ve dönüşmüş bir insan hâlini almaktadırlar.

Müslümanlar siyasi görüşleri ve dünya görüşleri değişmiş bir insan misali takılararak İslam'ın sadece fikir ve düşünce dünyalarına etki etmesine izin vermektedirler. Bundan fazlasına ise müsaade etmemektedirler.

Bu ise problemin niye çıktığının bir cevabıdır aslında. Öncelikle problemin niye çıktığı üzerine tefekkür ederek sonrasında ise problemlerin çözümüne odaklanılabilir.

¹ (2/ Bakara 208)

Dikkatle üzerinde durmamız gereken husus ise bir problemin devamında başka problemleri beraberinde getirmesidir.

Hasta bir insanı düşünelim! Şeker hastası ise bu problemi çözmediğinde bu problem ilerleyen süreçlerde bu hastalık kendisinin gözlerine zarar vermeye, daha sonrasında iç organlarına kadar ilerleyecektir. İnsanın yaşam kalitesi düşecektir. Hatta şeker hastasının vücudundaki ufak yaralar dahi iyileşmede gecikecektir.

Müslümanların içerisinde de böyledir. Bir problemin doğması ya da çözülmesi başka büyük ya da küçük problemlere de yol açmaktadır.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

**“Allah'ın boyası! Kim Allah'tan daha güzel boyaya sahip olabilir?
Ve biz O'na kulluk edenleriz.”²**

Elimize beş litre bir su alalım. Sonrasında bir de gıda boyası. Bu gıda boyasının çok ama çok az bir gramını suyun içerisine atacak olsak ne olur?

Bu suyun tüm renginin değiştiğine şahit olacağız. Suyu fazlalaştırsak yine bu gıda boyası rengin değişmesine yeterli gelecektir. Suyun bir kısmını dahi eski halinde bırakmayacaktır.

İşte Allah'ın boyası yani Allah'ın şeriatı, kitabı, düzeni, nizamı insanın hayatına girdiğinde insanın da hayatını, kişiliğini baştan aşağı değiştirecek bir husustur. Bir ayet ya da bir sure dahi insanı yetiştirmeye yeterli gelir. Tüm nizam ve kitap ise min babin evla insanı değiştirir, değiştirmelidir.

Girmiş olduğu din ve sahip olduğu inanç, Müslümanın tüm kimyasını değiştirmelidir. Ancak Müslümanlar dine girdikten sonra sadece onların ambalajlarını yani dış görünüşlerini ve birtakım fikirlerini değiştirmektedir. Bu ise Müslümanların arasındaki problemlerin fazlalığına yol açmaktadır.

² (2/ Bakara 138)

Kişinin sakal bırakması, şalvar giyinmesi, şekil ve şemailinin Müslümana benzemesi tek başına bir şey ifade etmemektedir. Kalbinde taşıdığı iman hayatına etki etmediğinde, ahlakını değiştirmedeğinde, bu imanın gereği kendisine bir şeyler yaptırmadığında tam manası ile bir İslam'dan söz etmek ne kadar mümkündür?

Hepimiz nefislerimize şöyle bir soru soralım; İslamî kanunları uygulayan bir İslam otoritesinin altında yaşıyor olsaydık acaba bu konuda zorluk çeker miydik? Yoksa adaptasyonumuz hızlı bir şekilde mümkün olur muydu?

İnsan yaşamış olduğu küfür diyarlarında üzerinde hiçbir otorite baskısı olmaksızın istediği şekilde dini ve menheci yorumlayarak istediği düşüncenin ve fikri akımın içerisinde yer alabilmekte, istediği şeyi gönlüne göre yapabilmektedir. Çünkü herhangi bir (ne yaptın? diyecek) otoritesi yoktur. İşte bu halde yani insanın sadece fikirlerini değişmesi ile yetinilme hali sadece İslam için yeterli sayılabilmektedir.

Biz Müslümanlar, yaşamış olduğumuz toplumdaki insanlara bazı ayetleri okuyoruz. Ve okuduğumuz ayetin tefsirini insanların halleri ve takındıkları tavırlar ile yapıyoruz. O ayetlerden birisi de şu ayeti kerimedir;

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

“İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah'a kıydan kenardan kulluk eder. Eğer kendisine bir hayır dokunursa gönlü onunla hoş olur. Şayet başına bir kötülük gelirse, gerisingeri (küfre) döner. O dünyayı da kaybetmiştir, ahreti de. İşte bu apaçık ziyanın ta kendisidir.”³

Biz bu ayeti insanlara okuyoruz. Ancak hiç kendi nefsimizi bu ayet ile muhatap tuttuk mu?

İnsanlar dine kendilerini tamamen vermedikleri, sadece namaz ve oruçlarını Allah'ın kitabına göre yaptıkları ancak yönetimlerini ise Allah'ın şeriatına göre yapmadıkları için bu ayetin tam da bu toplumun halini yansıttığını ifade etmekteyiz.

³ (22/ Hac 11)

Peki, sadece fikirlerini İslam'dan alan ancak ahlâkını, ticaretini, ilişkilerini, insanlar arası ilişkilerini İslam'dan almayan muvahhidlere de bu ayet ışık tutuyor olabilir mi?

Elbette bizlere de ışık tutmaktadır. Yani İslam'a bir bütün olarak girilmeli ve İslam insanı tamamen değiştirmelidir. Eğer İslam'ın bizleri değiştirmesine izin vermezsek ya da değişmezsek bu takdirde fikrimiz İslam, ama ahlâkımız, tavrımız, ticaretimiz gayri İslam olacaktır. Bu da problemlili şahıslar meydana getirecektir.

İnsan bedel ödemediği bir inanca sahip olduğu ve onun gereklerini yaptığını iddia etmekte cüretkârdır. Ancak bedel ödemek söz konusu olduğunda ise bu durum tersine dönebilir. Özellikle Müslüman ismini taşıyan insanların kendi aleyhlerine olduğunda İslami bir meselede problem çıkartmaları özünde bu mesele ile ilintilidir. Küfür diyarlarında birçok kalabalığın bir takım tevhid iddiası ispatlanmamış bir iddiadır. İnsan bu iddiasını muameleleri ve İslama ne kadar bağlı olduğunu ortaya koyarak ve hali, tarzı, usul ve uslubu, yaşantısının İslamî olması ile kanıtlayabilir.

Birçok mecliste oturduğumuzda sahabe ile olan farklarımızı ele almaya çalışırız. “Sahabe ile farklarımız nelerdir?” sorusu üzerine cevap bulmaya çalışırız. Cevap bulduğumuzda da halimizin çok değişmediği de bir başka dikkat celbedilesi bir konudur.

Ancak bizim sahabe ile olan farkımız işte tam da buradadır. Onlar İslama bir bütün halinde girdiler. Ve bu dine girme noktasında da birçok bedeller ödediler. Bedel ödemedikleri hiçbir inanca sahip olmadılar. Mekke'de taşlar altında inleyenleri görerek, ateş dumanına tutulanları seyrederek tercih yapa yapa bir inanca sahip oldular. Onların bu tercihleri ne yaptıklarının farkında olmalarını da sağlıyordu.

Ancak bizim bu halimiz sahabenin halinden gerçekten de çok çok uzaktır. Bizler bunların tamamını göze alarak, tercih yaparak ya da ilk tercihten sonra sınıanarak diğer tercihleri de kabul ederek bir inanca sahip olmadık.

Sahabeler İslam'ın eşiğinden girerken cahiliyeye dair ne var ise o eşikte bırakarak içeriye girdiler. Cahiliyeye dair bir husus üzerlerinde kalmadı. İslam onları baştan aşağı inşa etti. Ancak bizler İslam'ın eşiğinden girerken cahiliyeden kalan huylarımızı ve ahlakımızı, hasletlerimizi terk etmiyoruz. İşte tamda bu problemlerin çıkış noktası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müslümanların İslam'a girdikten sonra oturmasının, kalkmasının, konuşmasının, karakterinin, üslubunun, ticaretinin, olayları değerlendirme tarzının değişmesi gerekir. İslam insana öncelikle sahih bir inanç sonrasında ise güzel bir ahlak kazandırır. Gözlem yapacak olursak Müslümanların problemlerinin ya inanç eksenli ya da ahlak, karakter eksenli olduğunun farkına varırız.

Yine dikkat çekilmesi gereken Müslümanların problemlerinden bir başkası da Müslümanların otoritesiz olmalarıdır.

İlim alanında otoritesizlik, hareket alanında otoritesizlik, davet noktasında otoritesizlik... Bunların tamamı problemlerin yine çıkış noktasıdır.

Söyleyenin, konuşanın ve fikir beyan edenin çok, dinleyenin ise az olduğu yerlerde elbette karışıklık söz konusu olacaktır. Bu ise ihtilafları beraberinde getirecektir. Söyleyen ve konuşanların ise az ya da tek olduğu, dinleyen ve kulak verenlerin ise çok olduğu yerde elbette bir güç ve kuvvet olacak, problemler ise yaşanmayacaktır. Problemlerin olması halinde ise otoritenin olması ve fonksiyonu problemin çözümü için yeterli olacaktır.

Kontrolü olmayan bir kalabalık hiçbir başarıyı kazanmaya muvaffak olamayacaktır. Çünkü sevk ve idare edilir bir yapı ortaya çıkmayacaktır. Sevk ve idaresi olmayan, herkesin kendi kendine yaşayıp durduğu bir hareket başarıya ulaşamaz. Çünkü o büyük kalabalık bir güç halini alamaz.

Bu topraklarda birden fazla İslami yapı mevcuttur. Bu İslami yapıların hepsinin farklı hedefleri, amaçları ve önceliklerinin olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Çünkü otoritesizlik yapıların farklı yönlerine yönelmesini beraberinde getirmektedir. Her biri farklı şeyleri önemsemektedir. Her biri farklı şeyleri hedeflemektedir. Kimisinin ajandasında ilk sırada yazan şey bir başkasının son sırasında yazmaktadır. Herkes kendi yapacağı işe kendi karar vermekte, yaptığı işler noktasında da bir başkasına hesap verme ihtiyacı hissetmemektedir.

Bu otoritesizlik yukarıda da bahsettiğim gibi birden fazla alana sıçradığında problemler o alanlarda yaygın bir hale gelmiş olmakta, sonrasında ise çözüme kavuşturulamayan hususlar kronikleşmektedir.

Örneğin ilmi bir otorite olmadığında kimin fetva vereceğine, kimin konuşmaya ya da davet yapmaya ehil olduğuna, kimin sözünün bağlayıcı olup olmadığına karar verecek kimsenin olmaması söz konusu olacaktır.

Şu anda camiamız içerisinde birden fazla ilim talebesi ya da davetçi vasfını üzerine yakıştırmış ve yapıştırmış kişiler vardır. Ancak ilmî bir otoritesi olmayan Müslümanların her türlü problemlerine dair bu kimseler söz söylemekte ve fikir vermektedirler. Peki, bunu yapmaya ne kadar elverişlidir bu insanlar? Ne kadar elverişliyiz? Hangi otorite sen bu işe ehilsin ya da değilsin diyerek kişiyi tezkiye edebilir, ya da bu işe elverişli olmadığını ifade ederek onu susturabilir. İşte bunu söyleyecek olan ilmi bir otoritedir.

Ancak herkes kendini ya da kendi hocasını ilim ehli olarak yeterli görmekte ve söylediklerinin bağlayıcılığını iddia etmektedir. İlim sahibi olmayan insanlar başkalarını ilim sahibi ilan edebilmektedir. İlim sahibi olmayan kimse başkasının ilmini ölçmeye nasıl güç yetirsin? Elbette ilim sahibinin ilminin yeterliliğini gözlemleyecek olan ilmi kanıtlanmış olan kimseler olmalıdır.

Şu da unutulmamalıdır ki itibar lafızlara değil, hakikattedir. İnsanlara kendileri ya da ehil olmayan insanlar tarafından verilen ünvanlar, lafızlar insanın hakiki anlamda o mertebenin layığı olduğuna delalet etmez. Kişiye şeyh, hoca, hoca efendi denilmesi onun bu kavramların içini dolduran insan olduğu anlamına gelmez. Bilakis konu hakikatler, gerçekler ile değerlendirilir. Hakikatte bahsi geçen kimseler ilim talebesi olma ve hoca olma vasfına haiz midir değil midir? Bunu da ancak ehli yapabilir. Ehli tarafında birisi hoca ya da ilim talebesi diye vasıflanabilir.

Yaygın bir handikabımız da şudur; önce herkese hoca diyoruz sonra da bu hocalar “Niye her şeyde ihtilaf ediyorlar? Neden hiç kimsenin dediği kimseninkine uymuyor?” diye hayıflanıyoruz. Her söz söyleyen ya da kendini bu vasma yakıştıran kişi İslami hareket adına söz söyleme salahiyyetine sahip değildir. Ancak Müslümanların ekseriyeti hoca diye anılan herkesi hakikatte de bu vasıfta zannederek sonrasında ise hocaların ihtilaf etmesine hayıflanmaktadırlar.

Birçok insan davetçi vasfına sahip olabilir, tebliğci olabilir. Ancak ilim adına konuşmak, İslami hareket adına tecrübe ile söz söylemek ciddi bir sorumluluktur. Hatta şunu da söylemek gerekir; Bazen bir hocamız, üstadımız ilmi olarak yeterli bir birikime sahip olur, ancak İslami hareket adına tecrübesi eksiktir. Tecrübesi eksik olan bir insan da hareket adına söz söyleyip, belirleyici olmak istememelidir.

Otoritesizlik hâlinin nelere yol açabileceğinin anlaşılması için asrı saadetten bir örnek zikredebiliriz. Allah'ın Rasulü (sav) vefat etmiş, daha henüz cenazesi kaldırılmamışken Ensar ile Muhacir arasında efendimizden sonra halifeliğin kime verileceğinin tartışması yaşanmıştı. Sonrasında ise Ebubekir (radıyallahu anh) üzerinde karar kılınmıştı. Rasulullah'ın (sav) naaşı defnedilmemiş iken bu hız neden idi? Günümüzde olsa iktidara ve güce zaaf olarak okunası bir tutum gibi gelebilir. Ancak durum kesinlikle böyle değildir. Bu rivayet başında da sonunda da bize bir şeyler anlatmaktadır. Başı, ufak bir otoritesizliğin dahi karışıklığa sebep olacağını, sonu ise bunun ne kadar önemli olduğundan sahabenin bu konudaki acele etmesindeki önemi vurgulamaktadır.

Allah Teâlâ bizlere kitabında aklî bir örnek vermektedir. O şöyle buyurur;

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

“Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilâhlar olsaydı, kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu. Demek ki, Arş'ın Rabbi Allah, onların nitelemelerinden uzaktır, yücedir.”⁴

Allah Teâlâ, bu ayetinde eğer yerde ve gökte birden fazla ilah olacak olsaydı hepsinin istekleri farklı farklı olacağından yerde ve gökte işler karışır, demektedir. Bu ayeti kerimede Allah Teâlâ bizlere bir akli ispatta bulunmaktadır. Bu ispatı bahsettiğimiz konu üzerinden işletmeye çalışalım. Yapılan işler hususunda da söz sahibi olan insanlar çoğaldığında o işlerin içerisinde bir bozulma söz konusu olacaktır. Bu hayatın birçok yerinde karşımıza çıkabilir.

Örneğin; bir pikniğe gidildiğinde pikniği organize edenler, söz sahipleri birden fazla olsa, kahvaltının ne zaman yapılacağına üç farklı görüş ortaya çıksa, öğle yemeğinin ne zaman yenileceğinde beş farklı görüş ortaya konulsa, ne zaman eve döneceğiz herkesin farklı farklı fikirleri olsa bu takdirde piknik insanların burnundan gelir. Ya da piknik içerisinde kimileri oyun oynarken kimi yemek yer, kimi gezintiye çıkarken kimi kahvaltı eder. O piknikten elde edilmesi amaçlanan hiçbir husus yerine getirilemez.

⁴ (21/ Enbiya 22)

Ancak bunların hepsinde görüşler alındıktan sonra iyisi ile kötüsü ile karara bağlayacak bir piknik otoritesi olur ise -anlaşılması için bu ibareyi kullanıyorum- o zaman amaçlanan hususlar elde edilebilir. O organize edilen piknikten insanlar keyif alabilirler.

Türkiye'deki Müslümanların hallerinin bu örnek üzerinden düşünmenizi istihamediyorum.

İşte bu otoritesizlik hali Müslümanlar içerisinde kargaşayı da artırmaktadır.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

وَأَنَا أَمْرُكُمْ بِخَمْسٍ اللَّهُ أَمَرَنِي بِهِنَّ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ وَالْجِهَادُ وَالْهَجْرَةُ وَالْجَمَاعَةُ

“Size Allah'ın bana emrettiği beş şeyi emrediyorum; dinlemek, itaat etmek, cihad, hicret ve cemaat!”⁵

Yeri gelmişken zikredilmesi gereken bir diğer husus da otoriteye ihtiyaç olduğunu yer yer Müslümanlar meclislerinde gündem etmektedirler. Ancak bunu söyleyen Müslümanların çoğunluğunun var olan bir otoriteye ise itaat edecek vasıfta ve kalifiye de olamamaları hakikatidir. İnsanlar konuşmak ya da iddia etmek söz konusu olduğunda cüretkârdırlar. Ancak iddiaları ve sözleri ispat istediğinde, rahatlarından feragat ederek bunu ortaya koymaları gerektiğinde ise bu eylemden uzaktırlar.

“Peki bunun sebebi nedir?” diye soracak olursak cevabını kişilerin kalitesindeki nakıslıktan dolayı toplumsal kalitenin oluşmamasında arayabiliriz.

Müslümanların kalitesi ne ile yükselir?

Müslümanların kalitesi fedakarlık ile, şuur ile, samimiyet ile artabilir. Bunlar olmadığında ise kaliteyi yakalamak mümkün değildir.

⁵ (İbni Mace)

Özetle Müslümanların önemli kronikleşmiş problemleri üzerinde durmaya çalıştık. İlk olarak problemlerin çıkış noktası olan İslam'a bir bütün olarak girmekten ve İslam'ın bizleri değiştirmesinden bahsettik. Bundan sonra ise birçok problemin kaynağı olan Müslümanlar içerisindeki otorite eksikliğine değinmeye çalıştık. Bu problemler giderildiğinde birçok problemin de azalacağını vurgulamaya çalıştık.

Bunların yanı sıra belki birçok problem daha zikredebilirdik ancak bu zikredilen problemlerin hali ile birçok problemin beraberinde çözüleceği kesindir. Bundan dolayı bu hususları özellikle zikretmek istedik.

Rabbim Müslümanların kalplerini birleştirsin.

Rabbim Müslümanların arasında ülfet ve sevgi peydah etsin.

Rabbim Müslümanların kalplerinde birbirlerine karşı hiçbir kin ve nefret bırakmasın.

Allahumme Amin...

Selam ve dua ile...

CENNETTE RASULULLAH (SAV) İLE BERABER OLMAK İSTİYORUM

Muhammed Ceyhan

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, kardeşlerime nasihat etme imkânı veren, beni böyle bir sorumlulukla şereflendiren Âlemlerin Rabbi ve benim Rabbim olan Allah'a (cc) mahsustur. Salat ve selam ise Muhammed'e (sav) O'nun ailesine, ashabına ve bütün Müslümanların üzerinedir.

Kıymetli kardeşim, en fazla iştihakını çekip sevgi ve dua ile Rabbim'den kendim için istediğim bir şeyi sana hatırlatmak, yol göstermek için bu yazıyı yazma ihtiyacı hissettim. Ben Cennet'e girmek ve Cennet ehli olmak istiyorum. Ben Cennet'te Rasulullah'a (sav), Ebu Bekir'e, Ömer'e, Osman'a, Ali'ye ve diğer hayrın öncülerine yakın olmak istiyorum. Öyle zannediyorum ki bunu bütün müslümanlar ister. Ancak ciddi bir problemimiz var. Hepimiz bunu istiyoruz fakat buna sebep olacak, Cennet'te bizi Rasulullah'a (sav) yaklaştıracak amelleri bilmiyoruz. Bundan ötürü Cennet'e götürecek, Rasulullah'a (sav) yaklaştıracak amellerden gafil kalıyoruz.

Ah! Keşke Rebi'i ibn Kab'ın yerinde ben olsaydım. Keşke Enes (ra) (Enes ibn Malik) ben olsaydım. Belki Ebu Bekir, belki Ömer olamazdım. Ama keşke İbni Mes'ud ben olsaydım, diyeceği olur insanın. Keşke Rasulullah'ı (sav) görseydik. Bu gözler O'nu görseydi. Bu eller O'na dokunsaydı. Bu dil O'na ya Rasulullah "Beni ateşten uzaklaştıracak ve Cennet'e yakınlatacak amel nedir?" diye sorsaydı. Keşke ya Rasulullah "Ben Cennet'te seninle beraber olmak istiyorum" diyebilseydik hüznü ve ümitle... Ve O da o büyük müjdeyi verseydi.

- "Evet, sen Cennet'te benimle beraber olacaksın."

İnsan neleri vermez ki bunun karşılığında. Cennet ve Cennet'te Rasulullah'a (sav) yakın olmak... O halde çalışın bunun için çalışın.

Kıymetli kardeşim... Ben seni müjdeliyorum. Şayet Rasulullah'ın (sav) haber verdiği şu şeyi yaparsan Cennet'te Rasulullah'la beraber olup O'na komşuluk edersin. Bunları dikkatle okumanı ve gerektirdiği şeyleri yapmanı nasihat ederim. Rabbim beni ve seni nasihati dinleyen en güzel şekilde amel eden ve Rasulullah'a (sav) komşu olanlardan eylesin.

Tabii ki Cennet'e girmek ve Rasulullah'a (sav) yakın olmak için ilk olması gereken Allah'ı (cc) birlemek ve hiçbir şekilde ona şirk koşturmadır. Benim burada zikredeceğim amellerin hepsinin kabul olması için Tevhid'le beraber olması gerekir. Aksi halde şirk ve küfür bataklığına batan kimseler ne kadar amel yaparlarsa yapsınlar hepsi boştur.

Rabbimiz şöyle buyurdu;

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الصَّلَالُ الْبَعِيدُ

“Rablerine karşı kâfir olanların amellerinin durumu, fırtınalı bir günde rüzgârın savurduğu kül gibidir. Yaptıkları hiçbir şeyin (Allah katında bir karşılığı yoktur ve yaptıklarından) faydalanmazlar. (Hakka dönmesi çok) uzak bir sapıklık içinde olmak işte budur.”¹

Cennet'te Rasulullah'a Yakınlaştıran Sebepler

1-) Çokça Namaz Kılıp Secdeleri Arttırmak

Kıymetli kardeşim şayet Rasulullah'a yakın olmak istiyorsan, Kevser Havuzu'nun başında sen de bulunmak istiyorsan, secdelerini arttırman gerekir. Beş vakit namazın dışında teheccüd yapmanı, duha namazına sınıksız sarılmanı, ezan ve kamet arasındaki iki rekâtı zayi etmemeni sana nasihat ederim. Secdelerini arttır ve uzat. Şayet bunu yaparsan bu Rasulullah'la komşu olmana sebep olacak bir ameldir. Reb'i ibn Kab (ra) anlattı. Dedi ki; Rasulullah'la (sav) geceledim. Haceti ve abdest alması için yanına geldim. Bana dedi ki; “Sor”. Ben de dedim ki; “Cennet'te seninle beraber olmayı istiyorum.” Dedi ki; Onun dışında (başka bir şey var mı)? Dedim ki onu istiyorum. Dedi ki; öyleyse çokça secde ederek kendin için bana yardımcı ol.”²

2-) Rasulullah'ı (sav) Sevmek

Rasulullah! O Allah'ın Rasulü. O Rabbimizin “Muhammedun Rasulullah” (48/Fetih 29) ismini kendi isminin yanına yakıştırdığı mübarek bir şahsiyet. O'nu sevmek imana, O'na buğz etmek ise nifağa ve fıska alamettir. Ya Rabbi! Sen O'nu bize sevdin.

¹ (14/İbrahim 18)

² (Müslim)

Rabbimiz şöyle buyurdu;

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا
وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ
فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

“De ki: Şayet babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşıretiniz, elinize geçen mallar, zarara uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler; size Allah'tan, Resulünden ve O'nun yolunda cihaddan daha sevimli olursa, Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin. Allah, fasıklar topluluğunu hidayet etmez.”³

Rasulullah (sav) dedi ki;

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

“Kişi sevdiği ile beraberdir.”⁴

Enes (ra) anlattı; “Bir adam Rasulullah'a (sav) kıyamet saatini sordu. Kıyamet saati ne zamandır? Dedi. Rasulullah (sav) “Onun için ne hazırladın?” diye sordu. Adam: “Hiçbir şey. Ancak ben Allah'ı ve O'nun Resulünü seviyorum” dedi. (Bunun üzerine Rasulullah (sav) şöyle karşılık verdi:) “Sen sevdiğinle beraber olacaksın.” (Sonra) Enes (ra) dedi ki; Biz Rasulullah'ın “Sen sevdiğinle beraber olacaksın” sözünde olduğu kadar hiçbir şeyde bu kadar sevinmemiştik. Sonra dedi ki; Ben Rasulullah'ı, Ebu Bekir'i ve Ömer'i seviyorum ve ümit ediyorum ki onlar kadar amel yapamasam da bu sevgim karşılığında onlarla beraber olurum.”⁵

Hangimiz Ebu Bekir gibi amel yaptı? Hangimiz bu kadar esir bacılarımız, çocuklarımız, kardeşlerimiz esaret altındayken Ebu Bekir gibi onların esaret bağlarını çözmek için elinden geleni yaptı. Hangimiz onlar gibi ilim meclislerinde ilim talebesi, cihad zamanında meydanlarda er, gecelerde birer abidler oluverdik. Ya Rabbi sen şahit ol... Acizliğimizi, tembelliğimizi sana şikâyet ediyoruz. Doğru belki onlar gibi olamadık, ama biz onları seviyoruz. Biz Rasulullah'a (sav) ve O'nun yoluna gönülden bağlı olan muvahhidleriz. Biz bu asra dokunmak, Peygamber'in davetini bu insanlara ulaştırmak isteyenleriz.

³ (9/Tevbe 24)

⁴ (Buhari - Müslim)

⁵ (Buhari - Müslim)

Kıymetli kardeşim. Bilmiyorum sen Enes'in (ra) bu mutlu olduğu şey karşılığında o kadar mutlu olabildin mi?

Aslında bu hadis Peygamber'i ne kadar sevdiğini anlaman, bunu tespit edebilmen için de önemlidir. Acaba sen gerçekten Rasulullah'ı (sav) seviyor musun? Şayet Enes'in (ra) bu anlattıkları karşısında gerçekten sen de çok sevindiysen bu Rasulullah'ı (sav) sevdiğin ve O'na komşu olmayı ne kadar çok arzu ettiğini gösterir. Ancak sanki normal bir sözmüş gibi okuduysan ve içinde gerçekten bir mutluluk ve kıpırdama olmadıysa sen gerçek manada Rasulullah'ı sevmemiş, O'na komşu olmayı da gönülden istememişsindir.

Evet, öyle kardeşim. Ne yazık ki birçok müslüman Tevhid ehli kardeşimiz dünyalık bir metaya sahip olduğunda çok sevinir, dünyalık bir menfaat konusunda bir müjde aldığında mutlu olur ama ahiretimizle alakalı bu rivayetlerle, bu müjdelerle pek de mutlu olmaz. Acaba sen hangisisin? Nefsini muhasebe et...

3-) Yetim Olanı Koruyup Gözetmek

Dinimiz yetimlere, onların haklarına, sorumluluklarını üstlenmeye ayrı bir önem vermiştir. Kıymetli kardeşim! İlim öğrenerek Allah'ın dinine yardımcı ol. Ya da cihad ederek Allah'ın dinine yardımcı ol. Ya da gecelerini ibadetlerle süsleyip, bolca dua ederek Allah'ın dinine yardımcı ol. Ya da malını Allah yolunda bolca sarf ederek bu dine yardımcı ol. Bilmiyorum bunların hangisiyle bu dine yardımcı olabiliyorsun. Ya da hiçbirisiyle gerçekten büyük bir amel ortaya koyamıyorsan yetimin başını okşayan, ihtiyaçlarını gideren biri ol. Özellikle son yıllarda yetimlerimiz çoktur. Allah için onları seven, ilgi alaka gösteren ol.

Belki bir İmam Malik, İmam Ahmet değiliz, ömrünü cihada adanmış bir Halid, Abdullah ibn Mübarek de değiliz. Mescidi Haram ve Mescidi Nebevi'de ibadetlerle yorulan Fudayl ibn İyad da değiliz. Ama bu acziyetimize, tembelliğimize rağmen onlarla Cennet'e girebilir, Rasulullah'a (sav) yakın olabiliriz.

Kıymetli kardeşim... İşte Rasulullah'a (sav) yakın olmak bir yetimin kefaletini alıp üstlenmek kadar yakındır bize İnşAllah. Bunun müjdesini sözünde sadık olan Rasulullah (sav) bizlere verdi.

Sehl ibn Sad (ra) anlattı. "Rasulullah (sav) işaret ve orta parmağını göstererek 'İşte ben ve yetimin velayetini üstlenen kişi Cennet'te böyle olacağız' dedi.

4-) Güzel Bir Ahlak Sahibi Olmak

Güzel bir ahlaka ve adaba sahip olanlar da Cennet'te Rasulullah'a (sav) komşu olacaklardır. Güzel ahlak insanlara eziyet vermemektir. Güzel ahlak onlarla iyi geçinmektir. Güzel ahlak güzel konuşmak, güzel bakmaktır. Güzel ahlak yolda teva-zu ile yürümektir. Güzel ahlak alçak gönüllü olmaktır. Güzel ahlak kişinin kendisi için istediğini kardeşi için de istemesidir. Kardeşini hakir görmemektir. Güzel ahlak kişinin anne-babasına, eşine, çocuklarına, akrabalarına, komşularına en güzel üslupla muamelede bulunmaktır.

Cabir'in (ra) rivayetinde Rasulullah (sav) dedi ki; **"İçinizden bana en sevimli olanlarınız ve kıyamet günü bana en yakın olanlarınız ahlakı güzel olanlarınız olacaktır. Bana en sevimsiz olanlarınız ve kıyamet günü bana en uzak olanlarınız gereksiz yere çok konuşan, kendisiyle övünen ve kibirli olanlarınızdır."**

Rasulullah'a yakın olmak isteyen kardeşim... Gereksiz konuşan olma. Meclislerde insanları sesiyle ve sözleriyle bastırmaya çalışan olma. Çok konuşmakta iki büyük felaket söz konusu olur. Birincisi; çok konuşup, boş konuşan, bil ki konuştuk-larının hepsinden hesaba çekileceksin. İkincisi; velev ki kısmen fayda bile olsa şey-tan çok konuştuğun ve ortama hâkim olduğun algısını sana yerleştirir, kibir ve riya-ya sevk etmeye çalışır. Allah seni muhafaza etsin.

5-) Rasulullah'ı Görmeden Ona İman Etmek

Aslında Cennet'te Rasulullah'la beraber olmak için başka sebepler daha var. Ancak bu beş maddeyle yetinmek istedim. Beşinci madde ise gönüllere ümit ve mutluluk veren bir şey... Rasulullah'ı görmeden O'na iman etmek, Cennet'te O'na yakın olmaya sebeptir. Sahabe olamadık. O'nu (sav) göremedik. Şayet iman üzere olur ve imanımız üzere vefat edersek Rasulullah'ı (sav) görecek ve O'na yakın olacağız.

Kıymetli kardeşim zikredeceğim hadis gönüllere şifa veren, artık duyanın bay-ram etmesi gereken önemli bir hadistir. Ebu Hureyre (ra) anlattı;

Rasulullah (sav) ashabıyla kabri ziyaret etti. Kabre girerken dedi ki;

- Es-selamu aleykum ey bu diyarın mümin ve müslüman ehli! İnşaaallah biz de size kavuşacağız. Sonra;

- Kardeşlerimi görmeyi çok istiyorum. Onları çok özlüyorum dedi. (Bunları duyan) Sahabe:

- Ey Allah'ın Rasulü, biz senin kardeşlerin değil miyiz, diye sordular. Rasulullah;

- Hayır, siz benim ashabımsınız. Kardeşlerim benden sonra gelip beni görmedikleri halde bana iman edenlerdir. Ümmetimden en çok sevdiğim kimseler, benden sonra gelip de ailesini ve malını feda etme pahasına beni görmeyi isteyenlerdir. Hepinizden önce Kevser Havuzunun başına gelip bekleyeceğim dedi. Sahabe;

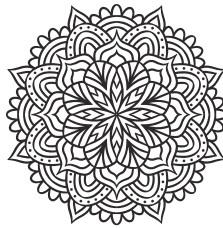
- Ey Allah'ın Rasulü henüz gelmemiş olanları nasıl tanıyacaksın? diye sorunca O (sav) şöyle dedi;

- Bir adamın alnı ve ayakları beyaz olan bir atı olsa, o adam atını tamamı siyah olan bir at sürüsü içinde bulamaz mı? Sahabe;

- Evet, bulur, dediler. (Bunun üzerine) Rasulullah (sav) dedi ki;

- İşte onlar da abdestten dolayı yüzleri, el ve ayakları parlak olarak gelecekler. Ben havuzun başında onları bekleyeceğim.⁶

Rabbim Cennet ehli olmayı bana ve sana nasip etsin. Cennet'te Rasulullah'la sahabeleriyle, salihlerle, siddiklarla, şehitlerle beraber havuzun başında buluşmayı nasip etsin. Allahumme amin.

⁶ (Müslim)

BATILIN HÂKİM OLDUĞU YERDE HER MÜ'MİN DAVETÇİDİR

Ayşe Ebrar

Bismillahirrahmanirrahim

Ondan yardım diler ve Ona güvenir dayanırız. Yüce Allah'a onun rızasını kazandıracak bir hamd ile hamdolsun. Allah'ın sonsuz salat ve selamı seçtiklerinin en şerefliyelerinden olan Muhammed ve ona arkadaşlık edip, ondan sonra risalet görevini üstlenenlerin üzerine olsun.

Ey şu ahir zamanda Müslüman olan ve kendisini firavunlara karşı tevhidi haykıran Musa olarak gören ya da ben Musa olamam benim gücüm buna yetmez ben ancak Musa'lara yardımcı olabilirim diyen kardeşim! “Ben Muhammed olamam sadece Muhammed'lere Allah'ın dinini davete destekçisi ve yardımcısı olabilirim” diyorsan kendine Allah'ın senden istemiş olduğu en üstün yolu ve rolü seçmiş olursun.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمْنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

“Ey iman edenler Allah'ın yardımcısı olun! Meryem oğlu İsa'nın havarilere: 'Allah'ın yolunda benim yardımcılarım kimlerdir?' dediği zaman havarilerin 'Allah yolunun yardımcısı biziz' dedikleri gibi... Sonuçta İsrâîloğulları'nın bir kısmı inandı bir kısmı da inanmadı. Biz de iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik. Böylece onlar üstün geldiler.”¹

Kardeşim bu ayette Rabbimiz bizlere kendi dinine yardım eden ensarullah olmamızı emrediyor. Bundan dolayı müminlerin Allah'ın dinine yardımcı olmaları keyfi değil mecburidir.

İbni Kesir bu ayetin tefsirinde şöyle diyor: “Allahu Teâlâ mümin kullarına sözleriyle, fiilleriyle, canlarıyla, mallarıyla ve bütün ahvalleri ile ensarullah olmalarını ve İsa'ya (as) havarileri icabet ettiği gibi Resulüne icabet etmelerini emretmektedir.”²

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

“Allah'a davet eden, salih amel işleyen ve ben Müslimlerdenim /şirki terk ederek Allah'a yönelen kullardanım diyenden daha güzel sözlü kim olabilir.”³

¹ (61/Saf 14)

² (İbni Kesir, Tefsirul Kur'anil Azim.)

³ (41/Fussilet 33)

Davetin Gerekliliği

İslam'da Müslümanın sadece kendisini ıslah etmesi ve nefsiyle meşgul olması yeterli değildir. Kişi ailesinin ve toplumun ıslahı ile de mükelleftir. Yanlış olduğunu gördüğümüz ya da muhatap olduğumuz bir olay karşısında susmak ve bunu görmezden gelmek Emri bil maruf ve Nehyi anil münker (iyiliği emretme kötülükten sakındırma) emrini terk etmektir.

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ
أَمَّنْ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

“Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz iyiliği emreder kötülükten alıkoyar ve Allah'a iman edersiniz. Şayet ehli kitap iman etmiş olsaydı onlar için daha hayırlı olurdu. Onlardan müminler olmakla birlikte çoğunlukla fasıklardır.”⁴

Bu ayette insanlar içerisinde çıkarılmış en hayırlı ümmet olma, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya bağlanmıştır.

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“De ki: İşte bu benim (biricik) yolumdur. Ben ve bana tabi olanlar (neye niçin ve nasıl olacağını bilerek programlı ve düzen içinde) basiret üzere Allaha davet ediyorum /ediyoruz. Allah'ı tenzih ederim ben müşriklerden değilim.”⁵

İbn Kesir bu ayeti tefsir ederken şunları söyler: “Yüce Allah bu ayette insanlara ve cinlere elçi olarak gönderdiği peygamber yolunun metodunun ve yaşam tarzının Allah'a davet üzere kurulu olduğu insanlara haber vermesini emretmektedir.

Tam bir kararlılık, hiçbir kuşku ve şüphe olmayan kesin bir inançla insanları “Allah'tan başka ilah yoktur. O tektir ve hiçbir ortağı yoktur.” sözüne davet etmenin peygamberin tek amacı olduğunu haber vermektedir. Buna göre peygamberin izinden gidenlerle basiretle, kesin bir inançla, akli ve şeri deliller ışığında insanları Allah'ın elçisinin davet ettiğine davet etmekle mükelleftirler.⁶

⁴ (3/Al-i İmran, 110)

⁵ (12/Yusuf, 108)

⁶ (İbni Kesir, Tefsirul Kur'anil Azim.)

Biz böylesi bir dönemde Allah'a iman eden ve onun dinine yardım eden bir rolü sahiplenip ensarullah olduğumuzu iddia ediyorsak sahiplendiğimiz rolün hakkını vermeliyiz. Çünkü Allahu Teala kıyamet gününde 'Sen dünyada kimdin? Benim senden olmanı istediğim kişi oldun mu? Eğer sen benim sana belirlediğim mümin rolündeysen o rolün hakkını verdin mi? "Rabbim ben senin kulunum" dediysen gerçekten sözüne sadık kalarak kulunu hakkıyla yaptın mı? diye soracaktır.

Bizler bugün İslam'ın hükümlerinin uygulandığı şeriatın hâkim olduğu izzetli dönemlerde yaşamıyoruz. Maalesef biz Musa'nın firavuna ve askerlerine karşı her gün farklı mücadeleler verdiği günlerde yaşıyoruz. Mekke'de panayır panayır gezen, insanları Allah'ın dinine davet için kapıları çalan ve kendi memleketinden çıkarıldığı zaman da davasından vazgeçmeyip kendine yeni bir Taif bulan Muhammed (sav)'in rolünde ve yolundayız.

İşte kardeşim, bizim davamız bu kadar ciddi ve önemli iken biz bugün neyin derdini taşıyoruz? Allah'ın bizden istediği bu kadar önemli ve izzetli bir rolümüz varken biz hangi davanın ya da hangi amacın derdini taşıyoruz? Niçin üzülüyor? Ne için seviniyoruz? Neyi amaçlıyoruz? Neye doğru koşuyoruz?

"Tamam, artık bugünden sonra ben bu davayı dert edindim" diyorsan o zaman kalk ayağa ve rolünün hakkını vermeye başla! Eğer kılıçla cihat elinden gelmiyorsa, kaleminle; gücün yetmiyorsa dilinle, fiillerinle, kalbinle mücadele ver.

Unutma kardeşim, firavunlar saltanatlarını cahillik üzerine kurarlar. Kuran ve Sünnet bilgisinden ve Tevhid şuuru konusunda cahil bıraktıkları halkların canlarını, mallarını, evlatlarını kendi saltanatları için sermaye yaparlar. Onlar bilir ki hakkı ve batılı bilen müslümanların olduğu dönemde saltanatlarını sürdüremezler.

Onlar hakkı batılı bilen kişilerin Allah'ın vahyini bırakarak, beşeri kanunlara itaat etmeyeceğini çok iyi bildikleri için vahiy ile insanların arasını açmışlardır. Okunan ama anlaşılıp yaşanmayan bir vahiyle insanları oyalamışlardır.

Bugün bizler etrafa baktığımızda daha Kelime-i Şehadetin bile manasını bilmeyen binlerce insan görüyoruz. Şu halde bunca oyunu ve acı durumu görüp bilen tevhid ehli kardeşim, bizlere düşen en önemli görev Mekke'de Allah'ın ayetlerini, tevhidi, hakkı, batılı insanlara ulaştırmaya çalışan Muhammed (sav) ve ashabının yolundan gitmektir.

Bizleri bunca sapkınlığın ve batılın şuuruna vardırıp hidayet veren ve tağutlara kulluk zilletinden kurtaran Allah'a karşı şükürümüz batılın yok olup Allah'ın dininin hâkim olması için mücadele vermektir.

Bugün teknolojide ilerlemeye imkân kolaylığına ve maddi imkânlarla rağmen ilim ehli azalmış ve toplumlar büyük bir cehalet içinde kalmıştır. İslami ilmin ve âlimlerin fazilet ve değeri çok olmasına rağmen ilim ehli ve âlimlerin sayısı azdır. Sebebi ise ilim almanın zorlukları ve sıkıntıları insanların sabredememesidir. Çünkü insanlar rahat uyurken; ilim ehli insanlar az uyurlar, insanlar gezip tozarken onlar ilim almakla meşguldürler. İnsanlar refah bir hayat sürmek için çalışıp para kazanma ve zenginleşme derdine düşmüşken onlar ilimlerini çoğaltmak, yaymak ve davet yapmak için uğraşır dururlar.

Bugünkü tağutlar tarafından yönetilen toplumlarda ilmin zorluklarına sabrederek tağutlara rağmen tevhidi bilinçte âlimlerin çok az olması ve insanların çoğunun Kuran ve Sünnet ilminden yoksun olmasından dolayı biz Müslümanlara daha büyük sorumluluklar düşmektedir.

Bizlerin hakkın mücadelesini verebilmemiz için Mekke'deki Dârul Erkam'da yetişenler gibi yetişip eğitime başlamalıyız.

Eğitime Kimden Başlamalıyız?

Bilinçli ve şuurlu bir davetçi ve eğitimci, eğitime önce kendisinden başlar. Bizim tarihimizdeki bize örnek olan hala kitaplarıyla bize yön veren âlimler yıllarca medrese medrese gezerek ilim tahsili yapmışlardır. Onlar bir meselede öğrenilmesi gereken ilmi öğrenip onu özümseyip yaşayarak insanlara anlatmışlardır. Bundan dolayı da onların sözüne Rabbim bereket vermiştir. Onlar önce kendilerini eğitip kendi hayatlarını düzene koydukları için başkalarına örnek ve imam olmayı hak etmişlerdir. Onların bu doğru hareketinden dolayı Allah onların eliyle nice nesiller yetiştirmiş ve onları sadece kendi yaptıklarıyla değil yetiştirdikleri kişiler vasıtasıyla nice hayırlara ulaşmalarını sağlamıştır.

Haydi, kardeşim! Bizler de bugün eğitime eğitilmesi en zor olan kişiden yani kendimizden başlayalım. Eğer eğitilmesi zor olan kişiyi en önce eğitirsek diğer insanları eğitmemiz kolay olacaktır. Peki, kendimizi eğitmeye nereden başlamalıyız?

Eğitime başlayacağımız ve öğreneceğimiz ilk şey akide olmalıdır. Eğer bizler akideyi ve akideye bağlı konuları delilleri ile sağlam bir şekilde öğrenmezsek, bir sonraki inancımız bir önceki inancımızla çelişecektir. Maalesef üzülererek söylemeliyiz ki bugün bazı kişiler haklarında yeterince bilgiye sahip olmadıkları bir konuda bir fikir ortaya atıp daha sonra o konuda gerçeğin önceki iddia ettikleri gibi olmadığını gösteren bir delille veya bilgiyle karşılaşınca önce ortaya attıkları fikri yalanlamak zorunda kalıyorlar ya da önce söylediği fikrinde hata ettiğini itiraf etmek istemediği için hatalı olsa da devam etmeyi tercih etmektedirler.

İşte bu gibi vahim durumlara düşmemek için bizler davete başlamadan önce insanları anlatıp tebliği edeceğimiz şeylere dair gerekli bilgiye sahip olmamız gerekmektedir.

Eğer anlatacağımız şeylere dair gerekli bilgiye sahip olmazsak, hem kendimizi hem de insanları davet etmek istediğimiz davamıza zarar veririz. Bu nedenle davetçi bilmediği şeyler hakkında konuşmamalıdır.

İmam Buhari Bed'ul Vahy kitabının bir bölümünde “İlim, söz ve amelden önce-dir” demiştir.⁷

İmam Buhari burada müslümanların söz söylemeden ve amel işlemeyen önce meseleyle alakalı bilgiye sahip olmaları gerektiğine işaret etmiştir. Şunu da söylemek gerekir ki her davetçi her konuyu bilen âlim olmak zorunda değildir. Ancak her davetçinin mutlaka davet ettiği şeye dair ciddi ve yeterli bilgisi olması gerekmektedir. Çünkü insanları davet ettiği şey konusunda ikna edebilmesi için muhatabı anlattığı konuda mutmain etmesi gerekecektir. Davetçi insanlara İslam'ı anlatmaya başladığında muhataplarının kendisine çeşitli yönlerden sorduğu sorularla karşı karşıya kalacaktır. Bu sorulara bilmiyorum demek ya da yüzeysel cevaplar vermek insanları ikna etmeyecektir. Bundan da anlıyoruz ki davetçide bulunması gereken en önemli konuda bilgi sahibi olmasıdır. Bilgisinin olmadığı konuda ise konuşmaması gerekmektedir.

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

“Bilgin olmayan şeyin peşine düşme! Çünkü kulak, göz ve kalp (gördüğünden, duyduğundan, niyetlenip azmettiğinden) bunların hepsinden sorumludur.”⁸

⁷ (Buhari)

⁸ (17/İsra 36)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Kim benim demediğimi demiş gibi söylerse cehennemdeki yerini hazırlasın. Kim ilimsiz fetva verirse, günahı fetva verene aittir.”⁹

İmam Şafii derki: “İlim üç karıştır. Birinci karışı olan kimsede kibir olur. (Her şeyi biliyormuş gibi konuşur. Her sorulana hemen cevap verir. Başkalarını eleştirir, kendi görüşünü beğenir.) İkinci karışı olan kimsede tevazu olur. (Her meselede hemen cevap vermez. Karşı görüştekilere saygılı olur.) Üçüncü karışı olan kimse 'Ben bilmiyorum der.' (Bizim ilmimiz sınırlıdır. Sonsuz ilim sahibi Allah'tır.)

Bir kişi İmam Malik'e gelir ve soru sorar. İmam Malik 'Bilmiyorum' der. Adam 'Bilmediğini insanlara söyleyeyim' der. İmam Malik 'Evet bilmediğimi insanlara söyle' der.

Davetçi Hayatını Vahye Göre Düzenlemeli

Bir kişinin Müslüman olarak kendisini isimlendirmesi ve etrafındakilere de yol gösterici olabilmesi için öncelikle kalbi, dili ve eylemleriyle beşeri ideolojileri, tağutları ve tağutların iradesine dayanan sosyal ve siyasal rejimleri reddederek Allahu Teâlâ'nın indirmiş olduğu kusursuz olan İslam nizamına hayatın iradesini (yönetimini) teslim ederek iktidar ve yönetimi sadece ilmi sonsuz olan Allahu Teâlâ'ya vermiş olması gerekir.

Allah'ın dinin yardımcısı olan mümin kişinin hayatını vahye göre programlaması kalbinde Allah'a imanla, teslimiyetle, çokça Kuran okuyarak, Allah'ı zikirle mutmain olması gerekir. Kendisine Allah'ın sınırlarını gözetken Allah için yaşayan onun için seven ve buğzeden bir kişilik edinmiş olması gerekir. Ensarullah olan bir kişi Allah'ın isteklerini nefsinin isteklerinin önüne geçirebilmeli ki gerektiğinde nefesine ağır bile gelse Allah'ın razı olacağı şeyleri Onu razı etmek için yapabilmelidir. Yani hiçbir zaman kendi tercihini Allah'ın tercihinin önüne geçirmemelidir.

Allah için onun dinine yardımcı olan bir kişi Allah'tan hakkıyla korkan O'na tevekkül eden ve O'nun hükümlerini hem kendi hayatında hem ailesi hem de hayatlarının hayra yönlendirmeye gücünün yettiği akraba, arkadaş ve kardeşlerinin de yaşamasına vesile olmak için gayret eder. En az kendisi kadar diğer insanlar da Allahu Teâlâ'nın razı olacağı bir iman ve amele ulaşabilmeleri için çabalamalıdır.

⁹ (Hakim)

Arzu ve heveslerden kurtulmak şahsi menfaatten, çıkarılıktan kaçınmak için sağlam bir imana ve halis bir niyete sahip olmalıdır. Eğer Allah'ın yapmasını istediği şey tüm insanları kızdıracak olsa bile Allah'ın istediği şeyi insanlara rağmen yapabilecek kadar ona teslim olması gerekir.

“Kim insanların gücenmesini göze alarak (insanlar gücense bile) Allah'ın rızasını gözetirse insanlardan gelen sıkıntılara karşı Allah ona yeter. Kim de Allah'ın gücenmesini göze alarak (Allah gücense bile) insanların rızasını gözetirse Allah onu insanlar(ın insafın)a bırakır.”¹⁰

İnsan bu hadisteki şuuru yakalayıp uyguladığı vakit kalbi kendisinden çok daha üstün hedeflere bağlanabilir ve o zaman kendisinin içinde hiç bir şey olmadığını sadece Allah'ın davasını yaymakla mükellef olduğunu bilir. Böyle bir bilinç Allah için insanları tevhide davet eden kişi için çok gereklidir. Böylece davası uğrunda acılara katlandığı vakit veya tağutî sistemler ve müşrik halka karşı çıktığı ve onu durdurmak istediği vakit ümidini yitirmeyecektir. Bazı insanlar onun davetini kabul edip ona güvenip onun etrafında toplandığı vakitte kibirlenip gururlanmayacaktır. Çünkü o sadece Allah için bir görevli olarak çalıştığının bilincindedir. Allah'ın Resulünün sahabeleri öyle güçlü bir imana sahiptiler ki imanın semereleri ruhlarında, alışkanlıklarında ve huylarında ortaya çıkıyordu.

İmanın meyvesi her yerde ve her zaman Allahu Teâlâ'nın gözetimi altında olduğunu hissetmektedir. Bundan dolayı davetçi önce sağlam bir akide edinip sonra da o imanını sözünde ve fiillerinde ortaya koyması gerekir. Çünkü davetçinin başarısı Allah'a verdiği akide sözüne bağlı kalıp gereğiyle amel etmesine bağlıdır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ

“Ey iman edenler akitlerinizi yerine getirin.”¹¹

Ey firavunların zulmüne rağmen Allah'ın dinine hizmet etmeye çalışan dava arkadaşım! Bizler her şeyden önce Allah'a karşı dürüst olmalı ve O'na verdiğimiz sözleri unutmayıp gereğini yerine getirmeliyiz ki Allah (cc) da tevhid ehli olan biz Müslümanlara verdiği sözü yerine getsin.

¹⁰ (Tirmizi)

¹¹ (5/Maide 1)

وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ

“Bana verdiğiniz sözü tutun ki ben de size verdiğim sözü tutayım.”¹²

Kardeşim eğer bizimle Rabbimiz arasında güçlü bir bağ olursa onun yardımı ve desteği de bizimle olacaktır.

وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

“Hidayet edici olarak da yardımcı olarak da Rabbin yeter.”¹³

Davet Yolu Sabır İster

Bu davet yolu çiçeklerle süslenmiş dümdüz rahat bir yol değildir. Eğer kişi sadece dinini yaşamaya çalışan bir kişi ise kimse ona eziyet etmeyecektir. Ancak bunun yanında bir de insanları yetiştirmeye ve ıslah etmeye çalışan bir eğitici ve davetçi ise ona cahillerin eziyeti ulaşacaktır.

Kureyş peygamberlik verilmeden önce Rasulullah (sav)'ı çok seviyordu. Ne zaman ki bir ıslah edici ve davetçi olarak hakkı yaymaya ve hataları düzeltmeye başladı, ona eziyet ettiler, düşman oldular ve savaş açtılar. Çünkü davet edilen şeyler ile arzu ve istekler çakıştı. Hâlbuki Rasulullah onları helaka sürükleyecek bozuk itikatlarından ve günahlarından kurtarmak istiyordu.

Âlimlerden bazıları şöyle demiştir: Allahu Teâlâ salih olan ıslah ediciyi birçok salih kuldan daha çok sever. Çünkü Allahu Teâlâ o tek ıslah edici davetçiyle ümmeti muhafaza ederken salih kul ise sadece kendisini kurtarmakla yetinir. Dolayısıyla ıslah ve davet görevini yerine getirmeksizin sadece nefsini düşünerek salih bir kul olmaya çalışması şuurlu bir mümine yakışmayacaktır.

Daveti Terk Etmek

Kardeşim, bizlerin Allahu Teâlâ'nın Asr suresinde bildirdiği gibi hüsrandan kurtulabilmemizin en büyük vesilelerinden birisi de insanları iyiliğe, hakka davet edip kötülükten ve batıldan sakındırmamızdır.

¹² (2/Bakara 40)

¹³ (25/Furkan 31)

وَالْعَصْرِ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

“Asra yemin olsun ki insanlar hüsrandır.

Ancak iman edenler salih amel işleyenler birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler bundan müstesnadır.”¹⁴

Ayet sadece şu kimselerin hüsrân içerisinde olmayacağını bildirmektedir. İman edenler, salih amel işleyenler, insanlara nasihat edenler ve birbirlerine hakkı açıklamaları, insanları ona davet etmeyi ve bu yolda başa gelebilecek her türlü musibete karşı sabretmeyi tavsiye edenler.

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

“Allah'a davet eden salih amel işleyen ve şüphesiz ben Müslümanlardanım diyenden daha güzel sözlü kimdir.”¹⁵

Kul insanlara Allah'ın dinini anlatıp onlara davet noktasında gücünü, vaktini harcamaya başladığı zaman Allah da onun dünya ve ahiret işlerinin yoluna girmesi için ona yardım edecektir. Çünkü kişinin nefsi için değil de Allah için yaşamaya başlaması onun fedakârlığının en üst seviyesidir. Eğer davet vazifesini ihlas ile yerine getirebilirsek hayatımızın kolaylaştığını ve basitleştğini görürüz.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

“Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a (dinine) yardım ederseniz Allah da size yardım eder ve (dini üzere) ayaklarınızı sabit kılar.”¹⁶

¹⁴ (103/Asr 1-2-3)

¹⁵ (41/Fussilet 33)

¹⁶ (47/Muhammed 7)

İnsanları ihlasla tevhide davet eden kişiye Allah'ın yapacağı yardımın en büyüğü de onu dini üzere sabit kılacak bu yolda tutunabilmesi için kendilerine kuvvet verecek olmasıdır.

Kardeşim biz daveti terk ettiğimiz vakit en hayırlı ümmet olma vasfını kaybetmiş oluruz.

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

“Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder kötülükten alıkoyar ve Allah'a iman edersiniz.”¹⁷

İbnu'l Kayyim şöyle der: “Allah'ın sınırları çiğnenip dininiz zayı olurken, insanlar Rasulullah'ın sünnetinden yüz çevirmişken, insanı sessiz ve hareketsiz bırakan şey hangi dindir ve hangi hayırdır? Kalbi soğuk, dili sessiz adeta lal olmuş şeytan misali... Evet, nasıl ki bâtılı dillendiren şeytandır, ona sessiz kalan da dilsiz şeytandır. Zaten dinin başına gelen musibetler de bu tip insanlar yüzündendir. Onların rahatı yerinde olduktan sonra dinin başına geleni umursamazlar.”¹⁸

Kardeşim daveti terk etmenin zararlarından birisi de duaların kabul olmasıdır.

Huzeyfe bin Yeman'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **“Nefsim elinde Allah olan Allah'a yemin ederim ki, ya iyiliği emreder ve kötülükten sakındırırsınız, ya da Allah kendi indinde bir azap gönderir ki sonra o azabı kaldırması için Allah'a dua edersiniz de duanıza icabet olunmaz.”¹⁹**

Yani dualarımızın kabul olmasına engel olan en önemli günahlardan biri de iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırma sorumluluğumuzu terk etmemizdir. Rasulullah şöyle buyurmaktadır:

“Dualar edip durduğunuz halde dualarınıza icabet edilmediği duruma düşmeden önce insanlara iyiliği emredip onları kötülükten sakındırın.”²⁰

¹⁷ (3/Al-i İmran 110)

¹⁸ (İ'lâmu'l Muvakkîn. 2/155. özetle)

¹⁹ (Tirmizi)

²⁰ (Ahmet b. Hanbel, Müsned, Tirmizi.)

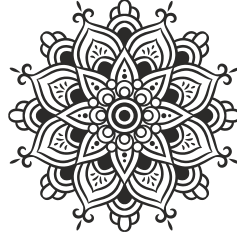
Allahu Teâlâ Kuran-ı Kerim'de bir toplumun içerisinde insanları hakka davet eden ve onları ıslah etmeye çalışan insanlar olduğu sürece o toplumu helak etmeyeceğini haber vermektedir.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ

“Halkı ıslah eden kimseler iken Rabbin o ülkeleri zulüm ile helak edecek değildir.”²¹

Değerli dava arkadaşım, Rabbim bizleri ve sizleri insanları Allah'a imana çağıran ve ıslah görevini hakkıyla yerine getirmeye çalışan salih kullarından kılsın.

Selam ve dua ile...

²¹ (11/Hud 117)

KARDEŞLERİNİZİN ARASINI DÜZELTİN

Mustafa Kahveci

Rab olmasının muktezası olarak yere ve göklere nizam veren Allah subhanehu, yer yüzünün nizamını sağlaması için insanoğlunu seçmiş ve kıyamete yakın bir zamanda son Peygamber Muhammed Mustafa'yı (sav) göndererek bu ümmeti bu vazifeye memur kılmıştır. Bu vazifeyi yerine getirebilmek için asırlardır at koşturup kılıç sallayan İslam ümmeti, kıtaları ve denizaşırı beldeleri aşarak aleme nizam verme uğrunda büyük bedeller ödemiştir. Ancak her gayenin bir nihayete ulaşabilmesi için bir takım sebeplerin hasıl olması gerektiği gibi, bu yüce gayenin de nihai hedefe ulaşabilmesi için bir takım sebeplerin hasıl olması gerekmektedir. Adeta bizleri zirveye ulaştıracak olan bir merdivenin basamakları mesabesinde olan bu sebeplerin en önemlilerinden biri de, Müslümanların söz birliğini, kalp birliğini, kalplerin hak ve sevgi üzerinde kaynaşmasını sağlamaktır. Ancak bunu sağlamak, bu sebebin oluşmasına mani olan engelleri kaldırmakla mümkündür ve bu engellerden en önemlisiyse Müslümanlar arasına giren husumetlerdir.

Her bir Müslüman şunu bilmelidir ki en zorlu imtihan kardeşlerimize karşı verdiğimiz imtihandır. Kusursuz kardeşlik hayalleriyle bu yola girenlerinse bu imtihanı geçebilmesi mümkün değildir. Zira Allah subhanehu bile bizden kusursuz bir kulluk beklemiyorken, bizim tüm kusurlarımıza rağmen kusursuz bir kardeşlik beklememiz doğru bir bekleyiş değildir. Allah subhanehu Kitab-ı Kerimin de şöyle buyurmuştur:

وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

“(Ey insanlar!) Sizin bir kısmınızı diğer bir kısmınıza imtihan (vesilesi) kıldık; (bakalım) sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi hakkıyla görmektedir.”¹

İşte bu hakikatin bilincinde olmalı ve kardeşlerimizle yaşamamız muhtemel olan imtihanlara karşı teyakkuzda olmalıyız. Ancak ne yazık ki bir çoğumuz mükemmel bir kardeşliğin beklentisine düşmüş bir halde bu hakikatten gafiliz. En acısıysa bu gafletin uykusunda gördüğümüz kardeşlik rüyalarının aslında gerçek olmadığını anladığımızda, beklemediğimiz bir yönden gelen bu darbenin yıkıcılığıyla yıkılmamızdır. Zira en küçük sorunların bir dağa dönüştüğü bir psikolojide bu sorunlara karşı bir mukavemet göstermek, sorunları çözebilmek pek de mümkün değildir. Oysa kardeşlik İslam ümmetini oluşturan en kuvvetli bağıdır. Nitekim İslam cemaatinin tanzim edilip aleme nizam verme davasının güdülebilmesi için bu bağı kuvvetlendirilmesi gerekmektedir. Ancak kusursuz kardeşlik hayallerinin oluşturmuş olduğu ortam, Müslüman bireylerin yaşadıkları sorunları kendi kendilerine çözmelerini neredeyse imkansız kılması sebebiyle, yaşanan husumetleri sonlandırmak ve bu bağı kuvvetlendirmek adına bizlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Allah Subhanehu Kitab-ı Kerimin'de şöyle buyurmuştur:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

“Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin.”²

Ayet-i Kerime; İslam kardeşliği dışında var olan diğer kardeşlikleri reddetmemektedir. İçtimai hayatı mülhaza ettiğimizde de toplumsal yapının kardeşlikler üzerine kurulu olduğunu görürüz. Karın kardeşliği, ırk kardeşliği, dava kardeşliği, takım, parti ve cemaat kardeşliklerini buna örnek verebiliriz. Fakat asıl kardeşlik İslam kardeşliğidir. Zira bu kardeşlik menfaati sadece ve sadece cennet olan bir kardeşliktir.

¹ (25/Furkan 20)

² (49/Hucurat 10)

Bu sebeple de bu kardeşliğe zeval geldiğinde, kardeşler arasında bir takım anlaşmazlıklar yaşandığında, bu anlaşmazlığı gidermek cennetin talibi olan Müslümanlar için elzemdır.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur:

تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ

“İki kişi arasında adaleti sağlaman sadakadır”³

Rasulullah'ın bu hadiste ifade ettiği bu husus, büyük fazileti olan sadakalardandır. Çünkü bunun hayrı ve faydası geneldir ve İslam ümmeti ancak böyle fertleri içinde bulundurarak bir vücut haline gelebilir. Zira insan yığınlarını bir ümmete, bir cemaate dönüştüren içlerinde yaşatmış oldukları bağlardır. Bu bağları korumak, ümmetin yapı taşlarını oluşturan bireylerin yaşamış oldukları sorunlarda ara buluculuk yapmak, her bir Müslümanın üzerine vacip olan bir sorumluluktur. Allah Subhanehu Kitab-ı Kerimin'de şöyle buyurmuştur:

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنَ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ
ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

“Bir sadaka vermeyi yahut iyilik yapmayı yahut da insanların arasını düzeltmeyi emredenleri hariç, onların aralarındaki gizli konuşmaların çoğunda hiçbir hayır yoktur. Kim bunları sırf Allah'ın rızasını kazanmak için yaparsa, biz ona büyük bir mükâfat vereceğiz.”⁴

Ayet-i Kerime; sadaka vermeyi, iyiliği emretmeyi ya da anlaşmazlığın meydana geldiği ve davalaşmanın ortaya çıktığı hususlarda inananların arasını düzeltmeyi çalışan kimselerinki müstesna, insanların fısıldaşmalarının bir çoğunda hayır bulunmadığına delalet etmektedir. Ancak kim Allah'ın rızası için insanların arasını düzeltmeye çalışırsa, Allah ona büyük bir mükafat vadetmiştir. Çünkü kulların arasını düzeltmeye çalışmak, takva sahiplerinin, kendilerini vasıta kılarak Allah'a yaklaştıkları bir ibadettir. Kardeşlerin arasını düzeltmek suretiyle, İslam toplumunun yapı taşları olan bireyleri bir araya getirmek ve bu suretle İslam toplumunu oluşturmak, Allah Subhanehu'nun emridir.

³ (Buhari, Kitab'u's-Sulh, 13)

⁴ (4/Nisa 114)

Allah subhanehu bu hususta şöyle buyurmuştur:

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ

“O hâlde, eğer müminler iseniz Allah'a karşı gelmekten sakının, aranızı düzeltin”⁵

Yine Allah subhanehu şöyle buyurmuştur:

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“Allah'ın ipine hep beraber topluca tutunun ve ayrılığa düşmeyin.”⁶

Allah Subhanehu'nun bir çok ayette bu hususa vurgu yapması gerçekten çok manidardır. Zira bu ümmetin yüce gayeyi güdebilmesi ve nihai hedefe ulaşabilmesi ancak aralarını ıslah etmekle mümkündür. Nitekim İslam tarihine baktığımızda, Müslümanların birlik ve beraberlik halinde oldukları dönemlerde büyük fütuhatlar yapılmıştır. Ancak Müslümanlar arasında çıkan anlaşmazlıklar çoğaldıkça tek bir iradenin altında bulunan İslam ümmeti parçalara bölünmüş ve bunun neticesinde de fütuhatlar durmuş, İslam'ın mukaddesatları ayaklar altına alınmıştır. Bunun en güzel şekilde mülahaza edebilmek için Raşid Halifeler dönemine bakmak yeterlidir.

Ebu Bekir'in (ra) döneminden başlayacak olursak, onun döneminin başlamasıyla birlikte Arap yarım adasının kahir ekseriyeti bölgesel olarak irtidat etmiş olsa da, İslam cemaatinin tek bir söz üzerinde kenetlenmesi, Halifelerine hiç bir hususta muhalefet etmeden hareket etmeleri çok kısa bir sürede isyanları bastırmalarını sağlamıştır. Arap yarım adasındaki kabilelerin tek bir imamın otoritesi altında içtima olmasından sonra çok kısa bir süre içinde Irak ve şam beldelerinde fütuhatlar gerçekleşmiştir. Ebu Bekir'in (ra) dönemiyle başlayan fütuhat hareketleri Ömer bin Hattab'ın (ra) döneminde de hız kesmeden devam etmiş ve bin üç yüz yıllık Pers imparatorluğına son verilmiştir. Kuzeyde Kafkaslara kadar ulaşan İslam devletinin sınırları batıda Mısır beldesine kadar ulaşmıştır. Ancak Osman'ın (ra) dönemine geldiğinde ilk altı yılı altın dönem olarak tarihe geçse de, ikinci altı yıllık döneme geldiğinde Haricilerin ve Sebei taifelerin İslam ümmeti içinde zuhur etmesiyle birlikte bir duraklama dönemi başlamıştır.

⁵ (8/Enfal 1)

⁶ (3/Â-li İmran 103)

Osman'ın (ra) mazlumen şehit edilmesinin akabinde başlayan Ali bin Ebi Talib'in (ra) dönemine gelindiğinde, Muaviye'nin (ra) amcasının oğlunun kan davasını gütme arzusuna karşılık Ali'nin (ra) Müslümanların genel maslahatını göz önünde bulundurarak suçluların cezasını ertelemesi kaynaklı çıkan anlaşmazlık, İslami fütuhatların dumura uğramasına sebebiyet vermiştir. Ve nitekim bu sürecin nihayetinde İslam ümmetinin geldiği noktaya bakmamız, Müslümanlar arasındaki husumetin düşmandan daha yıkıcı olduğunu ve bu husumeti gidermenin düşmanla savaştan daha zor olduğunu görmemiz için kafidir. Bu sebeple de gerek şahısların gerekse İslami toplulukların arasında çıkan husumetlerde aracılık yapmak çok mühim bir meseledir. Allah subhanehu bu hususla alakalı şöyle buyurmuştur:

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى
فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

“Eğer inananlardan iki grup birbirleriyle savaşılırsa aralarını düzeltin. Eğer biri ötekine karşı haddi aşarsa, Allah'ın buyruğuna dönüncye kadar haddi aşan tarafa karşı savaşın. Eğer (Allah'ın emrine) dönerse, artık aralarını adaletle düzeltin ve (onlara) adaletli davranın. Çünkü Allah, adaletli davrananları sever. Mü'minler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin.”⁷

Ebu Bekir'in (ra) rivayet ettiğine göre Rasulullah (sav) bir gün, minber üzerinde, beraberinde Ali'nin (ra) oğlu Hasan (ra) bulunduğu halde hutbe irad ediyordu. Bir ona, bir de insanlara bakıyor ve şöyle diyordu:

“Bu benim oğlum seyyiddir. Umulur ki Allah, onun vasıtasıyla Müslümanlardan iki büyük kesim arasında sulh yapar.”

Nitekim Rasulullah'ın (sav) buyruğu gerçekleşmiştir. Allah subhanehu ve teala, Hasan (ra) vasıtasıyla uzun süren savaşlardan sonra Irak'ta bulunan kesim ile Şam tarafında bulunan kesim arasında barışı gerçekleştirmiştir. İşte burada Müslümanların arasını bulup düzeltmeye teşvike dair büyük bir işaret vardır. Hatta insan bu uğurda haklarının bir kısmından vaz geçecek olsa bile bu böyledir. Zira Rasulullah (sav) Hasan'dan (ra) övgüyle bahsetmiştir.

⁷ (49/Hucurat 9-10)

⁸ (Buhari 4/216)

Nitekim Hasan (ra) sırf ümmetin birliği ve beraberliğini sağlamak ve bu suretle iki belde halkının arasında var olan husumete son vermek için, hilafet hususundaki haklarından feragat ederek Muaviye'ye (ra) biat etmiştir. En önemlisiyse bu husumetin son bulmasından sonra İttihad-ı İslam'ın sağlanarak İslami Fütuhatların devam etmesidir. Bu husus üzerinde düşünmek Müslümanlar arasında arabuluculuk yapmanın ne kadar faziletli bir amel olduğunu anlamak için kafidir.

Rasulullah'ın (sav) hayatını mülahaza ettiğimizde onun bu husustaki güzel örnekliğine dair bir çok hadiseyi müşahade edebiliriz. Aışe annemiz Rasulullah'ın arabuluculuk noktasındaki güzel örneklerinden birini aktardığı bir rivayette diyor ki:

“Rasulullah (sav) kapının önünde, sesleri oldukça yüksek çıkan davalıların seslerini işitti. İki kişi ki biri diğerinden bir şeye dair hakkından kısmen vazgeçmesini, kendisine yumuşaklıkla hareket etmesini isterken diğeri ise: “Allah'a yemin ederim yapmam” diyordu. Bu münakaşayı duyan Rasulullah (sav) yanlarına çıkıp şöyle buyurdu: **“Allah adına iyilik yapmayacağına dair yemin eden kişi nerede?” O kişi “Benim ey Allah'ın Rasulü, hangisini istiyorsa ben onu artık kabul ediyorum” diye cevap verdi.”**⁹

Bu hadisede konumuzla alakalı delil, Rasulullah'ın (sav) anlaşmazlık yaşayan bu iki kişinin arasını bulmak için dışarı çıkmasıdır. Onun bu hareketi husumet yaşayan iki Müslümanın arasını düzeltmenin mühim bir mesele olduğuna delalet etmektedir. Zira İslam toplumsal olarak yaşanan bir dindir. İslam toplumunu inşa etmekse, ancak toplumsal sorunlara çözüm sunmakla mümkündür. Toplumsal sorunları çözmekte aciz kalan bir anlayışın İslam toplumunu oluşturması ve insanları tek bir niyet ve hedefe odaklayarak İslam davasını sürdürmesi mümkün değildir.

Bir başka örnek verecek olursak, İmam Buhari, Sahihin'de “İmamın, arkadaşlarına: 'Haydi hep beraber sulh yapmak üzere gidelim' demesi diye bir başlık açtıktan sonra şu rivayeti nakletmektedir:

Sehl bin Sa'd'dan (ra) aktarıldığına göre Kubâ ahalisi, birbirlerine taş atacak noktaya gelinceye kadar kavga ettiler. Rasulullah'a (sav) bu husus haber verilince **“Haydi hep birlikte gidelim aralarını bulalım”** buyurdu.”¹⁰

⁹ (Buhari, 3/170)

¹⁰ (Suth, metinden alınan 3. Bab.)

Müslümanlar arasında arabuluculuğun önemine delalet eden hususlardan biri de, Allah Subhanehu'nun normalde haram kılmış olmasına rağmen, arabuluculuk için yalan konuşmayı meşru kılmış olmasıdır. Oysaki yalan konuşmak insanları güldürmek için dahi olsa Rasulullah (sav) tarafından lanetlenmiş bir ameldir. Hal böyleyken Allah Subhanehu'nun buna müsaade etmesi arabuluculuğa ne kadar önem verdiğini göstermektedir.

Ukbe bin Ebi Muayt'ın kızı Umm Kulsum (rha) dedi ki: “Ben, Rasulullah'ı (sav) şöyle buyururken işittim: “İnsanlara arasında sulh yapmak için hayır söz götüren yahut hayır söyleyen kişi yalan söylemiş olmaz.”¹¹

Müslim'in rivayetindeyse şöyle bir fazlalık vardır: Umm Kusum dedi ki: “Ben, insanların söyledikleri sözler arasında (yalan olarak) üç husus müstesna, herhangi bir şeyde yalan söylemeye ruhsat verildiğini işitmedim. Bunlar da savaşta, insanların arasını düzeltmekte ve erkeğin hanımına, hanımın da erkeğine (hayır maksatlı) söylediği sözlerdir. Hadis, ıslah maksadıyla yalan söylemenin caiz oluşuna delil teşkil ettiği gibi, insanların arasını bulup düzeltmenin meşruiyetine de delildir.”

Buhari de Sahih'inde şöyle bir başlık açmış ve demiştir ki: “İnsanların arasını bulup barıştıran kişi yalancı değildir.”¹²

Ne yazık ki günümüz Müslümanlarının arabuluculuk noktasındaki karnelerine baktığımızda notları hiç de iyi değildir. Allah Subhanehu'nun yalan söylemek noktasındaki tanımış olduğu iltimasa karşın bırakın ara buluculuk için yalan konuşmayı, Müslümanların var olan hayırlarını dile getirmekten bile imtina ettiklerine, hatta var olan husumet ve anlaşmazlıkları daha da harlamak için yalan konuştuklarına şahit olabiliyoruz. Mevcut durumun böyle devam ettiği bir vakada kardeşlerin aralarının ıslah olması, kalplerin aynı niyet ve hedefte cem edilmesi pek de mümkün olmuyor. Bu durumun bir neticesi olarak da, aynı akide ve menhece sahip olsalar da, benlik hırsıyla ortaya atılmış yalan ve iftiralar sebebiyle birey ve grupların aralarının ıslah edilerek bir araya getirilmesi imkansız bir hal alıyor. Tabi içinde bulunduğumuz dağınıklığın tek sebebi bu değil, ama belki de en önemli sebeplerinden birinin bu olduğunda hiç şüphe yok.

Özetleyecek olursak, eğer bizler, içinde yaşadığımız bu beldede İttihad-ı İslam'ı sağlamak ve Allah subhanehu'nun bizleri memur kılmış olduğu âleme nizam verme vazifesini yerine getirmek noktasında bir yol kat etmek istiyorsak kardeşlerimizin arasını düzeltmeliyiz.

Dualarımızın sonu alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun..

¹¹ (Buhari, 3/166)

¹² (Suth, 2; 4/166)

YETERSİZ İLİM

Hüseyin Oral

Allah'a hamd, Rasulüne salât ve selamdan sonra aylar gibi geçip giden yılları birer birer ardımızda bıraktığımız bu dönemde Allah'ın razı olduğu şekilde tağutları reddederek hidayete kavuşmuş olmak ne kadar değerli bir nimettir. Bir avuç Müslüman, yeryüzünde varlık mücadelesi verirken İslam'a yapılan onca tahrife rağmen sahabenin anlayıp yaşadığı şekilde bir İslam anlayışının derdine düşüyor.

Bin yılı aşkın bir süredir benzeri görülmemiş şekilde doğru bir İslam anlayışını tekrar yaşamaya çalışan her Müslümanın hem İslam düşmanları tarafından hem de İslam'ı kendine göre şekillendirenler tarafından sistematik bir şekilde baskı altında bırakıldığı yılları yaşıyoruz.

Durum böyle olunca sağlam kulpa sımsıkı sarılmış bir avuç Müslümanın kendi aralarında şer'i hükümlere, ahlakî erdemlere ve kendilerini hem sayıca hem de inanç bakımından azaltıp yok etmek isteyenlere karşı İslam kardeşliğini muhafaza ettiklerini düşünebilirsiniz.

Evet, her akıl ve iman sahibi Müslüman teoride böyle düşünür, dahası bu meseleler üzerinde kafa yorar, kardeşlerine durumun önemini anlatan dersler, sohbetler yapar. Bazısı yazılar, makaleler, kitapçıklar kaleme alır. Fakat tüm bu faaliyetleri iyiliği emredip az da olsa kötülükten alıkoyma adına yaparken söylem boyutundan icraat aşamasına geçildiğine pek rastlanmaz.

İslam'ın dâhili ve harici düşmanlarına karşı varlık mücadelesi veren Müslümanlar içinde bulundukları bu baskı ve asimile olma sürecinden bir türlü çıkamayınca sil baştan aynı dönemi tekrarlayıp durmanın verdiği rehavetle davranıyor, kısır bir döngüye girdiklerini çoğu zaman fark edemiyorlar.

Yeterince tanışıp ilişkiler kurduktan sonra dışarıya açılmaktan çekinerek kendileriyle yetinmenin getirdiği rahatlığı bir müddet tattıktan sonra kıvamına gelmiş bir mümin olamamanın beraberinde getirdiği acemilikle zararlı hasletlerini dışa yansıtmaya başlıyorlar.

Bazen dünyevi bir çıkar kavgası, bazen de bir yanlış anlaşılma büyüyüp gelişen yangının kıvılcımını ateşlemeye yetiyor.

Sırasıyla yakınlarından başlayıp genişleyerek ilim ve hikmetle bir merkezde kanallize edilmesi gereken bir nebevi hareketin insicamını yakalayamayınca, etrafı ateşle çevrilmiş bir akrebin son hamlesi gibi zehirli iğneyi kendilerine batırmaktan çekinmiyorlar. İçerden ve dışardan birçok baskıyı aynı anda yaşamak zorunda kalıp mücadele etmekte zayıf düşünce ortalığı bir kaostur götürüyor.

Samimi Müslümanlara islami, sosyal ve davetçilik kimliği kazandırılmaksızın doğal olarak ilmek ilmek işlenmiş örnek bir İslam cemaatinin oluşması için yeterli adımların atılmasından söz etmek mümkün olmuyor. Müslümanlığı söylemde kalmış toplumun her ortamdaki olumsuz etkileri altında, daima onlarla birlikte rızık peşine düşüp aynı mekânları paylaşan Müslümanlar, etraflarında sürekli işlenip duran günahlar sebebiyle içlerine işleyen İslam dışı hasletleri birbirlerine yansıtmaktan kendilerini alıkoyamıyorlar.

Kalpler, büyük günahların, insan ve cin şeytanları tarafından akıl ve mantığa hitap ederek Allah'a kulluğu ve ahireti öteleyen zihniyetin eline bırakılıyor. Sözde ve amelde İslam üzere yaşayan Müslüman heva ve hevesinin, hatalı samimiyetinin ve korkularının tesiriyle, hem kendine hem de diğer Müslümanlara zarar verdiğini hissetmiyor.

Gerçekten Müslümanlar birbirlerine zarar veriyorlar ve ister istemez sürekli verdikleri zararı her geçen gün güncelleyerek zararın kalıcılığını ve kronikleşmesini sağlamış oluyorlar.

Peki, bir Müslüman Kur'an'ın ifadesiyle kardeş olduğu kimselere nasıl zarar verebiliyor diye sorulacak olursa birçok cevap vermek mümkün olmakla beraber bu yazımda çok önemli gördüğüm birkaç hususa temas edeceğim.

Bir kısım Müslüman İslam'ı ilk öğrendiği metod ile birlikte içselleştirip başka Müslümanların da kendi metoduna birebir uyuşması gerektiği çıkarımına dayanabiliyor. Böyleleri kısmen kalıp düşünce yapısına sahip oldukları için ister istemez dışlayıcılık yaparak İslam'ı öğrendiği metodun içerisinde hapsediği için başka metodları takip ederek aynı davaya sarılan Müslümanları kardeşleri olarak kabul edemezler. Eğer kabul ederlerse kendi imanlarının yok olup gideceği korkusunu yaşar dururlar.

Müslümanlara faydalı olacakları bir özellikleri veya imkânları varsa bile, Müslümanlardan faydalarını esirgeyerek zarar vermeseler bile faydadan mahrum etmiş olurlar. Bu hastalığa tutulmuş olan Müslümanlar bazen öyle bir fitneye sebep olurlar ki; anlayamadıkları bazı meselelerde itikat sahibi olduktan sonra, o itikadın haricindekileri İslam dışı sayarak hayırlı bir amel yaptıklarını bile düşünebilirler. Hâlbuki Müslümanlar arasına öyle bir fitne tohumu ekmişlerdir ki kendilerinin bunu fark edebilmesi ancak ilim sahibi olmaları ile mümkün olur.

İlimsizlik, bir meseleyi güvenilir zikir ehline tevdi etmemek, Müslümanların birbirlerine verdikleri zararlardan birçoğuna da temel oluşturur.

Kelime-i tevhidin öncesinde bile Allah Teâlâ;

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Bil ki Allah'tan başka ilâh yoktur.¹

Buyurarak ilim şartını koymuştur. Allah'tan gereği gibi korkanları

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

Allah'tan asıl korkanlar, O'nun bilgin kullarıdır.²

Diye vasıflayarak hakiki haşyet sahiplerinin âlimler olduğunu ifade etmiştir.

Buna rağmen bazı Müslümanların ilim elde etmeye, biraz olsun okuyup araştırmaya karşı gösterdikleri tembellik ve zikir ehlinden istifade etmeye dair şeytani ön yargılar onları bazen öyle bir hale getirir ki kendi duygu dünyalarında fitne sandıkları davranışları yapanlardan daima uzaklaşarak başkalarının dikkatlerini üzerlerine çekerler.

Sonra da sorup öğrenmeye, araştırıp incelemeye hiç ihtiyaç duymadan etraflarına fitne naraları atarak su-i zanlarını yayar dururlar. Bu davranışlarının iftira veya gıybet olması bile onları pek ilgilendirmez. Çünkü aleyhte davrandıkları kimseler onlara göre çoktan İslam ile alakasını koparmış kimselerdir.

Zaten İslam dışı gördükleri kişiler kim olursa olsun, haklarında iftira etmek ve hakaret boyutunda aşağılamak, onlara göre artık çok normal bir davranış olmuştur. İnsanın sosyal bir varlık olup hemcinsleriyle iletişim halinde olması bilinen bir gerçektir. Yaşadığı olaylara göre herkesin dışına yansıttığı tepkiler kişiliğine göre farklılık arz edebilir. İslam'ın emrettiği tepkiler hususunda kimseye bir ayrıcalık gösterilemez. Haram herkes için haram şirke düşüren bir amel de herkes için şirktir. Kişinin kendi mizacına göre İslam'ın emrettiği tepkiyi vermesi birilerinin egolarını tatmin edecek dozda olmak zorunda değildir.

¹ (47/Muhammed 19)

² (35/Fatır 28)

Kimsenin kendi arzuladığı dozdaki bir tepkiyi başkasına zorla dayatma yetkisi olmadığı gibi, İslam'ın hudutları gözetildiği sürece mizacı gereği üst perdeden olanı aşırılıkla, gerektiği kadar tepkisini koyduğu halde daha ileri gitmeyenleri pısrıklıkla suçlama hakkı da yoktur. Bazı Müslüman kardeşlerimiz maalesef başkaları hakkında yanlış kanaatlere sahip olduktan sonra bu kanaatlerini başkalarına dayatıyorlar. Üstelik bir de zanna dayalı şayialarını;

- Madem biz yalan konuşuyoruz o zaman bizi yalanlasınlar da görelim, diyerek yalanlarına kulak verenleri inandırmaya çalışıyorlar.

Güvenilir hakiki ilim sahibi dirayetli âlimlere ihtiyacımızın son derece şiddetlendiği şu zamanımızda ilim talebesi yetiştirmekte gösterdiğimiz gevşeklik Müslümanlar arasında böyle tiplerin oluşmasıyla telafi edilemeyen zararlara yol açıyor. Farkına bile varmadan bidatler uyduran taifelerin ortaya çıkmasına sebebiyet veriyor. Ömrünün büyük bir kısmını şirk üzere geçirip sonra da cahiliyesinden kalbine yapışmış, hatta mizacı haline gelmiş olumsuz birçok hasletten sıyrılması gerekirken, çoğunda bu arınma maalesef yeterli oranda gerçekleşmiyor. Hepsini yok etmek mümkün olmasa bile en azından bir arınma çabası, kendine yönelik bir eğitim süreci geçirmesi gerekiyor.

Rasulullah'ın (sav) bu süreçten sahabeyi Dâru'l Erkam'da nasıl geçirdiğini, Ashabı Suffe ile sahabe içerisinde âlimleri nasıl yetiştirdiğini onun siyretinden birer kıssa gibi okuyup geçmememiz gerektiğini çok iyi biliyoruz. Buna rağmen tatbik etme aşamasına gelindiğinde yanlış ve eksik metodlar sebebiyle etrafında birilerini toparlayıp kendini onlara ispatlamaya çalışan, ehil olup olmadığına bakılmaksızın peşinden gidilen, yetersiz olmasına rağmen kendini olmadığı gibi gösteren arızalı, yapmacık şahsiyetler ortaya çıkıyor. Maalesef kimin ehil olduğunu tespit edip yetkilendirecek, yetersizlere engel koyacak mekanizmalar Müslümanlarca oluşturulmaması bu açıdan uğranan zararların bertaraf edilemeden Müslümanlar arasında sürekli hale gelmesine imkân tanıyor.

Müslümanlara fayda sağlaması için atılan adımlar bir de bakıyorsanız zarar veren hem de zararı devam edip duran sorunlar yumağına dönüşüyor. Müslümanlar bazen uğradıkları zararları tespit ediyorlar bazen ise bu dahi mümkün olmuyor.

Müslümanlar

المسلم لا يلدغ من جحر واحد مرتين

“Mü'min bir yılan deliğinden iki defa ısırılmaz.”³

Hadisi gereği aynı sorunları tekrar tekrar yaşamaması için adımlar atmıyor değiller. Evet, kötülöklere mani olunması, fitne fesadın yok edilmesi, yalan dolan işlere artık bir son verilmesi için nasihatleşiliyor fakat hemen ardından masiyetlerine gerekçe üretenlerin kulis faaliyetlerine koyulduklarını, “birilerinin yanlış da olsa beni böyle kabul edeceksiniz” diyecek kadar alçaldıklarını, Allah rızası için atılan bir adıma gölge düşürmek amacıyla türlü manevraların yapıldığını görünce dehşete kapılıyorsunuz. Günahlarına kılıf uyduranlara karşı Allah rızası için Müslümanların üzerlerine vacip olan dirayeti göstermeleri beklenirken, birer vazife kaçkınına dönüşmeleri, amel defterlerine birer cürüm olarak yazılıyor.

Dünyada rahat bir geçime sahip olmak, refah seviyesinin yükselmesi Müslüman olsun olmasın her insanın hayalidir. Müslümanlar bunun yanında Allah rızası için ihtiyaç sahibi kimselere infak etmeyi, malî güç gerektiren işleri Allah'ın dini uğrunda yardımlaşma şuuru içerisinde yapmayı da arzu ederler.

Niyetleri halis olan başlangıçlar mali işlerde günümüze kadar maalesef çoğu kez mutlu sonlara ulaşmamıştır. Mali güç, baş döndürücü cazibesiyle, kontrolü elinde tutanları sarsınca, bu cazibeye karşı direnmesini bilmeyenleri kasıtlı veya kasıtsız olarak israf, zarar, kandırılma, iflas gibi çukurlardan birine doğru yuvarlar. Müslümanlar bu çukurlardan hangisinde kendilerini bulurlarsa bulsunlar sonuçta mali kaynaklar zayi olur. Bu kadarı da olmaz denilecek bir aşamaya gelinmeden hüsnü zanlar zorlanır durur yerinde ve zamanında gerekli tepkiyi koymaktan çekilip iflasın dibini gördükten sonra yeter artık demenin hiçbir faydası olmaz. Verebilecekleri en kötü zararlardan birini hem İslam kardeşliğine hem de Müslümanların içerisinde yaşamak zorunda oldukları şirk toplumundaki konumlarına vermiş olurlar. Zarar üstüne zararla kapanan bir dönemi geriye dönük fikhî çarelerle makyajlama çabası artık kimseye fayda sağlamaz. Ne olacak uçup giden onca servet diyerek muhtaçların hakkını savunan da olmaz.

Ortaya çıkan zarar basit kıymetsiz bir zarar olmayınca telafisi seneler sürer ne bir kimse hesap verir ne de hesap verme ihtiyacı hisseder. Allah Teâlâ kıyamete mi erteler bu dünyada mı ibret vesilesi kılar bilinmez.

³ (Buhârî)

Binlerce yıldır süregelen iman küfür mücadelesi bizim dönemimizin de en başta gelen mücadelesidir. Şu anda İslam düşmanları kendi geliştirdikleri İslam modelini kullanarak İslam'a ve Müslümanlara saldırıyorlar. Birçok sahte ilah tarafından ayar geçilmiş batıl düzenler tarafından sınırları alınmış İslam modelini kabul etmeyen her Müslüman itham, baskı, korku gibi birçok eziyete maruz kalıyor.

Hayatının tamamında mücadele içerisinde yaşayan Müslümanlar bu eziyetlerden kendilerini koruyacak tedbirleri Allah Rasulü'nün (sav) hayatından özellikle hicret yolculuğunda aldığı tedbirleri defalarca okuyup dinlemiş olmalarına rağmen kendi hayatlarındaki tatbikatının nasıl olacağında bocalamaktadırlar.

Her geçen gün tedbirin sahası genişliyor, dikkatli olunması gereken zamanlar ve mekânlar çoğalıyor, Müslümanlar kendilerine sürekli kumpas kuran, işi gücü kapana kısırmak olan şer odaklarından kendilerini korumak zorundalar. Kendini korumayanı başkasının korumasını bekleyenler çoğu zaman hayal kırıklığına uğrarlar. Müslümanlar içerisinde bulundukları şu ortamda kimsenin aklına hayali ne gelmeyen tedbirleri titizlikle doğal yaşamın içerisinde refleks olarak yaşamak zorundadırlar. Refleks haline gelmemiş tedbirler ne kadar bilgi olarak zihinlerde var olsa da gerçek hayatın içerisinde kendiliğinden tatbikini sağlamıyor. Tedbirini almış olanların tedbirlerinin başkalarının tedbirsizliğinin tepetakla ettiğine defalarca şahit olmuşsunuzdur.

Müslüman

من سلم المسلمون من لسانه ويده

“(İyi) Müslüman, dilinden ve elinden Müslümanların emin olduğu kişidir. (Asıl) muhacir de Allah'ın yasakladıklarını terk edendir”⁴

Şuuruyla hareket eden kimse olarak tanımlanmaktadır. O zaman bakalım Müslüman başkalarına dili ve eliyle zarar verme hastalığından kendisini kurtarabiliyor mu yoksa hiç umursamadan başkalarının yıllarına mal olmuş hataları yapmış olsa bile vurdumduymaz mı davranıyor.

Ne zamana kadar tedbirli davranmanın vacip olduğu yerlerde mütesahil olup, yapılanların doğal sonucu olan musibetlerin ardından paramparça hale gelmesi Müslümanların ibretlik tablolarından biri olmaya devam edecek?

⁴ (Buhârî)

Rasulullah (sav) iki kelime ile

لا ضرر ولا ضرار

“Zarar verme ve zarar görme yoktur.”⁵

buyurarak Müslümanın başka Müslümanlara etrafındaki canlı cansız her şeye zararlı değil, faydalı olduğunu, kendisinin de göreceği zararlara karşı koruma altında bulunduğunu ifade ederken hiçbir zaman bir Müslümanın etrafına verdiği zararlara karşı sorumluluktan muaf olduğunu ifade etmemiştir. Karşı taraf hakkını helal etmediği sürece hakları sahiplerine iade etmiş, Allah'a karşı ödenmesi vacip olan hakların ödenmemesine müsamaha göstermemiştir.

Birbirlerine fert ve toplu olarak zarar veren, zarar vermeyi çözümü olmayan bir sorun haline getiren Müslümanlar, Allah katında kıyametin dehşetli gününde verdikleri zararların telafisini yapmadıkça Allah'ın rahmet etmesi müstesna hiçbir zaman kurtuluşa eremeyeceklerdir.

Ortaya çıkan bir hastalık varsa onun daima tedavisi de vardır. Kalplerin tedavisi ve karşılıklı yaşanan ferdi ve ictimai sorunların tedavisi Kuran ve Sünnet'te elimizin altındadır. Var olan reçeteyi uygulamadan şifa bulunması mümkün değildir. Reçeteyi uygulayanlara engel olmak onları başka salgın hastalıklara bulaştırmaya çalışmak ancak şeytanıracimin amelinden bir ameldir.

Allah'a ve müminlere karşı sorumluluk duygusuyla hareket edilmedikçe, kalplerdeki hastalıklar tedavi edilmedikçe, yerinde ve zamanında ortaya konulması gereken salih ameller ertelenip, yerinden edilmesine göz yumuldukça, ödenmesi gereken hakların ödenmesi sağlanmadıkça, münafık gibi değil Müslüman tavrına göre emrolunduğumuz gibi dosdoğru olunmadıkça, Allah'ın dinine, Müslümanlara, hak davaya, zarar vermekten verilen zararlara engel olamamaktan başka hiçbir icraatımız olmayacaktır.

Allah Teâlâ hepimizin sıkıntılarını gidersin.

Bizleri ve tüm Müslümanları ıslah etsin.

⁵ (İbn Mace)

ALLAH (CC) TEMİZDİR VE TEMİZ OLANI SEVER

Cundullah Bilal Özalp

Gıda yüksek Mühendisi

Bismillahirrahmanirrahim

Bizleri yoktan var eden, yoktan var ettiği bizleri helal ve temiz yiyecekler ile nimetlendiren Allah'a (cc) hamdolsun salat ve selam Allah Resulüne (sav) olsun...

Kıymetli kardeşim;

Türkiye'de müslümanların birçok problem ve sıkıntısının olduğunu hemen hemen herkes bilmekte ve bilmekle beraber dile getirmekte ayrıca bunlara bir takım çözüm önerileri sunmaktadır. Bunlar bazen ahlaksal, bazen menheçsel, bazen cemaatsel, bazen de başta menheçsel gözükp ilerleyen zamanlarda itikadî sapmalara dönüşen birçok problem ve sıkıntılardır.

Bu yazımda dilim döndüğünce çok fazla dikkat edilmeyen, ihmal edilen, arka plana attığımız ama bu konuda kesinlikle bir yanlışlık içinde olduğumuzu düşündüğüm, daha fazla önem verilmesi gereken hatta cemaatlerin bir araya gelip bu mesele hakkında çözümler üretmesi gereken bir meseleye değineceğim inşaallah.

Yazımıza konu olan mesele helal ve temiz yiyecekler meselesidir. Bu konu en fazla *müşriklerin kestiği etler yenir mi? Yenmez mi? Kola içilir mi? İçilmez mi?* Boyutuyla kalmaktadır. Ama helal ve temiz yiyecekler meselesi sadece bir et meselesi üzerinden konuşulacak bir mesele değildir. Eğer ki bu meseleye sadece et meselesi üzerinden bakarsak Allah'ın (cc) birçok ayette (Nahl/ 114, Enfâl/69, Bakara/168, Maide/88, Bakara/172, Bakara/267, Yunus/93, Kehf/19) değinmiş olduğu bu meseleyi anlamamışız demektir. Hakeza hayatımızda günde 3 öğün olarak sürekli önümüze gelen bu meseleye birilerinin *'Bu mesele soğuk takvadır'* şeklinde tavır takınmaları da bu meseleyi idrak edemediklerinden dolayıdır.

Gerçekten her Müslümanın nefesine şu soruyu sorması gerekir: *'Ben itikadıyla giyimimle sakalımla oturmamla konuşmamla... hayatın her alanında müşriklere muhalefet ediyorum ve onlardan farklıyım. Peki yiyecek ve içecekler konusunda günümüz müşriklerinden nasıl bir farklılığa sahibim?*

Onların yediği ve içtiği neyi yemiyorum ve içmiyorum? Onlara bu konuda nasıl muhalefet ediyorum? (elbette buradan kastımız domuz alkol vb. ürünler değildir). Maalesef bu soru Allah'ın kendilerini sakındırdığı az bir topluluk hariç ya cevapsız kalmaktadır ya da *'müşriklerin kestiği etler ve kola'* çerçevesinde kısır bir cevap verilmektedir.

Evet, Müslümanların her meselede farklılıklarını ortaya koyduğu gibi bu meselede de farklılıklarını ortaya koymaları gerekmele beraber, bu meselede de müşriklere muhalefet etmeleri gerekir.

Çünkü biz biliyoruz ki İslam nizamı hayatın her alanından batılı reddedip kendi nizamını yerleştiren bir sistemdir. Ki bunu bizi yaratan Rabbimiz bizden helal ve temiz yiyecekler yememizi isteyerek dile getirmiştir.

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ
لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

“Allah'ın adı anılarak kesilmeyen hayvanları yemeyin ve şüphe yok ki kötülüktür bu ve şüphe yok ki Şeytanlar, sizinle çekişmeleri için dostlarına telkinde bulunurlar, onlara uyarsanız siz de şirk koşanlardan olursunuz.”¹

Mekke'de inen bu ayete baktığımızda 'onlara uyarsanız' cümlesinden 'üzerinde Allah'ın adı anılmayan hayvanların helal olduğuna ve yenebileceğine inanırsanız' sonucunu çıkarmamız gerekir. Fakat bununla birlikte 'onların helal ve temiz gördüğü' yiyecekler ve içecekler konusunda 'onlara muhalefet edin, onlardan farklı düşünün, onlardan farklı davranın onların her şeyi löpür löpür götürdüğü gibi sizde götürmeyin onların kendilerine her şeyi mübah gördükleri gibi siz de her yiyeceği ve içeceği kendinize mübah görmeyin' sonucunu da çıkarmamız gerekir.

Bu ayet ışığında yukarıda sorduğum soruyu tekrar sorayım. Onların yediği ve içtiği neyi yemiyorum ve içmiyorum? Onlara bu konuda nasıl muhalefet ediyorum? Onlardan nasıl bir farklılığım var?

Bu mesele sadece müşriklere muhalefet etme babından değil birçok bab üzerinden ele alınabilir. Bu mesele en çok fitrat babını etkilemektedir.

Mesala bugün yeryüzündeki fesadın, bozgunculuğun temel sebebi nedir dersek; Allah'ın kanunlarıyla hükmedilmemesi ve insanların işledikleri günahlardır yani yaratılış fitratlarının dışına çıkmalarıdır diyebiliriz.

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ

“İnsanların elleriyle kazandıkları (günahlar) sebebiyle, karada ve denizde bozgunculuk baş gösterdi.”²

¹ (6/En'âm 121)

² (30/Rûm 41)

Allah (cc) insanı yaratıp insanın vücuduna uygun bir takım yönetmelikler ve uyulması gereken belli başlı kurallar belirlemiştir. İnsan bu kurallara bağlı olduğu müddetçe huzur refah ve mutluluğa ulaşır. Bu kurallara uyulduğunda dünya bir güven ortamına dönüşür Hadiste geçtiği üzere **Öyle ki, yalnız başına bir atlı, Allah'tan ve sürüsüne kurt saldırmamasından başka hiç bir şeyden endişe etmeksizin San'a'dan Hadramut'a kadar emniyetle gidecektir.**³

İşte şeytan ve dostları, insanın yaratılış fıtratını bozmak için insanın yiyecek ve içecek tercihlerine de müdahale ederek onları saptırmaya ve fesada uğratmaya çalışır.

Âdemoğlunun en büyük düşmanı şeytandır. Bundan ötürü insanoğlunun sapmasını ve kendisiyle birlikte ebedi azaba duçar olmasını arzulamaktadır. Bu emeli ni de fıtratın hem maddi hem de manevi yönünü bozmak suretiyle gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Yüce Rabbimiz iblisin bu gayesini şöyle beyan etmektedir:

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا
وَلَا ضِلَّيْنَهُمْ وَلَا مَنِّينَهُمْ وَلَا مُرْتَبَنَهُمْ فَلْيُبْتِئَنَّ أَذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مُرْتَبَنَهُمْ فَلْيُغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ

"Allah ona lanet etmiştir/etsin. Dedi ki: "(Kasem olsun ki) senin kullarından belirlenmiş bir pay edineceğim. Onları saptıracağım, onları (boş) kuruntularla oyalayacağım, onlara emredeceğim hayvanların kulaklarını kesecekler, onlara emredeceğim Allah'ın yarattığı (fıtratı) değiştirecekler..."⁴

Her kim şeytanın bu aldatmalarına kanar ve onun peşinden giderse büyük bir hüsrana uğramış olur. Yüce Rabbimiz bu ayeti kerimenin devamında şöyle buyurdu:

وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا

"Kim de Allah'ı bırakıp şeytanı dost edinirse, hiç şüphesiz apaçık bir hüsrana uğramış olur."⁵

Maalesef içinde yaşadığımız şu asırda neredeyse insanların tümü fıtrat bozulmasıyla karşı karşıya gelmiş durumda. Nitekim durumun böylesine vahim olacağını yüce Rabbimiz bizlere bildirmişti:

³ (Buhârî, Menâkıb 25. Ayrıca bk. Buhârî, İkrâh 1, Menâkıbu'l-ensâr 29, Ebû Dâvûd, Cihâd 97)

⁴ (4/Nisa 118-119)

⁵ (4/Nisa 119)

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

“Andolsun ki İblis, (onların çoğunu saptıracağına dair) zannında haklı çıktı. Müminlerden bir grup hariç, ona uydular.”⁶

Rabbim bizleri ve ehlimizi şeytandan koruduğu kullarından eylesin (Allahumme amin).

Basit bir örnek ile yiyecekler ve fıtrat ilişkisini açıklayabiliriz. Benzinli bir arabaya mazot koyarsak ne olur? Motor zorlanır, çalışmaz. Zorlasan bozulur, aynı şekilde mazot ile çalışan bir arabaya benzin koyduğumuzda yine araç çalışmayacak ve bozulacaktır.

Allah (cc) insan vücudunu helal gıdaya ve temiz gıdaya ayarlı olarak yaratmıştır.

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ

“Bugün size temiz ve hoş şeyler helal kılındı.”⁷

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

“Ey insanlar! Yeryüzündeki helal ve temiz olan yiyeceklerden yiyin. Şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır.”⁸

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

“Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden helal ve temiz olarak yiyin. Kendisine iman etmiş bulunduğunuz Allah'tan korkup sakının.”⁹

⁶ (34/Sebe 20)

⁷ (5/Maide 5)

⁸ (2/Bakara 168)

⁹ (5/Maide 88)

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ

“Aldığınız ganimetlerden helal ve temiz olarak yiyin. Allah'tan korkup sakının.”¹⁰

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

“Allah'ın sizi rızıklandığı şeylerden helal ve temiz olarak yiyin. Yalnızca Allah'a kulluk ediyorsanız, O'nun nimetlerine şükredin.”¹¹

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edilen bir hadiste Allah Resulü (sav) şöyle buyurmaktadır:

“Ey İnsanlar! Şüphesiz ki Allah, Tayyibdir. Tayyîb'den başka bir şey kabul etmez. Allah, Resullere emrettiğini müminlere emrederek:

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

“Ey Resuller! Temiz olan şeylerden yeyin ve salih amel işleyin. Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim.”¹²

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ

“Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların helâl hoş olanlarından yiyin”¹³

buyurmuştur. dedi. Sonra şunları söyledi:

- Bir kimse uzun sefere çıkar, saçları dağılmış, toza toprağa bulanmış bir hâlde ellerini semaya uzatarak 'Yâ Rabbî, yâ Rabbî!' diye dua eder. Hâlbuki yediği haram, içtiği haram, giydiği haram (hâsılı) kendisi haramla beslenmiş olursa böylesinin duası nasıl kabul edilir?”¹⁴

¹⁰ (8/Enfâl 69)

¹¹ (16/Nahl 114)

¹² (23/Mü'minun 51)

¹³ (2/Bakara 172)

¹⁴ (Müslim)

Ayeti kerimelerde ve hadislerde apaçık bir şekilde, helal ve temiz rızıkların insanların amellerine etkisinin olduğu ortaya konmaktadır. Nitekim ameller kişinin iç duygusunu, yani fitratını yansıtır. Temiz rızıkla beslenen kişinin bu durumu fiillerine salih ameller olarak, temiz rızık ile beslenmeyenlerin fiillerine ise gayri salih ameller olarak yansımaktadır.

Yine yukarıdaki ayetlere bakıldığında anlaşılabacaktır ki insan vücudu helal ve temiz gıdalar ile beslendiği zaman fitrata uygun beslenmiş olur. Aksi durumda ise fitratı bozulmuş, fitratına uygun hareket etmeyen insanlar meydana gelecektir.

Ayrıca ayet ve hadislerin sonundaki ikaz cümleleri gerçekten bizleri düşündürmelidir.

“Şeytanın adımlarına uymayın” Bakara 168

“Kendisine iman etmiş bulunduğunuz Allah'tan korkup sakının.” Maide 88

“Yalnızca Allah'a kulluk ediyorsanız.” Nahl 114

“Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim.” Mü'minin 51

“Dualarınıza icabet edilmez.” Müslim

Eğer bunları basit uyarılar olarak görmüyorsak bu meseleye daha fazla ağırlık vermemiz gerekir.

Allah (cc) insana bir yeme ve içme uyarı koymuştur uyarı düzgün olanların tercihleri de düzgün olur uyarı bozuk olanların tercihleri de bozuk olur

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre “Nebi (sav) İsrâ'ya götürüldüğü gece ona, biri şarap biri süt olmak üzere iki kâse getirildi. O her ikisine de baktıktan sonra sütü aldı. Cebrail (as) ona: **Seni fitrata ileten Allah'a hamd olsun. Eğer şarabı almış olsaydın ümmetin de azmış olacaktı,** dedi.”¹⁵

¹⁵ (Müslim, İmân 272)

Bu hadisi güncelleyip hem kendi nefsimize hem de bugünkü insanların yiyecek tercihlerine bakalım. Maalesef kendimize zarar verecek ne kadar şey varsa nefsimizin hoşuna gittiği için tükettiğimize şahit olacağız. Çok basit bir örnek verebiliriz; günümüz çocuklarına iki kapta süt ve bal sunalım iki kapta da çikolata ve kola sunalım. Neredeyse sunulan her çocuk kola ve çikolatayı seçecektir. Bal ve süt gibi kendisinde hiç şüphe bulunmayan (orijinal bal ve orijinal süt... Düşünün ki bal ve süt gibi yiyecekler bile orijinalliklerinden uzaklaşmış ise diğer fabrikasyon ürünlerin vay haline...) yiyeceklere karşı ne olduğu belli olmayan yüzlerce katkı maddesi ilave edilen ve haklarında onlarca şüphe barındıran kola ve çikolatanın seçilmesi insanın farkında olarak veya olmayarak fıtrat ayarının bozulduğunu göstermektedir.

Günümüz çocuklarının veya yetişkinlerinin birçoğunun tüketim alışkanlıklarına bakarsak bu onların taaa anne karnında aldıkları temiz ve helal olmayan gıdalar ile beslendiklerinin kanıtıdır. Evet, temiz ve helal gıda anlayışı taaa anne karnında başlar.

Bugün gebe kadınlara gebelik sürecinde verilen birçok vitamin ilacında kullanılan kapsüllerde bulunan jelatin maalesef domuz kaynaklıdır. “Elevit” isimli vitamin ilacının prospektüsüne bakıldığında jelatin kısmında domuz kaynaklı yazmaktadır. Herhangi bir internet arama motoruna bu konu yazılarak araştırabilir.

Spor elbise giymiş bir kimsenin yürüyüşü ile takım elbise giymiş aynı kişinin yürüyüşü birbirinden farklı olacağı hepimizce malumdur. Çünkü elbiselerin insan karakteri ve davranışları üzerinde etkisi vardır. Aynı şekilde vücuda alınan kanımıza işleyen yiyeceklerin de fıtratımıza muhakkak etkileri olacaktır.

Maalesef helal ve temiz olmayan gıdalar insan vücuduna gire-girse fıtrat ayarını bozulmuştur. İnsanın aldığı gıdalar onun ahlakını, yaşantısını, hal ve hareketlerini, kişiliğini, karakterini ve ruh halini etkilemiştir.

İbni Haldun Mukaddime kitabında der ki: “Araplar, deveyi yediler, deveden kıskançlığı ve kini aldılar... Türkler atı yediler, attan sertliği ve kuvveti aldılar... Frenkler (batılılar) domuzu yediler, domuzdan pisliği ve deyyusluğu aldılar...”

Burada delil olma yönü olmamakla beraber şu hikâyeye yer vermek istiyorum:

“İstanbul’un Vefa semtine adı verilen Şeyh Vefa, Fatih devrinin büyük alimlerinden. Akşemseddin, Molla Gürani gibi devrin önderlerinden biriydi. Bu Şeyhin oyun yaşlarındaki bir oğlu kötü bir alışkanlık edinmiş ucuna çivi çakılmış bir sopa ile o devirde evlere içme suyu taşıyan sakaların kırbalarını deliyormuş. Sakalar, "Bir din âliminin oğludur, çok sürmez geçer" diye bir müddet dayandılarsa da bakmışlar vazgeçeceği falan yok, Şeyh Vefa’ya şikâyet etmişler. Şeyh Vefa olanları duyunca hayretler içinde kalmış. Nasıl olur da bunca dikkat ve özenle yetiştirilen, haram lokmadan uzak tutulan bir çocuk böyle bir şey yapardı. Şeyh Vefa sakalara, “Tamam” der. Konu anlaşıldı, gereken yapılacak, sizin de zararınız ödenecektir. Önce kendinden işe başladı:

“Acaba ben bu çocuğa yanlışlıkla da olsa haram yedirdim mi” diye düşündü. Bir şey bulamadı. Hanımına sordu:

- Sen bu çocuğa hamileyken veya süt verirken haram bir şey yedin mi, çok iyi düşün, bana bildir, yoksa oğlanın sonu kötü" dedi.

Hanımı düşündü, taşındı, nihayet bir olay hatırladı. Oğlana hamileyken oturmayacağı bir komşu evinde, masadaki bir tabakta portakallar varmış. Görünce canı çekmiş ama istemeye de utanmış. Ev sahibi hanım bulundukları odadan dışarı çıktıkça yakasındaki iğneyi portakallara batırıp sularını içmiş. Bunu şeyhe anlatınca Şeyh Vefa

"Aman hatun hiç vakit geçirmeden o komşuya git, olanı biteni dosdoğru anlat ve helallik dile" diye tenbihledi. Kendi de sakaları çağırdı, kimin kaç tane kırbaşı delinmişse hepsinin parasını ödedi ve haklarını helal ettirdi. Çocuk bir daha çivili sopa ile kırbaları delmedi."

Evet, yediğimiz gıdaların bizlerin üzerindeki etkisi ile ilgili güzel bir örnek. İnsan bu ayarı tekrar standart hale getirebilmesi için Allah'ın ilkeleri doğrultusunda tüketilen gıdaları yeniden gözden geçirmesi gerekir.

Yiyeceklerin fitrat üzerindeki etkisini gösteren en büyük örneklerden bir tanesi de Âdem'in (as) kıssasıdır. Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ
الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

“Biz dedik ki, Ey âdem sen ve eşin cennete yerleşin ve orada dilediğiniz gibi bol bol yiyin, ama şu ağaca yaklaşmayın yoksa zalimlerden olursunuz.”¹⁶

Yüce Rabbimiz Taha Suresi 121. ayeti kerimede bu yasak ağaçtan yenmesinden dolayı Âdem'in (as) ve eşinin başına gelen olayı şöyle anlatmaktadır:

فَاكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا

“Bunun üzerine onlar, o ağacın meyvesinden yediler. Bu sebeple ayıp yerleri kendilerine göründü...”¹⁷

Âdem'in (as) ve eşinin yasak olan bir yiyeceği yemesi ve avret yerinin açılması... Bu ayet sanki içinde yaşadığımız bu toplumu anlatılıyor. Yüce Allah'ın yasak kıldığı her ne varsa yemelerinden ve içmelerinden ötürü hem insanlık elbisesi hem de hayâ elbisesi zedelenmiş durumda. Haram ve helal - temiz ve pis demeden her şeye saldırmaları, yüce Allah'ın hükümlerini değiştirmeye, serbestlerin yasak, yasakların da serbestleşmesine de sebebiyet vermiştir diyebiliriz. Ya da tevhid ehli olan bizlerin etrafımızdaki bu kadar fuhşiyata, isyana vb. şeylere duyarsızlaşmamız acaba yediğimiz ve içtiğimiz gıdaların helal ve temiz olup olmadığına duyarsızlaşmamızdan veya böyle bir derdimizin dahi olmayışından kaynaklı olabilir mi? Gerçekten başta da belirttiğim üzere bu mesele ihmal edilen bir meseledir.

Örneğin köyde yaşayan insanlar iyi bilir. Bir hayvana kendisine zarar veren bir otu yediremezsiniz. Bir ineğe et verin et yemez... etçil hayvanlar ayıdır, otçul hayvanlar ayıdır. Bu Allah'ın (cc) onlara koymuş olduğu fitrat ayarıdır. Ama insanoğlu bu ayarı bozmuştur. Karnı acıkır, bir yumurta kırıp ekmeğini banmaz da ne yapar? Bir kola-bir çikolata-bir gofret-iki bisküvi işlem tamamdır.

¹⁶ (2/Bakara 35)

¹⁷ (20/Taha 121)

Evet, elhamdülillah tevhide anladık. Allah (cc) bize tağutları inkâr edin dedi, tağutları tanımayıp inkâr ettik. Allah eş koşmayın, Şüphesiz şirki affetmem dedi. Şirk'i anladık tanıdık ve Allah'ı tek bir ilah kabul ettik. Namaz kılın, oruç tutun ibadet edin dedi bunları yerine getirdik.

Peki, Allah'ın bize **“Artık Allah'ın Size helal ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyeceğinizi eğer ki ona ibadet ediyorsanız”** buyruğunu ve bu minvalindeki ayetlerini ne kadar anlamaya çalıştık? Ne kadar yediklerimiz ve içtiklerimize dikkat ettik? Markete giderken 50 tane ürünü karşılaştırıp hangisi ucuz hangisi pahalı diye araştırmasını bildik. Peki, hangi ürünün arkasına baktık onun içinde acaba ne var diye? Hangi maddeler kullanılmış diye merak ettik mi? Araştırdık mı? Acaba domuz kaynaklı bir katkı veya alkol ya da Allah'ın haram kılmış olduğu bir madde veya temiz olmayan bir madde var mı diye hiç dert edindik mi?

Bugün haberlerde -TV programlarında- dergilerde ve gazetelerde gıdalarda domuz eti kullanıldığı, domuz yağı kullanıldığı, neredeyse domuz jelatininin her alanda kullanıldığını, birçok içeceklerde alkol olduğunu duyduk. Ne kadar dert edindik ne kadar öğrenmek istedik? Ne zaman bir bilene soralım dedik veya böyle bir şüphe varsa şüpheli olanlardan kaçınalım dedik?

Allah (cc);

فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

“Şayet bilmiyorsanız, (vahiy bilgisine sahip) zikir ehline sorun.”¹⁸

Buyurdu. Sahabe kiram da sordular:

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ

**“Sana, kendilerine neyin helal kılındığını soruyorlar.
De ki: Temiz şeyler size helal kılındı...”¹⁹**

¹⁸ (16/Nahl 43)

¹⁹ (5/Maide 4)

Maalesef ne sorduk ne araştırdık. Hem de kendilerini güncel meselelerden dolayı tekfir ettiğimiz müşrikler kadar dahi araştırıp sormadık... Kendilerini tekfir ettiğimiz insanlar bugün bu meseleleri dert edinmiş gimdes vb. araştırma firmaları kurmuş, marketteki herhangi bir ürünün içerisinde herhangi haram ve pis bir madde olup olmadığı ile ilgili sizlere bilgi veren android programlar üretmiş... Hatta ve hatta yahudilerin yiyecek ve içeceklerine dikkat ettiği kadar dahi dikkat etmedik maalesef...

Bugün yahudiler kendilerince helal kabul edilen 'KOSHER' sertifikası olmayan hiçbir ürün satın almamaktadırlar. Bu sertifika sadece hayvansal ürünler için değil gıda ile alakalı bütün ürünler için geçerlidir. Örneğin bir kayısı firmasına haham başlarını gönderip kayısıya temas eden her ürünü ve katkısı denetlemektedirler.

Bizim bu rahatlık ortamında dahi bunu dert edinip araştırmamamız bu meselede sıkıntıda olduğumuzu göstermektedir. Bakınız zorluk durumunda bile yiğit gençlere: Allah'ın (cc) yiğit gençler olarak nitelendirdiği ashab-ı kehf'te Allah'ın 'helal ve temiz yiyin' emrini yerine getirenlerdendi...

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

“Demişlerdi ki: Rabbiniz ne kadar kaldığınızı en iyi bilendir. Şimdi bu parayla birinizi şehre gönderin. Baksın, en temiz yiyecek hangisiyse ondan size bir rızık getirsin. Çok dikkatli olsun, sizi ele vermesin.”²⁰

Tağutlara kafa tutan, ölümden korkmayan, Rablerine teslim olmuş bu yiğitler, zorluk içerisinde bile, temiz ve helal rızık peşinde koşan gençlermiş... Hanif hilkatlerini/fıtratlarını korumayı başaran bu gençlerin temiz ve helal yiyeceğe dikkat ediyor olmaları da, yiyeceklerin fıtrat üzerindeki etkisini gösteren büyük delillerden biridir.

“Öyle devir gelecek ki, insanoğlu, aldığı şeyin helalden mi, haramdan mı olduğuna hiç aldırmayacak. Böylelerinin hiçbir duası kabul edilmez.”²¹

²⁰ (16/Nahl 43)

²¹ (Buhari Büyü 7)

Önümüz Ramazan ayıdır Cennet Kapılarının açıldığı Cehennem kapılarının kapandığı şeytanların bağlandığı içinde bin aydan daha hayırlı bir gece olan aydır.

Allah resulü ise Ramazan'da ulaşip mağfiret olunmadan Ramazan'dan çıkan kimsenin burnu sürtünsün buyurmaktadır.

Düşünün mağfiret olunacağımız bir ayda, daha yeni doğmuş gibi olacağımız bir ayda, yediğimiz içtiğimiz şeylerin helalden mi haramdan mı olduğuna dikkat etmediğimiz için belki dualarımız kabul olmayacak ve Ramazan'da elimiz boş çıkmış kişilerden alacağız.

"Şurası muhakkak ki, haramlar apaçık bellidir, helaller de apaçık bellidir. Bu ikisi arasında (haram veya helal olduğu) şüpheli olanlar vardır. İnsanlardan çoğu bunları bilmez. Bu durumda, kim şüpheli şeylerden kaçınırsa, dinini de, ırzını da korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse harama düşmüş olur, tıpkı koruluğun etrafında sürüsünü otlatan çoban gibi ki, her an koruluğa düşebilecek durumdadır. Haberiniz olsun, her melikin bir koruluğu vardır, Allah'ın koruluğu da haramlarıdır..."²²

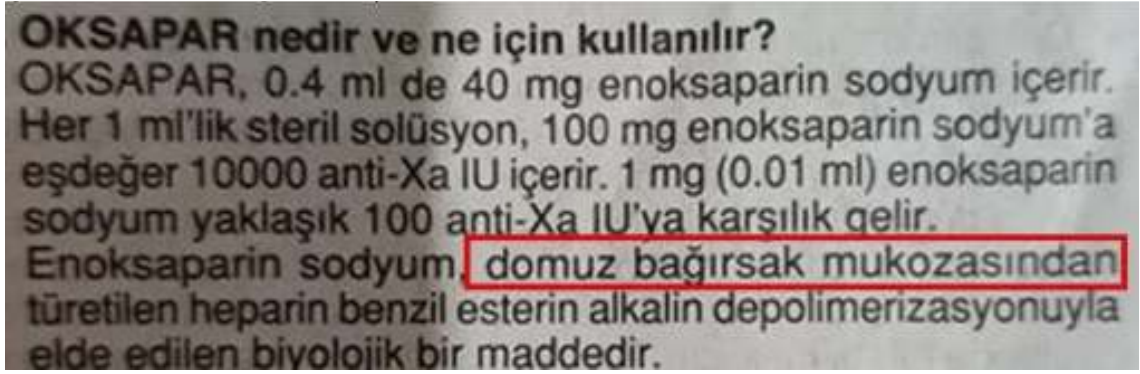
Evet, hadiste denildiği gibi artık her tarafımız bırakın şüpheli olmayı aşikâr hale geldi. Bugün artık domuz çiftliklerinden domuz etinden, domuz yağının her türlü gıda da kullanılması neredeyse şüpheli olmaktan çıkıp artık aşikâr hale geldi.

Bugün sadece Türkiye'de bir milyon domuz kesilmektedir Bugün Türkiye'de 100'ün üzerinde domuz ürünleri üreten imalathane vardır. Bugün resmi olarak kayıtlı 4 tane domuz çiftliği vardır.

Mesele sadece domuz eti veya meselesi değildir. Artık mesele çok daha karmaşık boyutludur. Jelatin monogliserit digliseride, Glütomat tarzagine vb. daha pek çok katkı maddesi gıda ilaç kozmetik ve benzeri alanlarda kullanılmaktadır. Örnek olarak bunlardan sadece bir-iki tanesi ile iktifa edeceğim.

²² (Buhari, İman 39, Büyü 2; Müslim, Müsakat 107, (1599); Ebu Davud, Büyü 3, (3329, 3330); Tirmizî, Büyü 1, (1205); Nesâî, Büyü 2, (7, 241)

1-Oksapar isimli ilacın domuz bağırsağından yapıldığı ortaya çıktı.²³

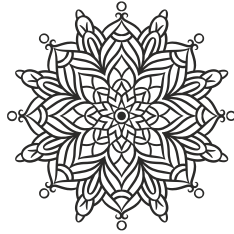

2- Tarım bakanlığının 2019 yılında yaptığı ve açıkladığı analizler sonucu hile-
tağış veya domuz kaynaklı 1211 ürün tespit ettiğini açıklamıştır. Bunlardan
sadece bir tane sonucu buraya alalım inşallah: “Almila Cafe – Meral isimli
markanın köfte harçlarında domuz eti tespit edildi.”²⁴

Allah'tan (cc) temennim bu yazının bizleri, içinde bulunduğumuz vahim
durumdan haberdar etme ve uyuduğumuz uykudan uyandırma etkisi yapmasıdır.
Ta ki emri bil maruf nehyi anil münker vazifesini yerine getirmiş olalım

**“Haramla beslenen hiçbir beden cennete giremez. Cehennem ona daha
lâyıktır.”²⁵**

Davamızın sonu Allaha hamd etmektir.

²³ (<https://www.helalplatform.com/gundem/bu-ilac-domuz-pankreasindan-uretiliyor/5958/>)

²⁴ (Tarım bakanlığı verileri ayrıca <https://sputniknews.com.tr/20191012/tarim-ve-orman-bakanligi-hileli-gidalari-acikladi-listede-1211-urun-var-1040380382.html>)

²⁵ (Müslim, Zekât, 65)

RABBANİ YÖNTEMİ UNUTTUK

Muhammed Talha

Biz Müslümanlar maalesef, bizim için çok önemli, çok faydalı, bizi başarıya ulaştıracak, aramızdaki ihtilafları giderecek, bizi bir araya getirecek, sahabeyi örnek almamızı bizim açımızdan ulaşılabilir bir noktaya getirecek bir meseleyi göz ardı ediyoruz. Bu mesele o kadar önemlidir ki; Allah (cc) bunu Müslümanın hayatının her hareket alanında var kılmıştır.

Bu mesele o kadar önemlidir ki; Allah'ın (cc) buyruklarının sahabenin kalplerinde yer ettiği gibi bizim kalplerimizde de yer etmesini sağlar.

Bu mesele o kadar önemlidir ki; Allah (cc) bu meseleyi Müslümanın içtihat ve fikirlerine bırakmamıştır. Bütün ayrıntılarıyla kitabında açıklamıştır.

Bu mesele göz ardı edildiğinde Allah'ın (cc) ayetleri sahabede gösterdiği etki ve tesiri bizler üzerinde göstermemektedir. Hâlbuki Allah'ın (cc) ayetleriyle Peygamber'in (sav) sünneti Mekke'de sahabenin önünde olduğundan daha geniş, daha fazla bilgi kaynağıyla karşımızda durmaktadır. Peki, neden aynı Kur'an ayetleri, sahabenin Mekke'de dönüştükleri İslam cemaati halinin bir benzerine bizleri dönüştürüp ulaştırmıyor? Sahabeyi cahiliye ahlak, davranış ve alışkanlıklarından temizleyip arındırdığı gibi bizleri de arındırmıyor?

Mesela Allah'ın sunduğu İslam akidesi tamamen İslam'ın kendi şahsına özel bir yöntem ile gelmiştir. Allah'ın (cc) Mekke'de indirdiği ayetlere baktığımızda bu yöntemi daha iyi idrak edebiliriz. Örneğin Allah her türlü şirk ve küfür içinde olan putları, tağutları, çeşit çeşit rabler edinmiş bir toplumun fertlerine bütün bu şirki ve küfrü bir kenara bırakıp “Yaratan Rabbinin adıyla oku!. O insanı alaktan yarattı. Oku! Rabbin kerem sahibidir. Kalem ile öğretendir. İnsana bilmediğini öğretendir.” demiştir. Hâlbuki bu toplum okumayı bilmeyen ve yaratıcıyı da inkâr etmeyen bir toplumdur. Allah'ın (cc) varlığına inanan şirki; tağutları olan ya da putları veya Allah'ın (cc) hükümleriyle hükmedilmeyen düzene müntesip olan toplumun fertlerine, tağuttan, Allah'ın (cc) indirdikleriyle hükmetmeyenlerin kâfir, onlara tabi olanların müşrikler olacağından çok az bahsetmesiyle beraber bu tür ayetler hep Medine'nin ayetlerinin konusu olup Allah (cc) bunları Mekke'de sahabeye daha farklı bir yöntem ile anlatmıştır. Tabii ki bu ayetleri kullanmış, bu konulardan bahsetmiş ama on üç sene boyunca sahabeyi bunlarla eğitmemiştir. Şu nokta çok önemlidir Allah (cc) Mekke toplumunda var olan şirke ve küfre göre dinini anlatma yöntemine gitmemiştir. Çünkü İslam akidesi zamana, mekâna, vakiya veya durumlara göre değişmez. Bizim kendisiyle akidemizi oluşturduğumuz ayetlerin neredeyse çoğu hatta hepsi bile diyebiliriz Mekke döneminde inmiş değildir. Yani sahabe Medine'ye hicret edene kadar 9\Tevbe 31'e muhatap olmadı, Nisa\60'a muhatap olmadı, 5\Maide 44'e muhatap olmadı. Mekke'de bu ayetlere muhatap olmamalarına rağmen bunları okuyup bizim şu an sakındığımız şirk ve küfürden, onlar bu ayetler olmadan sakınmışlardı.

Tağut ayetleri olmadan sahabe tağutları tekfir edip onlardan ictinab etmişlerdi.

Allah'ın (cc) indirdikleriyle hükmetmemenin küfür olduğu ayeti inmeden onlar Darun Nedve'yi terk etmişlerdi.

Mumtehine suresinin 4.ayetini inmeden müşriklerden ve onların koştukları şirklerden beri olmuşlardı.

Putlardan istemenin, onlara sığınmanın küfür olduğunu söyleyen ayetler inmeden onlar bunu terk etmişlerdi.

Yani onlar İslam Akidesini Kur'an'ın kendi özel yöntemine göre edindiklerinde bu özel durumlarla ilgili ayetlerin hiçbirine ihtiyaç duymadılar ne dinlerini kalplerine yerleştirirken ne de onu anlatırken. Ne zaman ki bu ayetleri gerektirecek bir vakıa yaşadılar Allah (cc) o konuyla bağlantılı olarak bu ayetleri indirdi ama Allah (cc) bu konuların hiçbirisi olmasaydı da insanlara bir konudan mutlaka bahsedecekti, RAB konusu.

Eğer insanlar yeryüzünde şirk girmese putlara tapıp tevhidi bozmuş olmasalardı Allah (cc) Resuller gönderip şirk anlattırmazdı ama yine de Rabbimizi tanırdık. Zaten insanlar rablerini unuttukları için şirk açığa çıkmaya başladı, işte bu sebeple Allah toplumda her ne şirk olursa olsun ilk önce insanlara rabliğini kevnî ayetleriyle anlatmış bireysel emirleriyle onları eğitmiş, müminleri on üç sene boyunca bu ayetler terbiye etmiş, onları arındırmış, olgunlaştırmış, alışkanlıklarını değiştirmiş. Mekki ayetlere baktığımızda Allah'ın (cc) rububiyetini anlatırken müminlere bireysel emirler verdiğini görürüz. Mekke'de Allah (cc) neredeyse hiç toplumsal emir vermemiştir. Çünkü Mekke kişilerin bireysel eğitimden geçtiği bir yerdir. Mesela Allah onlara akidelerini öğretirken “oku, kalk, uyar, elbiseni temizle, Rabbin için sabret, geceleyin kalk, balık sahibi gibi olma vb.” bireysel emirler vermiştir. Çünkü öğrenilen İslam akidesinin yanında bunu yaşantı ve davranışlara dönüştürecek bir eğitime de ihtiyaç duyar insan. İşte Allah (cc) Mekke döneminde bunu kendine has 'rububiyeti anlatma yöntemi' ve 'bireysel emirler' ile yapmıştır.

Fakat kendi akidemiz için kullandığımız ayetlere baktığımızda ayetlerin konusu hep karşı tarafla ilgilidir. Örneğin 9\Tevbe 31, 6\Enam 121, 5\Maide 44, 4\Nisa 60-65, 2\Bakara 256-257 ve diğer ayetler, bunlar kişinin itikadında önemli bir yer teşkil eden ve etmesi de gereken çok önemli ayetlerdir. Ama kişiyi eğitecek, onu terbiye edecek, ona İslami bir bakış açısı kazandıracak ayetler bunlar değildir. Değiller ki Allah (cc) bunları Mekke'de bu bireysel eğitim için kullanmayı uygun görmemiş. Bu yüzden bu ayetlerle yıllarımızı da geçirsek bu akidenin bireyleri yani bizler ne sahabeye benzer bireyleri ne de sahabeye benzer bir toplum ortaya koyamıyoruz.

Seyyid Kutub'un şu cümleleri İslam akidesini tanıyabilmemiz, sahabeyi değiştiren, onları sahabe yapan akideyi anlayabilmemiz için çok önemlidir; “Kesinlikle hayır... Şüphesiz Kur'an, insana kendisindeki ve çevresindeki deliller ve ayetlerle hitap ediyordu. Fıtratına çöreklenen, görevlerini engelleyen, pisliklerden onu arındırmak, işaretleri alıp karşılık verebilmesi için ona uygun kapılar aralamak istiyordu.”(Yoldaki İşaretler)

Yani İslam akidesinin ilk hedefi bireylerin kendisidir. On üç sene boyunca Allah (cc) bu İslam akidesini sahabenin kalplerine yerleştirdi. Peki, biz kalplerimize yerleştirmek için hangi yöntemi ne kadar süre uyguladık.

“...Akidenin oluşması için, Kuran'ın tam on üç senede inmesi, onun ilk kez iniyor olmasından dolayı değildir. Kesinlikle... Eğer Allah dileseydi, bu Kur'an'ı bir kerede indirirdi, sonra da Müslümanları İslamî akideyi kavramaları için on üç sene bu -bu daha az ya da daha çok olabilir- serbest bırakırdı.” (Yoldaki İşaretler)

“İslamî akide, diri nefislerde, pratik organizasyonlarda, organik bir yapıda; hem çevresindeki cahiliye, hem de bağlılarının nefislerinde yerleşen cahiliye ile mücadele eden bir hareketin içinde yaşamak ister. Çünkü onlar, akide nefislerine yerleşmeden, cahiliye ortamından kopmadan önce cahiliye ehlinden idi. O bu haliyle kalpte, akılda hatta hayatta alan olarak ideolojiden daha kapsamlı, daha büyük, daha geniştir. O ideolojinin alanını ve yapısını kapsar. Ancak bununla sınırlı değildir.”

İşte İslam akidesinin insanda yapmak istediği şey bu; kendi inanç ve yöntemine bağlı olarak zaman içerisinde müminleri eğitmek, değiştirip olgunlaştırmak. Fakat bizim edindiğimiz akide bizler on sene de mescitlere gidip gelsek dinimizin bizde değiştirdiği şey bilgiden başka bir şey olmuyor. Bir kimse on sene çıraklık yapsa usta olur, bir kimse aşçılık okusa şef olur, biri yine o kadar süre tıp okusa doktor olur. Ama bizim edindiğimiz yöntem ile Kur'an ayetleri, sahabeyi on senede getirdiği noktaya bizi getirmiyor.

“...Rabbani yöntemin görevi bize, İslam davetçilerine, yeryüzünde hâkim olan ve zihinlerimizi iğdiş eden, kültürümüzü bulandıran cahili düşünce yönteminin etkilerinden kurtaracak; farklı, özel bir düşünce yöntemi vermektir. Biz bu dini, yapısına aykırı, cahili düşünce yöntemlerinden (yani Kur'an'ın bir yöntem sunduğu fakat o işi yaparken kendisinden alınmayan bütün düşünce yöntemleri bu kapsama girer) almak istersek; insanlara önerdiği görevini iptal etmiş; çağımızda hâkim olan cahili yöntemin baskısından, zihinlerimizdeki, bünyemizdeki kalıntılarından kurtulma fırsatından kendimizi mahrum etmiş oluruz.”

Bizler İslam akidesiyle, böyle bir mücadele içerisine girmeden, onun sahabede uyguladığı yöntemini kullanmadan asla sahabenin sahip olduğu anlayışa, bakış açısına, olgunluğa ve dava bilincine sahip olamayız. Allah Kur'an'daki yöntemi insanın çaba ve gayretine bağlamamıştır. Allah Nuh'u (as) taşıdığı gemiyi detaylarıyla neden anlatmıştır acaba “Biz onu tahta ve çivilerle yapılmış bir gemiyle taşıdık” (97\Kamer, 13) Nuh (as) eğer çivileri veya tahtaları eksik yapsaydı gemi yürümezdi. Ya da Allah peygamberinin yardımına melekler gönderip onu gökten tahta ve çivi indirerek destekleseydi fakat alemlerin Rabbi böyle bir şey yapmamıştır. Nuh (as) baştan sona kendi çabasına bağlı bir gemi yapmıştır.

Allah neden cihad ayetlerini savaşın olmadığı bir ortamda indirdi veya neden Mekke'de Müzzemmil suresinin son ayetinde “...içinizde Allah yolunda savaşacaklar olduğunu bildi...” demiştir. Savaş ayeti olmadan, savaş olmadan, müminler cihad (savaş) etmezken nasıl mücahitler oldular. Bizler neden yılların geçmesine, Kur'an'ın önümüzde durmasına rağmen sahabeye benzer bireylerin oluşturduğu bir toplum açığa çıkartamıyoruz.

Tekrar meselemize dönecek olursak, bu mesele; Allah'ın (cc), dinin vaaz ettiği, bildirdiği her konuda kendisine dair yapılan veya inanılan her işte kendine has, şahsına münhasır bir yöntemi olduğudur. Bu dinin rabbi herhangi bir itikadi hükmü veya ameli hükmü bildirirken onların insan hayatına nasıl egemen olması gerektiğinin yöntemini de aynı kitabında bildirmiştir.

Seyyid Kutub'un şu ifadeleri bu konuyu anlayabilmek açısından gerçekten çok önemlidir; “İslam'ın görevi, insanların yalnızca inanç ve vakıalarını değiştirmekten ibaret değildir. Fakat yine onun diğer bir görevi, onların düşünce yöntemlerini ve düşünce ve vakıayı ele alışlarını değiştirmektir. Bu da onun görevleri arasında yer alır.” Yine başka bir yerde şöyle demektedir; “Buna göre İslam'ın vakıayı ve cahili şartları değiştirmek için izlediği yol Rabbani bir yoldur. Çünkü bu yol, bizzat bütün İslam gerçeklerinin gelmiş olduğu aynı kaynaktan gelmektedir.”

Teşbihte hata olmadığından şöyle bir örnekle neyi kastettiğimiz daha iyi anlaşılır; Her futbol takımının bir teknik direktörü ve bu teknik direktörün futbolcuların saha içerisindeki yeteneklerine göre oynamalarını istediği bir yöntem ve stratejisi vardır. Herhangi bir futbolcu bu yöntemi terk etmeye, stratejiyi izlememeye kalkarsa bunun sonuçlarını bütün takımın ödemesiyle beraber, hiçbir antrenör böyle bir futbolcuyu takımında istemez.

İşte İslam'ında her alanında, ticarette, evlilikte, hükümette, İslami çalışmada, davette kendine has belirlediği bireylerin uygulamasını istediği rabbani bir yöntemidir.

Bunu güncel bir konuyla örnekleyecek olursak “davet” konusunu ele alabiliriz. Bizler insanları tevhide, şirkten ve küfürden sakınmaya davet ederken insanların içinde bulundukları toplumun problemi olarak gördüğümüz meselelerden davet yaparız. Bunu yapmamızın en temel sebebi de karşımızdaki şahsın, şirkinin ve küfrünün davet ettiğimiz meselede olduğuna inanmamızdır. Bu konular her Müslümanın bildiği ve davette ilk gündemine getirdiği konulardır. Bu konular; Tağut meselesi, oy meselesi, askerlik meselesi, kanun koyma meselesi, memurluk meselesi vb. toplumda şirkin ve küfrün kendisiyle açığa çıktığı konulardır. Bunlar ve benzerleriyle ilgili konularda insanları sakındırmak istediğimizde bunların kendileriyle doğrudan irtibatlı ayetler kullanırız mesela Tağut'u inkâr etmesini istediğimiz birine Tağut ile ilgili ayetlerden bahsederiz; 2/Bakara suresi 256-257, 4/Nisa suresi 60, Kanun koyma meselesini anlatırken 9/Tevbe suresi 31, 5/Maide suresi 44-45-47 ayetlerini okuruz. Bunlarla karşımızdakinin bunlara iman etmesini arzularız, bu konulardaki şirk ve küfrünü terk etmesini bekleriz, bu olabilir de, karşımızdaki kişi şirk ve küfrünü terk edebilir bunlarla Müslüman olabilir, ama şu noktayı kaçırmamız gerekir; yıllardır böyle davet yapmamıza rağmen sayılarımızın binlere veya on binlere ulaşması İslam'ın egemenliğiyle, Müslümanların birliğiyle, bizlerin dine olan bağlılığımızla, bela ve musibetlere karşı daha sağlam durmamızda, sahabenin yaptığıнын bir benzerini yapma noktasında bizi hiç sahabeye yaklaştıramasının sebebi nedir? Neden kimse çıktığı yolda sağlam kalamıyor? Neden Müslümanları bir başarıya ulaştıramıyor sorusunu bir kenara bırakın, neden yıllar içerisinde bizleri bir İslam toplumu olarak bir araya toplayamıyor?

Şu soruyu sormak lazım; Sadece davet konusunda verdiğimiz örnek üzerinden düşündüğümüzde yapılan davet Allah'ın (cc) ayetleriyle yapılmış olabilir, fakat bizim uygun gördüğümüz ayetler ve yöntemle yapılmış olamaz mı? İslam'ın bunun için rabbani bir yöntemi yok mudur? İslam bununla ilgili bir usul belirlememiş midir?

İnsanlara şirkten ve küfürden sakınmaları için anlattığımız konuları düşündüğümüzde bu meselelerin aynısı ya da bir benzeri Mekke'de mevcuttu. Mesela Tağutlar Mekke'de de vardı Ebu Cehil gibi, Allah'ın (cc) indirdikleriyle hükmetmedikleri meclisleri mevcuttu Darun Nedve gibi, kendi orduları vardı, ibadet ettikleri putları vardı. Yani şirk ve küfrün toplumda açığa çıktığı bazen bizim dönemimizle aynı bazen farklı tezahürleri vardı. Allah'ın (cc) böyle olan bir topluma yaptığı davete, kendilerine hatırlattığı şeylere baktığımızda bizim anlayışımızın çok ötesinde bir yöntem kullandığını görürüz.

Allah'ın (cc) böyle şirk ve küfürlere sahip olan bir topluma anlattığı ilk şey Rab'dı. Yani Allah (cc) tağut ile sıkıntısı olan bir toplumun bireylerine Rabbi anlatmış. Allahtan başkalarının hükümlerine tabi olan insanlara Rabbi anlatmış. Putlara tapan insanlara Rabbi hatırlatmış. Onlara kurban kesen, dua eden, secde eden, insanlara her şeyden önce Rabbi hatırlatmış. Allah (cc), ortak noktaları şirk ve küfür olan meselelere, açığa çıkan tezahür şekilleriyle yani sonuçlarıyla değil, hepsinin temel sebebi olan Rab kavramıyla davet yapmıştır.

Bütün Müslümanların malumudur ki; On üç senelik Mekke dönemi Müslümanların akidelerini inşa ettikleri ve müşrik bir topluma davet yaptıkları bir dönemdi. Peki, saydığımız bu kadar şirk, küfür varken sahabenin İslam akaidinde öğrenebileceği birçok başlık varken Allah (cc) neden inançlarını çoğunlukla bir kavram (Rab kavramı) üzerinden anlattı veya neden şirki ve küfrü çeşit çeşit olan bir topluma onların girdikleri şirklerini, yok denecek kadar az dile getirerek sürekli o müşriklere Rab kavramıyla davet yaptı?

Rab kavramı kuranda 976 defa geçmektedir. Bunun 818 tanesi Mekke'de geri kalan 158 tanesi de Medine'de geçmiştir. Bu gözle görülen rakamsal eşitsizliğin en büyük sebebi Mekke'de Rab kavramıyla, sahabenin inancının oluşturulmasıydı. Mekke'de müşriklere bu kavram ile davet yapılmasının en büyük sebebi, sonuç olarak açığa çıkarttıkları şirk ve küfürlerinin sebeplerini teşkil etmesindendir. Mesela puta ibadet eden bir kimsenin ibadet etmesinin sebebi o varlığın kendi ihtiyaçlarını gidereceğine kendisine güç ve izzet vereceğine inanmasındandır. İşte böyle bir müşrike Allah (cc) Rab kavramından bahsetmiştir. Çünkü ihtiyaçları gidermek, destekçi olmak Rabbin kefil-kefaleti altına alan manasının altına girer, o yüzden rabbin bu vasfının o putta olamayacağı üzerinde değil, bu vafında, rabbin diğer vasıflarına sahip olan varlık da olabileceğinden bahsetmiştir.

Mesela biz bir yöneticiye davet yapmaya kalksak, kendisine, hükmetmenin, hâkimiyetin sadece Allah'a ait olduğuyla ilgili, onun hükümleri dışındaki hükümlerle hükmedildiğinde kâfir olunacağından bahsederiz, yani kendi (!) yöntemimizle davet yaparız.

Fakat Allah (cc) yöntemine ve yönlendirmesine göre davet yapan, bizim için bağlayıcı örnekler olan peygamberlerin (as) kıssalarında davetin yöntemini göstermiştir. Musa'da (as), İbrahim'de (as) kendi dönemlerindeki hâkimiyet iddiasında bulunan yöneticilere gittiklerinde hâkimiyet konusunu hiç gündeme getirmemişlerdir. Hatta kendisine “Sizin Rabbiniz kimdir ey Musa” diyen bir yöneticiye hükmetmeyle ilgili hiçbir şey söylememiştir. Aksine iki peygamber de Rabbin en büyük, kimsenin inkâr etmediği ve aynı zamanda iddia edemeyeceği meselelerden bahsetmişlerdir; “Bizim Rabbimiz her şeyi yaratan sonra da doğru yola iletendir” veya İbrahim (as) “Benim Rabbim güneşi doğudan getiriyor sen de onu batıdan getir de görelim” dedi. Onlar hâkimiyet, hükmetme meselelerini gündeme getirmedi, çünkü bu mesele yöneticilerin şirk ve küfürlerinin sonuçlarıydı. Bu yüzden Rabbin gerçekten kim olduğunu anlatmışlar, hâkimiyet meselesini gündeme bile getirmemişlerdir. Yani Allah (cc) sebepleri ortadan kaldırmalarını murat etmişti. Çünkü böylece sonuçlar da ortadan kalkmış olacaktı. Rabbin hükmetme yetkisini kendisinde gören birisi, yine Rabbin yaratma, yoktan var etme, kâinatın efendisi olup onları kontrol etme vasıflarına da sahip olmalıydı. O yüzden bu vasıfların onlarda olmayışını ortaya koymak, onların kendilerinde iddia ettikleri hâkimiyet ve egemenliğin söz konusu bile edilmeyecek kadar önemsiz olduğunu ortaya koyar.

Yani toparlayacak olursak Allah (cc) sahabenin akidesini inşa ederken de, müşriklerle davet yaparken de Rububiyyet tevhidini kullanmış bütün Mekke dönemi boyunca ve Rab kavramının %90'ını neredeyse kullanarak yapmıştır. Fakat biz sahabenin üzerinde on üç sene Allah'ın (cc) yönlendirmesiyle durduğu Rab kavramı üzerinde ne kadar durduğumuza bakarsak, Allah'ın (cc) geçmiş peygamberlere (as) bizim peygamberimize (as) ve ashabına (ra) izlettiği yöntemden sadece davet açısından bile ne kadar uzak olduğumuzu anlarız. Bu yöntem ve usul; önemsiz, herkesin kendi kafasına, hocasına, cemaatine, hizbine göre belirleyebileceği bir şey olsaydı Allah (cc) akideyi anlattığı gibi yöntemini de kitabında tıpkı akide gibi anlatmazdı.

Uhud günü okçular tepeyi terk ettiklerinde akidelerini mi değiştirmişlerdi de Allah (cc) onlara yaptıkları bu hareketten dolayı Uhud'da musibet üstüne musibet yaşattı.

Peygamber (as) müşriklerin meclisinde davet yaparken Ümmü Mektum'dan yüz çevirince inançlarından mı haşa taviz vermişti de Allah (cc) onu azarladı.

Bedir'de peygamberinde (as) içinde bulunduğu bir grup esirlerden fidye alma fikrinde karar kılınca ve bu şekilde amel edince akidelerini mi değiştirmiş oldular ya da taviz mi vermiş oldular da, Allah (cc) onlara "Hakkınızda verilmiş bir söz olmasaydı muhakkak ki size aldığınız şeyden (ötürü) büyük bir azap dokunurdu" buyurdu.

Bütün bu anlattıklarımız üzerinde düşünen bir kimse şunlara hak verecektir;

Bizim Müslümanlar olarak bir bilgi problemimiz yok.

Bizim Müslümanlar olarak bir kaynak problemimiz yok.

Bizim Müslümanlar olarak bir samimiyet problemimiz yok.

Bizim Müslümanlar olarak bir akide problemimiz yok.

Bizim Müslümanlar olarak fıkhi bir problemimiz yok.

O zaman geriye tek bir şey kalıyor bizim Müslümanlar olarak RABBANİ BİR YÖNTEM problemimiz var.

İLİMSİZCE KONUŞMA

Ramazan Işık

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

اما بعد:

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, tümü ile Er-Rahman olan, Kur'an'ı indiren, insanı yaratan ve ona beyanı öğreten (hayrı, şerri- helal ve haramı), indirdiği kitap ile İslam'ı diğer dinlere ve ona iman edenleri diğer mahlûklara üstün kılan Yüce Allah'a olsun.

Salat ve selam, insanların en hayırlısına en takvalı olanına, insanlar içinden Allah'tan en fazla korkan ve Allah'ı en fazla seven, insanların içinden Allah'ın hakkını en çok gözeten, ilmi usulü ve furuuyla, fıkı helal ve haramı ile tüm hayrı ve şerri eksiksiz ümmetine aktaran ve ümmetini apaçık bir delil ve yol üzere bırakan Allah'ın Resulüne, Habibine (sav), O'nun temiz ve değerli ailesine, ashabına (r.hum) ve kıyamete kadar ilim, ihlas, sıdk ve basiret üzere onlara tabi olanlara olsun. Bundan sonra;

Değerli kardeşim; Hiç şüphesiz ki ilmin önemi, cehaletin çirkinliği, kötülüğü ve aynı zamanda ilimsizce Allah adına söz söyleme ve konuşma konuları, birkaç satıra ve bir kaç makaleye sığmayacak kadar önemli ve yüce konulardır.

Fakat fitne ve fesadın, basiretsiz ve cahillerin, cehaletle konuşan ve Allah adına söz söyleyenlerin ve İslam ehline ciddi zararlar verenlerin çoğaldığı vakıamızda, bu önemli ve mühim konulara, yazımızda kısa ve özet olarak faydasına ümit etmek niyeti ile anlatmaya çalışacağız.

Değerli okuyucu kardeşim! Yüce Allah'tan temennim şu satırlarda yazdıklarımdan hakkı ile istifade etmeyi öncelikle bana sonra da sana nasip eylesin.

Ümit ederim ki Allah (cc) bu satırları hayırlara bir anahtar, şerre ise bir kilit kılar.

Değerli kardeşim; içinde bulunduğumuz şu zamanda insanların oturumlarını, meclislerini, tartışmalarını ve beyanatlarını insaf gözü ve kulağı ile izleyen, duyan ve inşafli bir kalp ile anlamaya çalışan her kişi görür ki hayr ifade etmeyen, ıslaha yönelik olmayan, İslam'a ve müslümanlara zarar ve eziyetten başka hiç bir şey barındırmayan manzaralara, oturumlara şahitlik edecektir.

Şüphesiz ki İslam'a ve Ümmetine eziyet ve zarar olan bu oturumlarda, meclislerde yaygınlaşan ve bizim de şahid olduğumuz bu manzaraların en çirkin olanlarından bir tanesi ve hatta en tehlikeli olanı, Allah adına bilgisizce söz söyleme, fetva verme konuşma ve bu konuda cüretkâr olma belası ve fitnesidir.

Allah'a kase olsun ki; bilgisizce konuşmak ve İslam dininin konularını ehli olmayanlara sormak ve ehil olmayanların da cevaplaması ümmeti fitneye düşüren ve karmaşıklığa sevk eden en büyük beladır.

Bilgisizce konuşmak İslam ümmetini zayi eder, paramparça eder, fertlerin aklını ve kalbini bozup ifsat eder.

O zaman susalım ey İslam kardeşleri, susalım ki akılları karıştırıp ümmetin ifsadına sebep olmayalım..

Konunun Önemi Ve Tercih Etmemin Sebebi

Bu konu İslam ümmeti için en önemli konulardandır.

Nasıl önemli olmasın ki, İslam ümmetinin gerek dini, akidesi, fıkhi, menheci ve gerek birliği ve bir ümmet oluşunun bu konu ile sıkı bir bağı vardır.

Kuran ve sünnete dayalı bir ilim ile hareket edildiği, amel edildiği müddetçe İslam ümmeti ve fertleri daima hayr ve selamet üzere olurlar. Allah (cc) şöyle dedi:

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

“Şüphesiz ki bu Kur’ân, en doğru olana iletir ve salih amel işleyen müminleri, onlara büyük bir ecir olduğu (gerçeğiyle) müjdeler.”¹

الرُّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

“Elif, Lâm, Râ. (Bu) İnsanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, El-Azîz ve El-Hamîd (olan Allah'ın) yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz Kitap'tır.”²

Allah Resulü (sav) şöyle dedi:

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا : كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "الموطأ"

“Sizin aranızda bir kişiyi bıraktım onlara sarıldığınız müddetçe asla sapıtmazsınız Allah'ın kitabı ve nebisinin sünneti.”³

¹ (17/İsra 9)

² (14/İbrahim, 1-2)

³ (İmam Malik, Muvatta)

إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا، وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ.

“Allah bu kitap ile bazı kavimleri (ümmetleri) yüceltir bazı kavimleri de alçaltır.”⁴

Şüphesiz kitapla (Kur'an ile) yücelen ümmet, ancak kitabı (Kur'an'ı) yücelten ümmettir.

Ümmetin ıslahı, felahı, başarısı ve yücelmesi ancak ve ancak ümmetin kayıtsız şartsız ilmin kaynağı olan kitap ve sünnete yönelmesinde, kitap ve sünneti tüm yönleri ile bilen ve onu ümmete aktarma ve öğretme derdinde olan rabbanî âlimlere ve davetçilere uymasındadır.

Ne zaman ki ümmet ilmi, ilim ile hareket etmeyi, ilmin kaynağı olan kitap ve sünneti terk edip başka başka kaynaklara yönelip bu kaynakları da kendisi için ilmin kaynağı ve hakikatin temeli olarak baz alınca ümmet için de dağılma fırkalaşma, hizipleşme, savaş ve benzeri belalar, musibetler ümmete ifsat olarak geri döndü.

Biz buradan şunu net bir şekilde anlıyoruz ki, hayr ve selamet üzere olan ümmet, ıslah üzere olan ümmet, sabit olan ümmet ne ile dağıldıysa o ümmetin toparlanması ve düzelmesi ancak ümmeti ifsat eden şeyleri terk etmek ve bu ümmetin başı ne ile ıslah olmuş ise ne ile bu ümmet hayra ve şerefe ulaşmıştıysa tekrardan ona sarılıp ona dönüş yapmak ile olur.

Allah hicret diyarı imamı Malik'e rahmet etsin ne güzel söyledi.

“Bu ümmetin sonu, ancak ümmetin başını (ilk dönem) ıslah eden şey ile ıslah olur.”

Evet, bu büyük imam konuyu net bir şekilde anlamış ve izah etmiş, eğer ümmetin ortasında ve sonunda ifsat, helak, dağılma, bozulma var ise bunların düzelmesi ve ümmetin bunlardan kurtulması ancak bu ümmeti başında hayra ulaştıran şey ile olur. Hiç şüphe yok ki ümmetin başını ıslah eden ve ümmeti hayra ulaştıran şey vahiy, ilim ve bu vahyi ve ilmi ümmete öğreten peygamber (sav), bu ilmi ve vahyi anlamış hayatına tatbik etmiş ve kendisinden sonraki ümmetlere aktarmış yüce sahabe (r.hum) ve rabbanî âlimlerimizdir.

⁴ (Müslim)

Evet, kardeşim; bu konu önemlidir, bu konu İslam ümmetinin hayra ulaşması, şerlerden korunması, ifsadın ve dağılmanın son bulması için en önemli konulardan biri olduğunu söyleyebiliriz.

Muhammed bin Abdulvehhab (rh) çok kıymetli olan “Usulu's Sitte” adlı kitabında el-Melik, el-Ğellab (tüm işlerinde Galib olan) Allah'ın kudretine delil olan ve aynı zamanda İslam ümmeti için en önemli olan, ümmetin felahının, başarısının, saadetin, kendisine bağlı olduğu, Kur'an ve sünnette en çok anlatıldığı ve detaylı izah edildiği halde insanların kendisinden en fazla cahil olduğu 6 Temel esasa değinken bahsettiğimiz bu konuyu da 4. esas olarak zikretmiştir.

Bu kitabın 4. Esas'ında Şeyh (rh) ilim ve âlimlerin, fıkıh ve fakihlerin beyanı ve bunlardan (ilim ehlerinden) olmadığı halde bunlara kendini benzetmeye çalışan kişilere değinmiştir.

Kardeşim, ümmet özellikle ümmetin avamı ilmi konuları, akidesini, ahlak ilkelerini, fıkıhını, ibadetini, muamelesini kitap ve sünneti iyi bildiklerinden dolayı âlimlerden ve ilim talebelerinden öğrenir.

Şayet burada adres hatası yapılırsa, ilim ehli olmayan kitap ve sünneti anlamayan veya yanında kitap ve sünneti anlamaya elverişli bir ilim bulunmayan bir kişi ilim öğrenmede veya soru sormada adres seçilirse, yanlış adres seçtiğinden dolayı akidesini, dinini, amelini, ibadetini, muamelesini ifsat etmesi kaçınılmaz olur.

Değerli kardeşim; bu konunun iyi anlaşılması ve daha güzel istifade etmemiz için konuyu birkaç başlık altında izah edip anlatmak istiyorum.

- 1) İlmin, Âlimlerin Fazileti ve Cehaletin Çirkinliği
- 2) Fetva Vermenin Şartları
- 3) İlmsizce Konuşmanın Haram Olması ve İslam'ın Bundan Şiddetle Sakındırması ve Bu Konuda Selef Âlimlerinin Sözleri
- 4) İlmsizce Konuşmanın Sebepleri
- 5) Zararları ve Neticesi
- 6) Yapılması Gerekenler

Bu başlıkların her biri detaylı bir şekilde izah edilirse kanaatimce geniş çaplı bir kitap meydana gelir, fakat sadece konunun anlaşılması için mümkün olduğunca kısa olmasına dikkat edeceğiz.

1) İlmin, Âlimlerin Fazileti ve Cehaletin Çirkinliği

Şüphesiz Allah (cc) kitabında Resulü (sav) sünnetinde ilmi ve âlimleri yüceltmiş, cehaleti ise zemmetmiştir.

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

“Allah sizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.”⁵

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ

“De ki: Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu? Ancak akıl sahipleri öğüt alır.”⁶

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

“Allah'tan ancak, âlim olanlar (hakıyla) korkar. Şüphesiz ki Allah, Aziz ve Ğafûr'dur.”⁷

Allah Resûlü (sav) şöyle dedi:

"مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ"; (البخاري).

“Allah kimin hakkında hayır dilemişse onu dinde fakih (ince anlayış sahibi) kılar.”⁸

⁵ (58/Mücadele 11)

⁶ (39/Zümer 9)

⁷ (35/Fatır 28)

⁸ (Buhari)

“خيركم من تعلّم القرآن وعلمه”. (رواه البخاري)

“Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteneğinizdir”⁹

Buradaki Kur'an öğrenmek ve öğretmek maksat sadece Kur'an'ın lafzını öğrenmek değil, bilâkis Kur'an'la alakalı olan tüm ilimleri kapsamaktadır.

إِنَّ الْعُلَمَاءَ هُمْ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ، إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُورَثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا، إِنَّمَا وَرَثُوا الْعِلْمَ، فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَ بِحِطِّ وَافٍ؛ (ابن ماجه)

“Şüphesiz ki âlimler peygamberlerin varisleridir, peygamberler dinar ve dirhem miras olarak bırakmazlar onlar ancak ilim miras bırakırlar kim ondan alırsa büyük bir pay almıştır.”¹⁰

Nasıl ki dini öğretmek, akide, ahlak ve edep öğretmek peygamberlerin ümmetlerine aktarmak yükümlü oldukları bir görevse, peygamberlerden sonra bu görev onların varisleri olan âlimlere bırakılmıştır.

Bu hadis güzel anlaşılırsa şayet, ilmin mercisinin ve anlaşılmasının kaynağının âlimler olduğu ve dolayısıyla ilim ehli olmayanlara peygamberin mirasını da sormanın uygun olmadığı anlaşılır.

Âlimlerimiz bu ümmetin yıldızları ve alametleridir, yolunu kaybetmiş kişiler onlarla yol bulur.

إِنَّ مَثَلَ الْعُلَمَاءِ فِي الْأَرْضِ كَمَثَلِ النُّجُومِ يُهْتَدَى بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ، فَإِذَا انْطَمَسَتِ النُّجُومُ ؛ أَوْشَكَ أَنْ تَضِلَّ الْهَدَاةُ " (رواه احمد)

Enes Bin Malik (ra) Allah Resulü (sav)'den şöyle aktardı: “Âlimlerin yeryüzündeki konumu (semadaki) yıldızların durumu gibidir, onlarla gecenin karanlığında karada ve denizde yol bulunur, yıldızlar söndüğü vakit kılavuz ve yol göstericilerin sapmasından korkulur.”¹¹

⁹ (Buhari)

¹⁰ (İbni Mace, Sahihistir)

¹¹ (İmam Ahmed, Musned)

Değerli kardeşim Allah Resulü (sav) bu hadiste âlimleri yıldızlara benzetmiştir. Âlimlerimiz, Allah Resûlü'nün bu hadiste İslam âlimlerini yıldızlara benzetmesinin sebebini ve vechini söylerken şu maddeleri zikretmişlerdir.

1) Yıldızlar gökyüzünün süsü olduğu gibi Allah, âlimleri yeryüzünde insanların süsü kılınmıştır.

2) Karada ve denizde kaybolan kişi semadaki yıldızlara bakıp yol bulduğu gibi dininde ve akidesinde yolunu kaybetmiş ve şaşırmış insanların doğru yola erişmeleri için âlimler yıldız mesabesindedir.

3) Yıldızlar gökyüzünün süsü olmakla birlikte sapkın ve haddini aşan şeytanlar için ateşten toplar kılındıkları gibi, yeryüzünde insanlar içinde süs olan âlimlerimiz de bidat ehli sapkın şüphecilere ve azgın şeytanların şüphelerine karşı ilimden meydana gelmiş ateşten yakıcı bir top gibidir.

Değerli kardeşim! Şayet Allah kitabında, Resulü ise sünnetinde âlimler hakkında hiçbir şey zikretmiş olmasalardı şu ayet dışında bu ayet onlara fazilet olarak yeterli olurdu.

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Allah, kendisinden başka hiçbir ilah olmadığına, melekler ve adaleti ayakta tutan Âlimler (ilim adamları) de şahitlik etti. O'ndan başka ilah yoktur. O, El-Aziz, El-Hâkim'dir.¹²

Bu ayeti kerimede Allah kendi ilahlığına vahdaniyetine sadece kendisini, melekleri ve insanlardan sadece âlimleri şahit tutmuştur bu şahitlik âlimlere değer ve şeref olarak yeterdir.

Cehalete ve yerilmesine gelince bu konuda da sayılamayacak kadar ayet ve hadisler vardır.

Allah'ın (cc) cehaleti bazen kâfirlerin, bazen müşriklerin, bazen münafıkların, bazen fasıkların sıfatı olarak zikretmesi, cehaletin çirkinliğinin izahı için yeterdir.

¹² (3/Âl-i İmran 18)

İlmin; Allah'ın sıfatı ve tüm resullerin sıfatı olması ve aynı zamanda Allah'a ve resulüne cehaleti nispet etmenin küfür, sapıklık ve çirkin olması cehalet ile ilmin arasındaki farkın bilinmesi için yeterli bir açıklamadır.

Önemli Uyarı:

Başlıkta parantez içine alarak belirttiğim üzere cehalet ile kastımız kişinin doğumu ile kendisinde sabit olan cehalet değil, bilakis kendisinden gidermeye kadir olduğu halde kendisinden razı olduğu ve gidermeye çalışmadığı cahilliktir.

İnsanoğlu cahil olarak ve cehalet üzere doğduğu gibi vefat ederken de istisnasız tüm insanların kendisi hakkında cahil olduğu bir konu vardır. Bu ise yerilen ve zemmedilen bir cahillik değildir.

Tam manası ile kâmil ilim yüce Allah'a has bir ilimdir.

وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

“Allah, sizi annelerinizin karnından hiçbir şey bilmez hâlde çıkardı. Şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve gönüller verdi.”¹³

“Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir”¹⁴ hadisinden de anlaşılan bizim en hayırlımız önceden Kur'an hakkında cahil olan sonradan bu cehaleti kendisinden giderip ilimle değiştiren kişiler olarak aktarılmış.

Ne güzel dedi şair:

İlim öğren, çünkü kişi âlim olarak doğmaz ve ilmin kardeşi (ilim ile daima meşgul olan) cahil olan gibi değildir.

2) Dinde Fetva Vermenin ve Din Adına Konuşmanın Şartları

Değerli kardeşim; Allah'ın dini olan İslam dini, kendisi hakkında konuşmak ve fetva vermek için bazı şer'i kayıtlar ve şartlar koymuştur. Hiçbir Müslümanın bu şartları ve kayıtları çiğnemesi caiz değildir.

¹³ (16/Nahl, 78)

¹⁴ (Buhari)

Müslüman kardeşlerimiz acaba öncüleri olan sahabe (r.hum) ve ulemanın bu konuda (bilgisizce Allah adına söz söyleme fitnesinden sakındıkları için) çok dikkatli olduklarını ve fetvadan kaçındıklarını bilmiyorlar mı?

قال عبد الرحمن بن ابي ليلى: "ادرکت عشرين ومائة من الانصار من اصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم يسال احدهم عن المسالة فيردها هذا الى هذا وهذا الى هذا حتى ترجع الى الاول .. ذكره النووي في اداب الفتوى والمفتي والمستفيدي

Abdurrahman ibn Ebî Leyla: "Allah resulünün Ensar'dan olan sahabilerinden yüz yirmi kişi ile karşılaştım onlardan birine bir meseleden sorulunca, bu (sahabe) meseleyi diğerine, diğeri diğerine (herkes fetvadan sakındığı için) gönderir, böylece mesele tekrardan birinciye dönerdi."¹⁵

Bera şöyle dedi:

لقد رايت ثلاثمائة من اصحاب بدر ما منهم من احد الا وهو يحب ان يكفيه صاحبه الفتيا

"Bedir ashabından üçyüz kişi ile karşılaştım onlardan her biri (ortaya sorulan soruya cevap vermek için uzak durup soranın kişiye) arkadaşının fetvaya kâfi olmasını isterdi."

Süfyân bin Uyeyne şöyle demiştir:

اجسر الناس على الفتيا اقلهم علما

"Fetva konusunda insanların en cesur olanları, ilimleri en az olanlardır."

Bir adam Rabia bin Abdurrahman'ı ağlarken gördü. Ona 'Seni ağlatan nedir?' diye sorunca Rabia şöyle dedi: "İlmi olmayana fetva soruldu. İslam'da büyük bir olay meydana gelmiş, burada fetva veren bazıları var ki, onlar zindana hırsızlardan daha layıktır."

¹⁵ (İmam Nevevî, Fetva Vermenin, Müftü Olmanın ve Soru Sormanın Adabı kitabından)

قال ابن حصين «إن أحدهم ليفتي في المسألة لو وردت على عمر لجمع لها أهل بدر»
إبطال الحِيل | لابن بطة ص ٦٢

İbn Huseyn (rh) dedi ki: “Sizden biriniz bir mesele hakkında hemen fetva verir. Oysa o mesele Ömer'e sorulsaydı onun (cevabı) için Bedir ehlini toplardı.”¹⁶

Selefimiz (r.hum) gerçekten bilgisizce Allah adına konuşmaktan ciddi bir şekilde sakınır ve fetva verme konusunda çok dikkatli ve hassas davranırlardı.

Fetva ve dini konular hakkında konuşmak için şartları âlimlerimiz usulü fıkıh kitaplarında “Fetva Vermenin ve Müftü Olmanın Şartları” başlığı altında bu konuyu ele almışlardır.

Fakat biz burada bu detaya ve tafsilata girmeyip bu konu hakkında da İmamı Şafii'den nakil yaparak yetineceğiz.

الإمام الشافعي : لا يحل لأحد أن يفتي في دين الله , إلا رجلا عارفا بكتاب الله , بناسخه و منسوخه , ومحكمه ومتشابهه , وتأويله وتنزيله , ومكيه ومدنيه , وما أريد به , ويكون بعد ذلك بصيرا بحديث الرسول صلى الله عليه وسلم , ويعرف من الحديث مثل ما عرف من القرآن , ويكون بصيرا باللغة , بصيرا بالشعر , وما يحتاج إليه للسنة والقرآن ويستعمل هذا مع الإنصاف , ويكون مشرفا على إختلاف أهل الأمصار , وتكون له قريحة بعد هذا , فإذا كان هكذا فله أن يتكلم ويفتي في الحلال والحرام , إذا لم يكن هكذا فليس له أن يفتي .

İmam Şafii dedi ki: “Allah'ın kitabını bilen, onun nasihini- mensuhunu, muhkemini-müteşâbihini, te'vilini, tenzilini, Mekki olanını Medeni olanını ve tüm bunlardan sonra aynı şekilde Allah resulünün hadislerini bilen, Arapça lügatı hakkında bilgisi ve basireti olan, değişik beldelerdeki ulemanın ihtilafından haberdar olan kişi dışında Allah'ın dini hakkında konuşması ve fetva vermesi hiç kimse için helal olmaz.”¹⁷

Din adına konuşan kişilerin ilmi yeterlilikte olması ve bu yeterliliğin insanlar içinde yayılması gerekir.

¹⁶ (İbn Batta)

¹⁷ (Hatib el Bağdadi'nin, El-Fakih vel-Mutefakkih kitabında aktardığını özetle.)

قال الإمام مالك رحمه الله تعالى: ما أفتيت حتى شهد لي سبعون أنني أهلٌ لذلك.

İmam Malik (rh) dedi ki: “Âlimlerden yetmiş kişi benim fetva vermeye ehil olduğuma şahitlik etmeden (asla) fetva vermedim.”

Din adına konuşan kişilerin konuştuğu konunun delillerini ve konunun vakiasını ve soruyu soran kişinin vakiasını, hâlini bilmesi gerekir. İmam İbn Kayyım (rh) “İ'lamul Muvakkiin” adlı eserinde bu konuları detaylı bir şekilde işlemiştir.

Aynı zamanda bu söylemiş olduğumuz şeylere (Vakıa ve soru soranın halinin bilinmesinin gerektiğine) Hanefi imamlarından ibni Abidin işaret etmiştir

وقال ابن عابدين : وشرط بعضهم تيقظ المفتي من حيل البعض ودسائسهم.
(الموسوعة الفقهية الكويتية ٣٠/٣٢)

“Bazıları fetva için, fetva verenin fetvayı soranların hilelerini ve desiselerini bilmesi ve uyanık olması şartını koymuştur.”¹⁸

3) İlimsizce Konuşmanın Haram Olması ve Selef Ulemasının Konu Hakkındaki Uyarıları

Müslüman kardeşim; herhangi bir devletin veya kralın veya başkanın sözcülüğünü yapmanın fazileti ve ağırlığı ne kadar yüce ise Yüce Allah'ın sözlülüğünü yapmak ve onun adına konuşmak da tüm sözcü olma makamlarından yüce, faziletli ve aynı zamanda hata yapıldığında bir o kadar da tehlikelidir. Bilinmelidir ki fetva vermek Allah'ın fiillerinden bir fiildir.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ

“Sana fetva soruyorlar de ki size kelale hakkında Allah fetva veriyor.”¹⁹

Din adına konuşan ve fetva veren herkes, Allah adına konuştuğunun ve Allah adına fetva verdiğinin bilincinde olması gerekir.

¹⁸ (Mevsuatul Fikhiyye el-Kuveytiye, 30/32)

¹⁹ (4/Nisa 176)

Değerli kardeşim! Allah adına bilgisizce söz söyleme ve İslam dininde bilgisizce fetva verme büyük günahlardan olup Allah'ın kitabı, Resul'ün sünneti ve ümmetin icması ile haram kılınmış ve büyük günahlardan sayılmıştır.

Allah (cc) şöyle dedi:

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

"De ki: Rabbim yalnızca açık ve gizli tüm fuhşiyatı, her türlü günahı ve haksız yere bağılılığı/taşkınlık etmeyi, hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kıldı."²⁰

قال الإمام ابن القيم: "مراتب المحرمات أربع مراتب، وقد بدأ بأسهلها وهو الفواحش، ثم ثنّى بما هو أشدُّ تحريماً منه وهو الإثم والظلم، ثم ثلث بما هو أعظم تحريماً منهما وهو الشرك بالله - سبحانه -، ثم رابع بما هو أشدُّ تحريماً من ذلك كله وهو القول عليه بغير علم، وهذا يعم القول عليه - سبحانه - بلا علم في أسمائه وصفاته وأفعاله وفي دينه وشرعه" (إعلام الموقعين: ١/٣٨).

İbn Kayyım (rh) der ki: Haramların mertebesi, dördtür. (Allah bu ayette) en hafifi ile başladı o da vahşiyatlardır. Sonra (Allah) ikinci sırada bundan daha şiddetli haram olana değindi o da günah ve zulümdür. Sonra bundan daha şiddetlisini üçüncü sırada zikrettiği o da Allah'a şirk koşmaktır. Sonra 4 sırada bunların haram olarak en şiddetlisine değindi o da Allah adına bilgisizce söz söylemektir. (Allah adını bilgisizce söz söylemek) Bilgisizce Allah'ın isim ve sıfatları hakkında, fiilleri hakkında dini ve şeriatı hakkında konuşmayı kapsar."²¹

²⁰ (7/A'râf, 33)

²¹ (İlamul Muvakkîn, 1/38)

Bilgisizce Allah adına konuşanlar Allah'ın şu ayetine muhatap olan kişilerdir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

“Dilinizin nitelendirdiği yalanlar nedeniyle 'Şu helaldir, bu haramdır' demeyin. (Böyle yaparsanız) yalan uydurarak Allah'a iftira etmiş olursunuz. Hiç kuşkusuz, yalan uydurarak Allah'a iftira eden kimseler iflah olmazlar.”²²

Ve yine Allah adına ilimsizce konuşanlar şeytanın vasiyetine kulak vermiş kişilerden sayılırlar.

إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

“(Şeytan) size ancak kötülüğü, fuhşiyatı ve Allah hakkında bilginiz olmayan şeyleri söylemenizi emreder.”²³

Yine ilimsizce konuşanlar, yalan uydurarak Allah'a iftira atan ve insanları saptıranlar kategorisine girer.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

“Hiçbir delile dayanmadan, insanları saptırmak için yalan uydurup Allah'a iftira edenden daha zalim kimdir? Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu hidayet etmez.”²⁴

Bilgisizce fetva verenler kıyamette yanlış fetva verdikleri kişilerin günahlarını yükleneceklerini bilmeleri gerekir.

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

“Kıyamet Günü'nde günahlarını tam bir şekilde yüklenmeleri ve bilgisizce saptırdıkları insanların da günahlarının bir kısmını yüklenmeleri içindir. Dikkat edin, onların yüklendiği şey ne kötüdür!”²⁵

Yüce Allah bizi bu fitneden muhafaza eylesin.

²² (16/Nahl, 116)

²³ (2/Bakara, 169)

²⁴ (6/En'âm, 144)

²⁵ (16/Nahl, 25)

Allah Resulü (sav) şöyle demiştir:

«مَنْ تَقَوَّلَ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ، فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ، وَمَنْ اسْتَشَارَهُ أَخُوهُ الْمُسْلِمَ، فَأَشَارَ عَلَيْهِ بِغَيْرِ رُشْدٍ، فَقَدْ خَانَهُ، وَمَنْ أَفْتَى بِفُتْيَا غَيْرِ ثَبَتٍ، فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى مَنْ أَفْتَاهُ» رواه الإمام أحمد.

“Kim benim söylemediğim bir şeyi söylediğimi iddia ederse cehennemdeki yerini hazırlasın, kime de bir kardeşi istişarede bulunur (bir şeyden sorarsa) (o kişi de kardeşini) bir rüşd (delil, ilim, bilgi) olmaksızın onu yönlendirirse ona ihanet etmiştir, kim de sabit olmayan bir fetva ile fetva verirse fetva verdiği kişinin günahı onun üzerinedir.”²⁶

اجرؤكم على الفتيا اجرؤكم على النار

“Fetva'da en cüretkâr olanınız cehenneme en erken gideninizdir”²⁷

Değerli kardeşim yukarıda aktardım Rabia'nın sözünü tekrardan hatırlayalım. Hani ilmi olmayana sorular soruldu diye ağlayan Rabia ve onların hırsızlardan fazla zindanı hak ettiğini söyleyen Rabia'nın sözünü hatırlayalım.

İşte o sözü naklettikten sonra İmam Ahmed ibn Hamdan el Harrani el-Hanbeli şöyle dedi: “Şayet Rabia, zamanımızı görseydi ve tecrübesi olmayan, sireti çirkin olan, gizli halleri kötü olan , kastının sadece insanlara işittirmek ve niyeti sadece faziletli alimlere benzemek , meşhur , dinde derin ve öne çıkan alimlerle boy ölçüşmek olan (fetva veren ve konuşanların) yanında hiç ilim bulunmayanların fetvaya yöneldiğini görseydi nasıl olurdu acaba? Kim Ehil olmadığı halde fetva vermeye, hüküm vermeye, ders vermeye yönelirse günahkâr olur. Eğer bunu artırır ve ısrarcı olup devam ederse fâsık olur inna lillâhi inna ileyhi raciun.”

قَالَ الرَّبِيعُ بْنُ خَيْثَمٍ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى: لَيَتَقَيَّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقُولَ: أَحَلَّ اللَّهُ كَذَا، وَحَرَّمَ كَذَا، فَيَقُولَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ: كَذَبْتَ، لَمْ أَحِلَّ كَذَا، وَلَمْ أُحَرِّمْ كَذَا

Rabi' bin Haysem (rh) şöyle dedi: “Sizden biriniz 'Allah bunu helal kıldı, bunu haram kıldı' demekten sakınsın. Sonra Allah azze ve celle ona diyecek ki 'Yalan konuştun! Bunu helal kılmadım ve bunu da haram kılmadım.’”

²⁶ (İmam Ahmed rivayet etmiştir.)

²⁷ (İmam Darimi. İsnadı zayıftır)

قال مالك رحمه الله . قال قاسم بن محمد : لأن يعيش الرجل جاهلا خيرا له من أن يقول على الله ما لا يعلم .

İmam Malik (rh) dedi ki: Kasım bin Muhammed (rh) “Bir adamın cahil yaşaması onun için bilgisizce Allah adına konuşmasından daha hayırlıdır” demiştir.

Değerli kardeşim! İlimsizce söz söyleme ve konuşmanın haramlığı, çirkinliği hakkında hepsinin burada zikredemeyeceğimiz kadar ayet, hadis ve Selef uleması sözü vardır fakat anlattıklarımızın, ibret alıp ders çıkaranlar için kafi olacağına inanıyoruz.

4) İlimsizce Allah Adına Konuşmanın Sebepleri

Bilgisizce Allah adına konuşmanın birçok sebebi vardır. Bunların içinden en bariz olanlarından bir kaç tanesini şöyle sıralayabiliriz.

a) Nefse ve Hevaya Tabi Olma

Bu maddeler içinde en tehlikeli olanıdır. Nefsine ve hevasına uyanlar dini kendi hevalarına uydurma gayesi uğruna Allah adına yalan ve yanlış söylemekten çekinmezler.

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

“Sonra seni, dinde bir şeriat üzere kıldık. Ona uy. Bilmeyenlerin hevalarına uyma.”²⁸

b) Cehalet ve Konu Hakkındaki Delilleri Bilmemek

Allah adına bilgisizce konuşmanın en bariz sebeplerinden bir tanesi de konuştuğu konunun delillerini bilmemesi, Allah ve resulünün konu hakkındaki hükmünün gafili olmasıdır.

²⁸ (45/Câsiye, 18)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

“Bilgin olmayan şeyin peşine düşme! Çünkü kulak, göz ve kalp (gördüğünden, duyduğundan, niyetlenip azmettiğinden) bunların hepsinden sorumludur.”²⁹

c) Delinin Fehminden veya Meselenin Anlaşılmasından Mahrum Olmak

Rasulullah (sav) buyurdu ki:

“Allah kimin hayrını dilerse onu dinde fakih kılar (ona dinde ince anlayış verir)”³⁰

d) Önceki Babaları ve Ataları Taklit

İlimsizce konuşmanın en önemli sebeplerinden bir tanesi de Hakkı bulmaya engel olan kör taklid belasıdır.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّهُتَدُونَ

“Bilakis 'Babalarımızı bir din üzere bulduk, biz de onların izlerinden yürüyerek hidayete ermiş bulunuyoruz' dediler.”³¹

e) Dünyanın Ehli Olmak Dünyevi Makamlardan Mahrum Olma Korkusu

Vakiamızda insanları Allah adına yalan söz söylemeye sevk eden, Hakkı batıla karıştıranları sapkınlığa düşüren, aynı zamanda saray mollalarını ve çirkin kötü âlimleri yanlış konuşmaya iten en büyük etken, dünyalıklardan mahrum olma korkusudur.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

“Az bir dünyalık elde etmek için elleriyle kitap yazan, sonra da 'Bu, Allah'ın katındandır' diyenlere yazıklar olsun. Elleriyle yazdıklarından ötürü yazıklar olsun onlara! (Uydurdukları kitaplar için 'Allah tarafından yazdırıldı' diyerek elde ettikleri kazançtan ötürü de yazıklar olsun onlara.”³²

²⁹ (17/İsrâ, 36)

³⁰ (Buhari)

³¹ (43/Zuhruf, 22)

³² (2/Bakara, 79)

f) Delili Anlama Alet ve Edavatlardan ve Usullerinden Mahrum Olma

Dolayısıyla yanlış tevil yanlış tefsir ve aynı zaman da kişide kendisi ile Kur'an'ı anlayacak Arapça, sarf nahiv beyan ilmi usul ilimleri olmazsa bunların yokluğu ve bunların yokluğundan kaynaklanan yanlış fehim de bilgisizce Allah adına söz söylemeye sevk eden etkenlerden biri sayılabilir.

5) İlimsizce Allah Adına Konuşmanın Kötü Sonuçları ve Neticeleri

Değerli kardeşim ilimsizce Allah adına konuşmak İslam ümmeti için ve Müslümanlar için korkulan en büyük tehlikeleri, belaları meydana getiren bir fitne ve musibettir.

Şüphesiz ki ilimsizce konuşmak tüm hakların zayi olması, İslam dininin ve şeriatinin sulandırılmasını meydana getiren en büyük etkindir.

Cahilce verilen hükümlerle, ilimsizce verilen fetvalarla ve Allah'a ilimsizce atılan iftiralarla nice kanlar akıp heder oldu, nice evler yıkıldı, nice yuvalar heder oldu, nice zalimler mazlum mazlumlara ise zalim oldu, nice helal haram, haram ise helal oldu.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَدْنَىٰ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

“De ki: “Allah'ın size indirdiği ve sizin bir kısmına haram bir kısmına helal dediğiniz rızık (hakkında) görüşünüz nedir? (Söylesenize!)” De ki: “Allah mı size izin verdi yoksa Allah'a iftirada mı bulunuyorsunuz?” ³³

Allah Resulü (sav) bilgisizce, ilimsizce Allah adına söz söylemeyi ve din hakkında konuşmayı kıyametin alametlerinden saydığı gibi, İslam ümmeti için ve Müslümanlar için de ilimsizce konuşmayı, ifsadın bozulmanın, sapmanın ve sapıtmanın başlangıcı, merdivenleri ve merhaleleri olarak zikretmiştir.

Allah Resulü (sav) buyurdu ki: **“İlmini kaldırılması cehlin sabit olması kıyametin alametlerindendir”** ³⁴

Yine **“Kıyamet kopmasından önce cehaletin indiği ilmin kaldırıldığı hercin (ölüm) çoğaldığı günler olacaktır.”** ³⁵

³³ (10/Yunus, 59)

³⁴ (Buhari Müslim)

³⁵ (Buhari Müslim)

İmam Buhari ve Müslim, Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle nakletmişlerdir: “Allah ilmi erkeklerin (âlimlerin veya insanların) göğüslerinden bir kerede çekip almaz fakat Allah (cc) ilmi, âlimlerin (canlarını) kabzederek alır (ortadan kaldırır). Öyle ki hiçbir âlim kalmaz insanlar cahilleri önder edinirler ve sonra onlara (sorular) sorarlar onlar da ilimsizce fetva verirler ve (netice olarak) saparlar ve saptırırlar.”

Dikkat edilirse bu hadiste ifsadın, sapmanın ve saptırılmanın merhaleleri ve aşamaları zikredilmiş.

A) Cahillerin Önder Edinilmesi

B) Cahillere Soruların Sorulması

C) Cahil Oldukları Halde Sorulan Sorulara Cahillerin Cevap Vermesi

Dolayısıyla neticede saparlar ve saptırırlar. Evet, kardeşlerim, cahillerin önder edinilmesi, onlara soruların sorulması onların da sorulan sorulara cevap vermesi, İslam ümmeti için bir yıkım, bir ifsat, bir bela, bir sapma ve saptırma neticesidir.

Allah adına bilgisizce konuşma ve söz söyleme artınca ümmetin gemisi batır ve ümmet helak olmaya mahkûm olur.

قيل لسفيان بن سعيد الشوري في من حدث قبل ان يتاهل قال اذا كثر الملاحون غرقت السفينة

Süfyân Sevri'ye, ehil olmadan (din hakkında konuşan ve) söz söyleyen kişi hakkında sorulunca dedi ki: “Kaptanlar çoğalınca gemi batır.”

İslam ümmeti içinde kaptan olmadıkları halde kaptanlığını ilan edip kaptan olmaya çalışanlar çoğalınca İslam ümmetinin gemisi batır. Allah adına bilgisizce ve ilimsizce konuşanların çoğalması, bunların ümmete önder olmasının kötü neticelerinden bir tanesi de İslam ümmetinin karmaşık, güvensiz bir ortam ve fitne ortamları yaşamasıdır.

Allah (cc) kitabında şöyle dedi:

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

“Onlara emniyete ya da korkuya dair bir haber geldiğinde (haberlin olumlu olumsuz etkisini hesaba katmadan) onu yayarlar. Şayet onu (yani haberleri, kimseye anlatmadan önce) Resûl'e ya da yöneticilerine götürselerdi, olaylardan sonuç çıkarma kabiliyeti olanlar, o haberin (doğru mu yanlış mı, bırakacağı etki faydalı mı, zararlı mı) hakikatini bilirlerdi. Allah'ın sizin üzerinizde lütfu ve rahmeti olmasaydı azınız müstesna şeytana uymuştunuz.”³⁶

Bu ayette âlimlerin ve âlim olmayanların meseleyi çözümleyen düğümleyen kişiler ile meseleyi fehmetmekten aciz olanların arasında fark açık bir şekilde ortaya konmuştur.

O halde bizler, İslam ümmeti olarak İslam ümmetinin yularını ve gemini rabbanî âlimlerimize ve ilim talebelerimize bırakmamız ve onlara Allah için tabi olmamız gerekir. Ta ki İslam ümmeti ve fertleri bu şekilde kaybetmiş oldukları hayra, fazilete yüceliğe ve bir ümmet olma nimetine tekrardan ulaşabilsinler.

Son olarak; Ne Yapmamız Gerekir ve Genel Nasihat

Değerli kardeşim bilmelisin ki; Rabbani İslam âlimleri ve ilim talebeleri, İslam dininin bekçileridir ve Allah (cc)'ın kendileri ile İslam akidesini ve dinini tüm tahriflerden, hurafelerden bidatlerden koruduğu, dini ziyade ve noksanlıktan muhafaza eden, Allah'ın (cc) İslam ümmetine bahşettiği nimetlerdirler.

Allah (cc) dinin, akidenin, ahlakın, edebin, fıkhn, muamelenin beyanını ve ilanını Rasulullah (sav)'den sonra âlimlere bırakmış ve İslam ümmetini bilmedikleri tüm konularda âlimlere yönlendirmiştir.

³⁶ (4/Nisâ, 83)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

“Senden önce hiçbir adam göndermiş olmayalım ki ona şunu vahyetmiş olmayalım, şayet bilmiyor iseniz zikir ehline (Âlimlere ilim ehline) sorun.”³⁷

Bu ayeti kerimede Allah (cc) bizlere, tüm konularda (bilmediğimiz vakit) ilim ehline, âlimlere soru sormamızı emrediyor. Bu ayette soruların sadece ilim ehline sorulması emredildiği gibi, ilim ehli olmayanlara soru sormanın caiz olmadığı ve aynı zamanda ilim ehli olmayanların da sorulan sorulara cevap vermelerinin caiz olmadığı anlaşılır.

Allah Resulü (sav) sahabesini göndermiş olduğu bir seferde başından yara almış bir şâhısa, teyemmüm almayı yasaklayan ve su bulunduğu için gusül alması gerektiğini söyleyip sonra sahabeyi ölüme terk etmesi, bilgisizce Allah adına söz söylemekten başka bir şey miydi?

Allah Resulü (sav) ne kadar çok kızmıştı ve ne kadar çok üzölmüştü, öyle ki onlara **“Onu öldürdüler, Allah onları öldürsün”** diyerek kızgınlığını belirtip **“Bilmiyorlardıysa sormaları gerekmez miydi cehaletin şifası soru sormaktır”** demişti.

Değerli kardeşim! Alim veya ilim talebesi olmayan bir meclisten sakın ve kesinlikle o meclislerde verilen ilim, tefsir, fıkıh ve hadisi ilim olarak dinleme ve dinlediğini de din veya ilim kabul etme!

—قيل لأبي حنيفة : في المسجد حلقة ينظرون في الفقه , فقال ألهم رأس ؟ قالوا لا . قال : لا يفقه هؤلاء أبدا .

Ebu Hanife'ye “Mescidde bir halka var, fıkıh ilmine bakıyorlar” denildi. “Onların başı (yani onlara fıkıh ilmi verebilecek bir alim) var mı?” diye sorunca “Hayır” dediler. (Bunun üzerine Ebu Hanife) Dedi ki: “Bunlar asla fıkıh öğrenemezler.”

Kardeşim ümmetin imamı Ebu Hanife alimsiz, öncüsüz bir taifenin asla fıkıh öğrenemeyeceğini söylüyor.

O halde âlim olmayan ve ilim talebesi olmayan hiçbir kimseden ilim ve şer'i bilgi almamamız, ilim ehli dışındaki kişilerden öğrenmiş olduğumuz bilgiyi din ve ilim kabul etmememiz gerekir.

³⁷ (16/Nahl 43)

Değerli kardeşim; fetva sormada ve fetvayı soracağımız kişide de çok hassas ve dikkatli olmamız Allah'ın dinine vermiş olduğumuz değeri gösterir.

Bizden önceki selefimiz bu dine vermiş olduğu değerden ötürü, ne âlimlerimiz ehil olmadığı halde fetva verirlerdi, ne de bizden önceki avam olan selefimiz âlimlerden başka kimselere soru sorarlardı. Ama bugün âlim ve ilim talebesi olmayanların fetva verdikleri gibi aynı zamanda avam da ilim ehli yerine soru sormak için avama yönelmektedirler.

Allah resulünden sonra bu ümmetin en hayırlısı ve en âlimi olan Ebubekir Sıddık (ra)'ın engin ilmine rağmen bu konudaki hassasiyetine bakalım.

فهذا الصديق ابو بكر رضي الله عنه وقد سئل عن معنى ايه من كتاب الله يقول اي سماء
تظلني واي ارض تقلني ان انا قلت في كتاب الله ما لا اعلم

Ebubekir (ra)'a Allah'ın kitabından bir ayet sorulunca şöyle dedi: “Eğer Allah'ın kitabı hakkında bilmeden konuşursam hangi sema beni gölgelendirecek, hangi yer beni üstünde tutacak?”

قال الإمام مالك رحمه الله تعالى: ما أفيتت حتى شهد لي سبعون أنني أهْلٌ لذلك.

İmam Malik (rh) dedi ki: “(Âlimlerden) yetmiş kişi benim fetva vermeye ehil olduğuma şahitlik etmeden (asla) fetva vermedim.”

Fetva sormak için ilimde öncü olan, ilimde kök salmış, ilmi ve bilgisi ile yaygınlaşmış, tanınmış, tecrübesi ve salahiyyeti ile bilinmiş birini tercih etmek için birkaç ay yol yürümek, bizden önceki bu dine değer veren şerefli selefimizin adetlerindendi.

وقال عبد الرحمن بن مهدي: (كنا عند مالك فجاءه رجل، فقال يا أبا عبد الله: جئتكَ من مسيرة ستة أشهر.. حمّلني أهل بلدي مسألةً أسألك عنها، فسأل الرجل عن المسألة، فقال الإمام مالك – رحمه الله تعالى -: " لا أدري"، فبُهِت الرجل! وقال الرجل: أي شيء أقول لأهل بلدي إذا رجعت إليهم؟ قال: تقول لهم: قال مالك: لا أدري).

Abdurrahman b. Mehdi (rh) dedi ki: “Biz Malik'in yanındayken ona bir adam geldi. “Ey Ebu Abdullah! Sana altı aylık bir mesafeden geliyorum. Beldemin ehli sana bir meseleden sormam için beni sevk etti” dedi ve sorusunu sordu. İmam Malik (rh) (cevaben) “Bilmiyorum” dedi. Adam şaşırıp kaldı ve “Beldeme geri döndüğünde belde ahalisine ne diyeceğim?” deyince (İmam Malik) şöyle dedi: Onlara döndüğünde “Malik 'bilmiyorum' dedi” dersin.”

Allahu Ekber, Subhânallah, şu imana, şu dine ve fetvaya verilen öneme bakın! Bir sorunun cevabı bu kadar mı dert edilir, acaba 6 aylık yürüme mesafesini kat eden bu adamın beldesinde, içinde bulunduğumuz vakiadaki gibi ilim talebeleri veya dinden az da olsa anlayan hiç mi kimse yoktu da 6 aylık mesafeyi katedip İmam Malik'e (rh) yöneldi.

İşte dine verilen değer, işte Allah'ın ve dininin selefimiz avamında dahi değeri... Araba yok, yol yok, yürüyerek altı ay boyunca bir soru ve dini bir konu öğrenmek için aşılmış yol, Allah'a ve dinine verilmiş değer ve tazimden başka hiç bir şey ile yorumlanamaz.

Diğer yandan da İmam Malik'in (rh) tavrı göze çarpıyor. Ümmetin imamı, muhaddisi, fakihi ve önderine 6 aylık mesafeden gelen bir adam soru soruyor, İmam Malik dindeki bilgisi, ilimdeki yüceliğine rağmen adamın sorusuna 'bilmiyorum' diye cevap veriyor. Utanmadan, kibir yapmadan net bir şekilde 'bilmiyorum' diyor.

Zamanımızdakiler gibi, cahil oldukları halde İmam Malik'liğe ve İmam Şafii'liğe soyunan cahil, sözde hocalar gibi sorulan soruya bilmedikleri vakit felsefe, kelam ve yorumla geçiştirenler gibi yapmadı. Bilakis sorunun cevabını bilmediği vakit net bir şekilde bilmiyorum deme erdemini ve tevazusunu göstererek Allah Resûlü'nün sünnetine uymuştur.

Bilmediği vakit bilmiyorum demesi kişinin Allah'ın dinine vermiş olduğu önemin, değerinin ve bu dine saygılı olduğunun ispatı ve delilidir. Kişinin bilmediği vakit bilmiyorum demesi ayıp değil bilakis şeref ve ilimdir.

İnsanlığın en hayırlısı, en alimi Rasulullah (sav) “En hayırlı beldeler hangisidir” diye sorulduğunda 'bilmiyorum' cevabı vermiş daha sonra bunu Cibril (as)'a sorduğunda Cibril (as) da 'Bilmiyorum, ta ki Rabbime soruncaya kadar' cevabını vermiştir.

وسئل الشعبي رحمه الله عن مسألة فقال: لا أدري: ف قيل له: ألا تستحي من قول "لا أدري" وأنت فقيه العراق؟

فقال: لكن الملائكة لم تستح حين قالوا: (سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا) أ.هـ [١٣].

Şa'bi (rh)'a bir meseleden sorulunca 'bilmiyorum' dedi. Ona denildi ki: (Ey İmam sen) Irak'ın fakihi (âlimi) olduğun halde 'bilmiyorum' demekten utanmıyor musun?

Dedi ki: Melekler de “(Allah'ım) seni tüm noksan sıfatlardan tenzih ederiz, senin bize öğrettiğinden başka hiçbir ilime sahip değiliz” dediler de utanmadılar.

قال الهيثم بن جميل رحمه الله: ((شهدت مالك بن أنس سئل عن ثمان وأربعين مسألة فقال في اثنتين وثلاثين منها: لا أدري)) [١٤].

Heysem b. Cemil (rh) dedi ki: Malik b. Enes'e 48 konudan sorulduğuna şahit oldum. Onlardan 32 tanesine 'bilmiyorum' dedi”

O halde “bilmiyorum” sözü bilmediği vakit meleklerin, peygamberlerin ve rabbani âlimlerin kullandığı değerli ve yüce bir sözdür.

Değerli kardeşim sana Allah Rasülü'nün (sav) kıyametin alametlerinden olarak zikretmiş olduğu Ruveybida hadisini hatırlatırım.

“İnsanların üzerine aldatıcı seneler gelecek, o senelerde yalancı kişi doğrulanacak, doğru olan kişi ise yalanlanacak, hain olana güven duyulacak, emin olan kişi hain sayılacak, o senelerde Ruveybida konuşacak.” “Ruveybida nedir?” diye sorulduğunda Allah Resülü (sav) dedi ki: **“Sefih bir adamdır ki bütün ümmeti ilgilendiren işlerde konuşur.”**³⁸

³⁸ (İbn Mace)

İlimsizce konuşan, bilgisi olmadığı halde Allah adına söz söyleyen ve fetva veren, Allah resulünün vasıflandırdığı gibi kıyametin alametlerinden olan bir Ruveybida'dır.

Allah Resulü (sav) şöyle dedi: “Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyden yüz çevirmesi onun İslam'ının güzelliğindendir.” (Tirmizi)

Allah adına bilgisizce fetva veren ve ilimsizce konuşanlar İslam'ı güzel olmayan kişilerdir.

O halde kardeşlerim; İslam ümmetinin zayıf olmasına, ifsad olmasına, heder olmasına sebep olan, müslümanların birliğini dağıtan, hakların hukukların zayi olmasına sebep olan bilgisizce konuşmaktan Allah'a sığınıp uzak duralım.

Müslüman kardeşlerim; dillerimize sahip çıkalım ve İslam ümmetinin zayıflamasına sebep olmayalım.

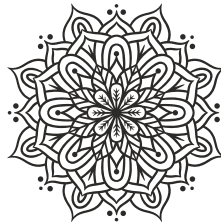
Dua

“Ey Allah'ım alim olmadığı halde alimliğe soyunan, müctehid imam olmadan müctehidlik yapan sapkın şahıslardan sana sığınırız, İslam ümmetini bunların fitnesinden muhafaza eyle! Şüphesiz ki bunların, fecri kazip gibi ümmeti aldatıp kandırmaktan ve zayi etmekten başka ümmete hiçbir etkileri olmamıştır.

Başta ve sonda hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a mahsustur.

Kardeşlerimizden ricamız, bizleri Salih dualardan eksik etmemeleridir ...

Selam ve dua ile

İSLAMÎ HAREKETİ BAŞARIYA GÖTÜREN ETKENLER

Salih Bağırhan

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla...

Allah'a hamd, Rasulüne salat ve selam olsun.

Malum olduğu üzere Allah'ın hükümlerinin çiğnendiği, beşeri kanunların hükmedildiği, sahte ilahların çokça yaygın olduğu bir dönemdeyiz. Kendilerini İslam dinine nispet edenlerin büyük kısmı, Allah'ın kitabını arkalarına atmış, hakikatleri duyduğu/bildiği halde yüz çevirmiş, nefsi arzularına uyarak Allah'tan başka kişileri ortak edinerek büyük bir dalaletin ve sapıklığın içerisine girmiştir. Bu sapıklık ve dalalet sadece bu yüzyıla has değil; bilakis bütün rasullerin kavimlerinde görüldüğü bir durumdur. İnsan, Allah'ı gereği gibi tanıyamazsa kendi sınırını belirleyemez, kendisine ve yaratıcısına farklı anlamlar ve manalar yükler. Kendine yüklemiş olduğu bu anlamlar, dünyasını ve ahiretini belirleme noktasında büyük rol oynar. Fakat Allah'ı gereği gibi tanırsa kendisinin kul olduğunu bilir ve kendi haddini bilir ve sınırını ihlal etmez.

İslam dini, tüm batıl dinlerden üstündür. Her zaman ve her yerde hayata hükmetmesi için Müslümanlar gayretlerini, çabalarını artırmaları ve büyük bir seferberliğe girmeleri gerekmektedir. Bunları yaparken de Kur'an'ın baz alınması ve Rasulullah'ın (sav) menhecinin ve sahadaki tatbikatının göz önünde bulundurulması gerekir. Nice cemaatler vardır ki İslam adına bir çaba göstermekle birlikte Kur'an ve sünnetten sapmaları ya da menhecsizlikleri sebebiyle kendilerini ve çevrelerindeki kitleyi farklı konumlara sürüklemektedirler. Muvahhid Müslümanların davetlerinin başarılı ve istikrarlı olması için nebevi metodu takip eden bir hareketin içerisinde bulunmaları gerekmektedir. Bu hareketin adı İslamî harekettir. İslamî hareket ise; İslam'ın yeryüzüne hâkim olabilmesi için belirlediği hedeflere, meşru çerçeveler dâhilinde giden cemaatsel bir yapıdır. İslami hareketin ön gördüğü hedef ise tüm dünyada Allah'ın hükümlerinin hâkim olmasıyla Müslümanların iktidar/otoriter sahibi olması ve yeryüzünde fitnenin/şirk kaldırılmasıdır. Allah (cc)'ın tüm resullerini göndermesinin gerekçesi de budur.

Her Müslümanın üzerine düşen sorumluluk, yaşamış olduğu ülke ya da şehirde durumların el verdiği şekilde bu hareketi oluşturması ya da oluşturmaya zemin hazırlamasıdır. Bu ayki yazımda Müslümanların genel itibarıyla sıkıntılarından birisinin her dönemde ve zamanda gruplar halinde çoğalıp hareket etmeleri ve menhecte Rasulullah'a uymadıklarından dolayı dağıldıklarını ve zayıflayıp çalışmalarda başarısızlığa gittiklerini hatırlatıp, başarıya giden yolun menhec olarak da Rasulullah'a uymaktan geçtiğinden bahsedeceğim.

İslam dininin muhteva ettiği tüm konular Allah tarafından resulüne vahyedilmiş olan hususlardır. Rasulullah'ın (sav) müşriklerle, ehli kitapla vs mücadelesi, rabbani bir metot ışığında olmuştur. Bu yüzden âlimlerin/ilim talebelerinin ya da avam kimselerin İslami davayı sürdürebilmeleri, bu davada başarılı olmaları, başa gelecek olan imtihanları geçebilmeleri için Rasulullah'a (sav) inen bu minvaldeki ayetleri iyi anlamaları, Rasulullah'ın hayatını ve siretini iyi tahlil edip güncel pratiği hayatlarına indirmeleri gerekmektedir. Okunan ayetler ve siret bu minvalde tahlil edilmezse sadece okunmuş olup, bir bilgi yığını haline gelir ve İslami hareketin ilerlemesine bir katkı sağlamaz.

Rasulullah (sav) kıyamete kadar yaşayacak herkes için önder, rehber ve örneklik taşımaktadır. Dinin hangi meselesinde olursa olsun bu fark etmez. Aynı şekilde İslamî hareket metodu ve menheci de bu kapsam içerisindedir. Kendisine inen ayetleri uygulama biçimi, ayetlerin ihtiva ettiği meseleleri pratik hayata yansıtması da genelde tüm Müslümanlar, özelde de âlimler/ilim talebeleri için büyük bir önem arz etmektedir. Arkasındaki cemaati ya da grubu doğru yola sevk edebilmeleri için önder kişilere büyük bir iş ve sorumluluk düşmektedir. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“Andolsun ki sizin için, Allah'ı ve Ahiret Günü'nü uman ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah Resul'ünde güzel bir örneklik vardır.”¹

Bu ayeti kerime Rasulullah'ın (sav) sözlerini, fiillerini ve hallerini örnek edinme konusunda büyük bir ilkedir. Bunun için o toplulukların geldiği gün insanların peygamberi örnek almasını, onun sabrını, direnişini, bağlılığını, çalışmasını, Allah'tan (cc) sürekli olarak yardım bekleyişini, kıyamet gününe kadar örnek almalarını emretmiştir. Bunun için Allah (cc) kararsızlığa düşüp sarsılan, korkan, sıkılan ve topluluğun geldiği gün dağınıklık arzedenlere karşı şöyle sesleniyor: “Andolsun ki sizin için Rasulullah'ta güzel bir örnek vardır.” Ona uyup onun özelliklerini kendimize rehber edinseniz ya. Sonra devamla “Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için” buyurmaktadır.²

¹ (33/Ahzâb 21)

² (İbn-i Kesir, 33/21)

Evet, yukarıdaki ayeti göz önünde bulundurarak Rasulullah'ı (as) her konuda örnek almak zorundayız. Menheci ve metodu Rasulullah (sav) gibi olmayanlar İslamî hareketi ileriye götüremezler, çalışmalarında başarılı olmazlar.

İslamî Harekette Rasulullah'ın (sav) Menheci ve Biz

Rasulullah'ın Mekke'de kendisine risalet verildikten vefatına kadar İslami hareketi pratik hayatına uygulaması ile günümüzde biz Müslümanların pratik hayattaki uygulamalarımız arasındaki farklar oldukça büyüktür. Bu farklılıkların hepsini bu yazıda zikretmek uzun olacağından dolayı önemli gördüğüm 3 maddeyi maddeler halinde zikretmek istiyorum. Günümüzde yaşayan Müslümanların durumlarına katkı sağlayacağını ümit ederek, zikredeceğim üç madde de Rasulullah'ın (sav) Mekke'deki menheciyle alakalı konulardır. Başarı Allah'tandır.

1) Rasulullah (sav) Mekke'de risaletin ilk yıllarında, İslam sancağını yeryüzüne hâkim kılacağı, fıtratı temiz, ahlakî güzel kimseleri seçerek onları İslam'a çağırdı. Davetin açık, teşkilatın gizli dönemlerinde Daru'l Erkam'da iman edenleri yetiştirdi ve onları eğitti. Yetişen sahabileri sahada kullanarak İslamî hareketin büyümesine ve başka merhalelere ilerlemesine sebebiyet verdi.

Yaşamış olduğumuz dönemde -Allah'a hamd olsun- muvahhidlerin sayısı günden güne yapılan İslamî çalışmalar sayesinde artmaktadır. Düne kadar parmak ile sayılan Müslümanların sayısı hızlı bir şekilde artmaktadır. Bununla birlikte Müslümanların sayılarının fazla olması bazen avantaj olurken bazen de dezavantaj olabilmektedir. Bu kalabalıklar tek çatıda toplanabilirse, hedefleri, gayeleri, dertleri aynı olursa Müslümanların gücüne güç katar ve fayda verir. Ama böyle değil de her telden bir ses çıkarsa, hedefler ve amaçlar farklılaşırsa ne kadar çok fazla olursa o kadar da fitne olur ve o kadar problemler artar.

Rasulullah'ın (as) İslam'ın ilk yıllarında oluşturduğu çekirdek kadroyu kurma noktasındaki hassasiyetin, günümüzde var olan İslami yapıları yönlendiren kişilerde de olması gerekmektedir. Küçük işlerde bile başarıya giden etkenlerin kaliteli olması gerekiyorsa, İslami hareketin içerisinde var olacak kişilerde de kalite ve bir takım özelliklerin olması daha da gereklidir. Rasulullah'ın (sav) ilk zamanlar davet ettiği ve Darul-Erkam'da yetiştirdiği kişilerin ortak özellikleri davalarındaki sadakatleri, Allah'a ve Rasulüne olan ittibalı, güvenilirlikleri ve sebat etmeleri idi.

Bu kişilerin kim oldukları herkesçe malumdur. Buna binaen cemaatlerde ya da gruplarda olması gereken kadro seçici kişiler tarafından oluşması zaruridir. Bu şekilde cemaatlerini oluşturmayan tüm İslami yapılar Rasulullah'ın (sav) takip ettiği metodu uygulamamış olurlar. Bu şekilde oluşan cemaatlerin de başarılı olmayacakları malumdur.

2) Efendimiz (sav) kendisine risalet verildikten sonraki ilk yıllarda karakterli ve şahsiyetli kişilere Allah'a ibadet etmelerini, Allah dışında tüm sahte rableri inkâr etmelerini açık ve net bir dille ifade etti. Yapılan davet gizli, anlatılan hususlar ise apaçıktı. Daveti gizli yapmasının nedeni Müşriklerden ve putperestlerden korktuğu için değildi. Bilakis iman edenlerin sayısının az olup, Kureyşlilerin ani davranmasıyla var olan hareketin yok olmaması için daveti açıktan yapmıyordu. Erkek ve kadından oluşan grupların Müslüman olmasıyla birlikte artık gizli davet dönemi bitiyor, açıktan davet merhalesi şu ayetlerle başlamış olunuyordu.

فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

“Öyleyse sen emrolunduğun şeyi açıkça söyle ve müşriklere aldırış etme.”³

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

De ki: "Doğrusu ben apaçık bir uyarıcıyım.”⁴

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

“(Öncelikle) En yakın hısımlarını (aşiretini) uyar. Ve mü'minlerden, sana tabi olanlara (koruyucu) kanatlarını ger.”⁵

³ (15/Hicr 94)

⁴ (15/Hicr 89)

⁵ (26/Şuara 214 - 215)

Bu ayetlerin nazil olmasıyla birlikte Allah Resulü, Rabbinin emrini yerine getirmeye başladı. Yüce Allah'ın “Öyleyse sen emrolunduğun şeyi açıkça söyle ve müşriklere aldırış etme” ayetine uyarak Safa tepesine çıkıp “Ey Fihri oğulları! Ey Adiyy oğulları!” diye seslendi. Nihayet hepsi toplandı. Dışarı çıkmayan kişiler de “O da ne?” diye bakması için adam gönderdiler. Rasulullah (sav) onlara “Ben size şu vadiden veya dağın eteğinden atlılar çıkacağını ve size saldıracaklarını haber versem beni tasdik eder miydiniz?” dedi. Onlar da: “Evet, şimdiye kadar senin yalan söylediğini görmedik” dediler. Bu sefer Rasulullah “Ben size önümüzdeki şiddetli azabı haber veriyorum...” dedi. Bunun üzerine Ebu Leheb “Yazıklar olsun sana! Her gün hüsrana uğrayasın. Bunun için mi bizi topladın?” diyerek Rasulullah'a (sav) hakaret etti. Bunun için de Allah (cc) “Tebbet” sûresini indirdi.”⁶

Yine Rasulullah (sav) Yüce Allah'ın “(Öncelikle) en yakın hısımlarını (aşiretini) uyar” emrine uyarak etrafındaki yakınlarını, akrabalarını ve oymağını toplayıp onlara şöyle dedi:

- Ey Ka'b bin Luey Oğulları! Kendinizi Cehennem ateşinden kurtarınız!
- Ey Mürre bin Ka'b Oğulları! Kendinizi Cehennem ateşinden kurtarınız!
- Ey Abdü's-Şems Oğulları! Kendinizi Cehennem ateşinden kurtarınız!
- Ey Abd-i Menâf Oğulları! Kendinizi Cehennem ateşinden kurtarınız!
- Ey Abdülmuttalib Oğulları! Kendinizi Cehennem ateşinden kurtarınız!
- Ey Fâtıma! Nefsini Cehennem ateşinden kurtar! Çünkü ben sizin için Allah tarafından verilmiş bir nüfuza mâlik değilim. Ancak sizinle aramda bir hısımlık bağı vardır ki onu da terk etmem...”⁷

⁶ (Buhari, Müslim)

⁷ (Buhari, Müslim)

Yapılan islami çalışmalarda gizli ve açık davet merhalelerini gözetmek Rasulullah'ın menheci idi. Günümüzde ki, bazı İslamî camialar bu merhalelerin kısımlarını ve durumlarını hikmet ve siyasi nazarla bakmayıp bu meselede ifrat ya da tefrite düşmüşlerdir. Kimileri gizli davetin gerekli olduğunu iddia ederek gizli tutmaya çalışırken, kimileri de açık davet adı altında kendilerini ve başkalarını olmadık davranışlarıyla tehlikeye atmaktadırlar. Rabbani İslam davetçileri içinde bulundukları asrın durumuna ve şartlarına göre İslam'ın ve Müslümanların maslahatlarını göz önünde bulundurarak gizliliği, açıklılığı, yumuşaklığı ya da sertliği kullanmaları daha uygun bir durum arzedecektir. İslam şeriatı genel itibarıyla Müslümanların maslahatını her zaman ön plana almıştır. Ne kadar çok can korunursa din de o kadar korunmuş sayılacaktır.

Velhasıl yapılan her hangi bir çalışma zemine ve şartlara bakılarak yapılan açık davet Müslümanlara zarar veriyorsa gizli davet metoduna geçmek gereklidir. Eğer açıktan davet imkânı olup fayda da veriyorsa bu sefer açık davet gerekli olur. Bu denge asrın ve dönemin âlimlerin belirlemesiyle netleşecektir.

3) Rasulullah (sav) Allah'tan (cc) almış olduğu vahyi hikmetli bir şekilde kavmine anlatınca, iman edenlerin de yavaş yavaş artmasıyla beraber Kureyş müşrikleri Rasulullah'a ve iman edenlere vahşice saldırdılar, işkence ettiler, hapsettiler ve öldürdüler. Nitekim de tarih boyunca sunnetullah gereği hak ehlinin karşısında batıl ehli her zaman olacak ve imtihan gereği belalar ve müsibetler her daim olacaktır.

Abdullah bin Amr bin el-Âs (ra) şöyle naklediyor:

Nebi (as), Kâbe'nin Hıcr⁸denilen yerinde namaz kılarken Ukbe bin Ebî Muayt çıkageldi. Ukbe, Rasulullah'ın (sav) elbisesini toplayıp mübarek boynuna dolayarak, hırsıyla onu boğmaya çalıştı. Bu sırada Ebubekir (ra) de gelip yetişti. Hatta Ukbe'nin omuzundan tutup öteye fırlattı ve

“Rabbim Allah'tır, diyor diye faziletli bir adamı öldürecek misiniz?”⁹

⁸ (Hıcr: Bugünkü Hatim denilen ve Kabe'nin dışında bulunan etrafı duvarlarla çevrilmiş mevkidir.)

⁹ (Buhari)

Abdullah bin Ömer (ra) şöyle anlatıyor:

“Bir defasında Rasulullah (sav) secdede iken, etrafında Kureyş'ten bazı kimseler vardı. O sıralarda, Ukbe bin Ebi Muayt, elinde yeni boğazlanmış bir devenin işkembesi ve döl yatağı ile geldi. Elindekini Rasulullah'ın sırtına attı. Artık Rasulullah başını secdeden kaldıramadı. Bunun üzerine hemen Fâtıma (ra) gelip yetiştı. Babasının üzerindeki pislikleri alıp bu işı yapanın üstüne attı.”¹⁰

Rasulullah (sav) her ne zaman, Kureyş müşriklerinin aralarından yürüyüp geçse veya sokaklarda onlarla karşılaşırsa ya da yanlarına uğrasa, hakaretin, alayın kaşgöz işaretlerinin her çeşidini ona yöneltiyorlardı. Bazı müşrikler, Rasulullah (sav) Mekke sokaklarından geçerken, yerden toprak alıp başına saçmak için karar aldılar. Başı toz toprak içinde Peygamberimiz evine döndü. Kızlarından biri ayağa kalkıp hem ağlıyor, hem de başındaki toprakları temizliyordu. Allah Rasulu de kızına: “Ağlama kızım! Şüphesiz Allah onların bana yaptıklarına engel olacaktır.”¹¹ buyuruyordu.

Rasulullah'ın ashabından (Allah hepsinden razı olsun) bazıları işkencenin her türlüşünü tadıyorlardı. Hatta onlardan işkence altında can verenler ve gözlerini kaybedenler bile vardı. Bunların hiçbirı, onları Allah'ın dininden vazgeçiremedi. Onların uğradıkları azap ve işkencelerden örnekler vermeye kalksak konu çok uzar. Fakat burada Buharî'nin Habbab bin el-Eret'ten rivayet ettiğı hadisi naklediyoruz. Habbab şöyle anlatıyor: “Rasulullah Efendimiz, Ka'be'nin gölgesinde kaftanını yastık yaparak, ona yaslanıp dinleniyorken yanına geldim. Müşriklerden şiddetli bir işkence görmüştük. Ben: “Ya Rasulallah, çektiğimiz şu işkencelerden dolayı bizim için Allah'a dua etmeyecek misin?” dedim. Bunun üzerine Peygamberimiz hemen doğrulup, oturdu ve şöyle buyurdu: “Sizden önceki ümmetler arasında öyle kimseler vardı ki, demir tarakla bütün derileri ve etleri kemiklerinden ayrılırdı da bu işkence yine onu dininden döndüremezdi. Allah elbette bu işı (İslâmiyet'i) tamamlayacak ve üstün kılacaktır. Hatta hayvanına binip San'a'dan ta Hadra Mevt'e kadar tek başına giden bir kimse Allah hariç hiç kimseden korkmayacak.”¹²

¹⁰ (Buharî)

¹¹ (Taberî, et-Târih: 2/344; Hişam, es-Siyre: 1/158.)

¹² (Fıkhus-Siyre, Buti)

Yukarıda naklettiğimiz hadiselerden anlaşılmaktadır ki Rasulullah ve ashabı küfrün ilk yıllarında müşriklerin eziyetlerine, saldırmalarına, öldürmelerine karşı misliyle cevap vermediler. Rasulullah, ashabını bu yıllarda hep yatıştırdı, nasihatleriyle moral verdi. Rasulullah'ın bu tutumu iman edenlerin imanını artırdı. İşkence ve eziyet ne kadar artsa onların imanları daha da artıyor, kendi aralarında uhuvvet güçleniyor, müşriklere olan düşmanlık ve kin daha da artıyordu. Rasulullah'ın menhecini takip etmeye çalışan her grubun bu gibi hadiselerle karşılaşabileceklerini unutmamaları gerekmektedir. Kâfirlerin ve müşriklerin baskısı, ezası, hilesi İslami hareketin savunucularını pes ettirmemelidir. Tıpkı Rasulullah ve ashabında olduğu gibi...

Son olarak;

Müminlerin zaman ve şartlar ne olursa olsun İslami hareketin içerisinde olmaları gereklidir. Gerekli olmakla birlikte çalışmalarında sebat etmeleri, İslam sancağını yeryüzüne hâkim kılmaları için önlerinde Rasulullah'ın (sav) apaçık siretini ve yaşantısını önce anlamaları sonra da amel etmeleri ile mümkün olacaktır. Bunun haricinde hiçbir yapı, cemaat ya da grup başarıya muvaffak olamayacaktır.

Başarıya muvaffak olma ümidiyle...

www.takvadergisi.org

